

FOLKETINGET
STATSREVISORERNE

FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

Oktober 2021
– 2/2021

Rigsrevisionens beretning afgivet
til Folketinget med Statsrevisorernes
bemærkninger

Politiets patruljering og overvågningskameraer

2/2021

Beretning om

politiets patruljering og overvågningskameraer

Statsrevisorerne fremsender denne beretning med deres bemærkninger til Folketinget og vedkommende minister, jf. § 3 i lov om statsrevisorerne og § 18, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

København 2021

Denne beretning til Folketinget skal behandles ifølge lov om revisionen af statens regnskaber, § 18:

Statsrevisorerne fremsender med deres bemærkning Rigsrevisionens beretning til Folketinget og vedkommende minister.

Justitsministeren afgiver en redegørelse til beretningen.

Rigsrevisor afgiver et notat med bemærkninger til ministerens redegørelse.

På baggrund af ministerens redegørelse og rigsrevisors notat tager Statsrevisorerne endelig stilling til beretningen, hvilket forventes at ske i februar 2022.

Ministerens redegørelse, rigsrevisors bemærkninger og Statsrevisorerne eventuelle bemærkninger samles i Statsrevisorerne Endelig betænkning over statsregnskabet, som årligt afgives til Folketinget i februar måned – i dette tilfælde Endelig betænkning over statsregnskabet 2021, som afgives i februar 2023.

Statsrevisorernes bemærkning tager udgangspunkt i denne karakterskala:

Karakterskala	
Positiv kritik	<ul style="list-style-type: none">• finder det meget/særdeles positivt• finder det positivt• finder det tilfredsstillende/er tilfredse med
Kritik under middel	<ul style="list-style-type: none">• finder det ikke helt tilfredsstillende
Middel kritik	<ul style="list-style-type: none">• finder det utilfredsstillende/er utilfredse med• påpeger/understreger/henstiller/forventer• beklager/finder det bekymrende/foruroligende
Skarp kritik	<ul style="list-style-type: none">• kritiserer/finder det kritisabelt/kritiserer skarpt/indskærper• påtaler/påtaler skarpt
Skarpeste kritik	<ul style="list-style-type: none">• påtaler skarpt og henleder særligt Folketingets opmærksomhed på

Henvendelse vedrørende denne publikation rettes til:

Statsrevisorerne
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Tlf.: 3337 5987
statsrevisorerne@ft.dk
www.ft.dk/statsrevisorerne

Yderligere eksemplarer kan købes ved henvendelse til:

Rosendahls Lager og Logistik
Vandtårnsvej 83A
2860 Søborg

Tlf.: 4322 7300
distribution@rosendahls.dk
www.rosendahls.dk

ISSN 2245-3008
ISBN trykt 978-87-7434-729-3
ISBN online 978-87-7434-729-3

Statsrevisorernes bemærkning

Beretning om politiets patruljering og overvågningskameraer

Forud for flerårsaftalen for 2016-2019 (forlænget til 2020) om politiets økonomi og arbejde iværksatte Rigspolitiet, Justitsministeriet og Finansministeriet en budgetanalyse. Budgetanalysen viste, at politiet ikke var gode nok til at styre, koordinere og sikre en hensigtsmæssig placering af patruljebilerne.

Det var i flerårsaftalen et mål, at politiet i højere grad skulle målrette patruljeringen på baggrund af systematiske analyser af kriminalitetsmønstre.

Folketinget har i perioden 2018-2020 bevilget 17,6 mio. kr. til indkøb og opsætning af 450 overvågningskameraer. Formålet var dels at skabe tryghed i områder, hvor der er jævnlige episoder med vold og uro, dels at forebygge og efterforske kriminalitet.

Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at Justitsministeriet ikke har sikret, at politiets patruljering har været mere målrettet kriminalitetsmønstret. Undersøgelsen viser, at politiet i gennemsnit i 28 % af tiden har patruljeret i områder, hvor kriminalitetsniveauet ikke lagde op til det.

Statsrevisorerne finder det endvidere utilfredsstillende, at politiet ikke har udvalgt lokationer til opsætning af overvågningskameraer på en måde, der sikrer størst mulig effekt på utryghedsskabende gadekriminalitet. Undersøgelsen viser, at en mere optimal opsætning af overvågningskameraerne kunne have dækket ca. 140 % flere anmeldelser.

Dette er i strid med de intentioner, Folketinget havde, da flerårsaftalen for 2016-2019 for politiet blev indgået, og da bevillingerne til overvågningskameraer blev givet.

Statsrevisorerne

15. oktober 2021

Henrik Thorup
Klaus Frandsen
Frank Aaen
Mette Abildgaard
Leif Lahn Jensen
Troels Lund Poulsen

Statsrevisorerne hæfter sig særligt ved følgende resultater fra undersøgelsen:

- De 5 undersøgte politikredse har i mellem 64 % og 80 % af tiden gennemført målrettet patruljering, dvs. at patruljeringen generelt har fulgt kriminalitetsmønstret.
- Politiet har ikke sikret sig tilstrækkelig viden, inden kamerelokationerne blev udvalgt. Politiet har således ikke sikret, at der blev udarbejdet systematiske analyser af kriminalitetsniveauet, eller sikret overblik over, hvor politiet allerede havde opsat overvågningskameraer. Det skyldes, at politiet ikke havde registreret alle kameraerne i registret POLCAM, som siden 2018 har været tilgængeligt for alle politikredse.
- Politiet kunne have opnået mellem 660 og 1.920 flere sigtelser på et år, hvis overvågningskameraerne var blevet opsat på de steder, hvor der var mest gadekriminalitet.
- Rigsrevisionens effektundersøgelse kan ikke påvise, at overvågningskameraerne har haft en kriminalitetsforebyggende effekt, men der ses en efterforskningsmæssig effekt.

Statsrevisorerne skal pege på, at politiet har potentiale for en mere effektiv resursestyring ved at opstille mål for sin patruljering. Statsrevisorerne skal anbefale, at politiet i overensstemmelse med flerårsaftalen fra 2016 arbejder mere med analysebaseret patruljering. Politiet har også potentiale for i højere grad at målrette opsætning af fremtidige overvågningskameraer, hvis politiet tilvejebringer og benytter viden om effekten af kameraerne.

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion og konklusion	1
1.1. Formål og konklusion.....	1
1.2. Baggrund	5
1.3. Revisionskriterier, metode og afgrænsning.....	8
2. Måltrettet patruljering	14
2.1. Politiets styring for at sikre måltrettet patruljering	15
2.2. Politiets gennemførelse af måltrettet patruljering	19
3. Overvågningskameraer	30
3.1. Ansøgninger om lokationer til overvågningskameraer	31
3.2. Udvælgelse af lokationer til overvågningskameraer	38
3.3. Effekt af overvågningskameraer	46
Bilag 1. Metodisk tilgang.....	53
Bilag 2. Kameraopsætning i de enkelte politikredse	85
Bilag 3. Ordliste.....	110

Rigsrevisionen har selv taget initiativ til denne undersøgelse og afgiver derfor beretningen til Statsrevisorerne i henhold til § 17, stk. 2, i rigsrevisorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012.

Rigsrevisionen har revideret regnskaberne efter § 2, stk. 1, nr. 1, jf. § 3 i rigsrevisorloven.

Beretningen vedrører finanslovens § 11. Justitsministeriet.

I undersøgelsesperioden har der været følgende ministre:

Søren Pind: juni 2015 - november 2016

Søren Pape Poulsen: november 2016 - juni 2019

Nick Hækkerup: juni 2019 -

Beretningen har i udkast været forelagt Justitsministeriet, hvis bemærkninger er afspejlet i beretningen.

1. Introduktion og konklusion

1.1. Formål og konklusion

1. Politiets formål er at bidrage til tryghed, sikkerhed, fred og orden i samfundet. Det gør de bl.a. ved at forebygge og bekæmpe borgervendt kriminalitet, så borgerne kan være sikre og føle sig trygge.

2. Det er vigtigt, at politiet har en effektiv styring af sine resurser. På den måde kan politiet skabe mest mulig tryghed, afværge flest mulige farer og forebygge mest mulig kriminalitet for pengene. Vi har undersøgt 2 af de værktøjer, som politiet anvender til dette formål: patruljering og overvågningskameraer.

3. Politiets beredskab er en kerneopgave for politiet. Knap 2.400 årsværk er ansat til at bemane vagtcentralerne og patruljebilerne ifølge en budgetanalyse fra 2019. Beredskabet har til formål at skabe tryghed ved at værne om den offentlige fred og orden samt afværge farer for enkeltpersoner eller den offentlige sikkerhed.

Politiet har ikke været gode nok til at styre og koordinere beredskabets patruljer, og de har i meget begrænset omfang anvendt analysebaseret viden til at sikre en hensigtsmæssig placering af patruljebilerne. Det viste en budgetanalyse fra 2015. Ifølge analysen var der derfor et klart potentiale for at anvende resurserne mere målrettet der, hvor der er størst politimæssig effekt for pengene.

4. Folketinget har siden 2018 afsat midler til opsætning af 450 overvågningskameraer, der kan bidrage til tryghed, forebyggelse af kriminalitet og forbedret efterforskning. Eksisterende forskning viser, at effekten af overvågningskameraer i høj grad afhænger af, hvor kameraerne opsættes, og hvilken type kriminalitet der sker på dette sted. Det er derfor vigtigt, at politiet udvælger lokationer til kameraerne, som giver mulighed for at opnå størst mulig effekt på bekæmpelsen af utryghedsskabende gadekriminalitet.

Beredskabet

Når en borger ringer til politiet og anmelder et indbrud, en ulykke eller et overfald, er det beredskabet, der i første omgang tager sig af sagen. Beredskabet styres fra vagtcentralen og tager sig bl.a. af udrykning til hastende opgaver, indledende efterforskning, daglig patruljering og særlige begivenheder, hvor politiet skal yde en indsats, fx ved fodboldkampe. Beredskabet foretager også sagsbehandling.

Måltrettet patruljering

Rigsrevisionen anvender begrebet måltrettet patruljering til at beskrive situationer, hvor mængden af patruljering generelt set afspejler omfanget af kriminalitet i et område. Ovenstående er udtryk for Rigsrevisionens egen definition, da Rigspolitiet ikke har defineret betydningen af begrebet.

Overvågningskameraers effekt

Rigsrevisionen undersøger effekten af de overvågningskameraer, som politiet opsatte i 2018 og 2019. Vi undersøger, om kameraerne levede op til 2 af 3 formål ved at have en kriminalitetsforebyggende og/eller en efterforskningsmæssig effekt.

Dispositionskode

Vagtcentralen er ansvarlig for at sende beredskabets patruljebiler ud på opgaver. Det sker med en disposition. Dispositionen kan fx være "beredskabspatrulje til stedet" eller "tilsyn". Hver type af disposition registreres med en 4-cifret dispositionskode. Dispositionskoden angiver således, hvilken opgave en given patruljebil er sendt ud for at løse på registreringstidspunktet.

Patruljeringstid

Patruljeringstid er den samlede mængde tid, som beredskabet i en given tidsperiode har patruljeret med henblik på at løse opgaver drevet af kriminalitetsmønstret i et givent område. Patruljeringstiden kan fx være brugt på udrykningsopgaver eller på patruljering i områder med høj kriminalitet.

5. Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Justitsministeriet har sikret måltrettet patruljering og har sikret, at politiet har placeret overvågningskameraer, så kameraerne har ført til størst mulig effekt på bekæmpelsen af utryghedsskabende gadekriminalitet. Vi besvarer følgende spørgsmål i beretningen:

- Har politiet gennemført en tilfredsstillende indsats for at opnå måltrettet patruljering?
- Har politiet udvalgt lokationer til opsætning af overvågningskameraer, som har ført til størst mulig effekt på bekæmpelsen af utryghedsskabende gadekriminalitet?

6. Rigspolitiet finder ikke, at Rigsrevisionens analyse af måltrettet patruljering kan anvendes til at vise, om politiet har optimeret beredskabet. Analysen viser kun, om politiets patruljebiler generelt set befinder sig der, hvor der – ud fra anmeldelsestallet – er mest kriminalitet. Analysen afspejler ikke de forskelligartede opgaver, som beredskabet skal løse. Det er Rigspolitiets holdning, at det ikke er muligt at isolere den patruljeringstid, hvor beredskabet løser opgaver drevet af kriminalitetsmønstret. Rigsrevisionen er enig i, at beredskabet løser forskelligartede opgaver. Rigsrevisionen gør i den forbindelse opmærksom på, at politiet anvender 258 forskellige dispositionskoder, som dækker over forskellige politimæssige opgaver. Rigsrevisionen anvender 6 af disse koder, som politiet har klassificeret under henholdsvis udrykning, patruljering og planlagte opgaver. De 6 dispositionskoder udgør tilsammen 77 % af politiets samlede tid uden for politiets bygninger. Analysen isolerer derfor beredskabets patruljeringstid så præcist, som politiets registreringspraksis tillader, ved at frasortere en lang række af opgaver, der ikke direkte er en del af politiets patruljering, fx sagsbehandling på kontoret, assistance til andre myndigheder og transport af personer.

7. Rigspolitiet finder ikke, at et fokus på størst mulig effekt på anmeldelser og sigtelser vedrørende gadekriminalitet i tilstrækkeligt omfang tager højde for de politiske ønsker med overvågningskameraerne, som omfattede et tryghedsskabende formål. Rigsrevisionen bemærker, at det fremgår af finanslovsaftalerne for 2018 og 2019, at de første overvågningskameraer skulle opsættes på "lokationer, hvor der erfaringsmæssigt jævnligt opstår episoder med vold og uro". Det fremgår af Rigspolitiets eget notat, at formålet med kameraerne var tryghed, kriminalitetsforebyggelse og efterforskning. De efterfølgende kameraer skulle bruges til at forebygge og efterforske kriminalitet. Politiet har hverken før eller efter opsætning af kameraerne gennemført målinger af borgernes tryghed i de områder, hvor kameraerne blev opsat. Der findes derfor ikke datagrundlag til at vurdere tryghedsniveauet for politiets udvalgte lokationer eller overvågningskameraernes tryghedsskabende effekt. Rigspolitiet identificerede i 2018 selv anmeldte gadekriminalitet som én blandt flere anvendelige indikatorer i forbindelse med identifikation af utrygge lokationer. Rigsrevisionen anvender derfor anmeldte gadekriminalitet i vurderingen af politiets udvalgte lokationer.

8. Rigsrevisionen har selv taget initiativ til undersøgelsen i maj 2020.

Hovedkonklusion

Justitsministeriet har ikke sikret målrettet patruljering og har ikke sikret, at politiet har placeret overvågningskameraer, så kameraerne har ført til størst mulig effekt på bekæmpelsen af utryghedsskabende gadekriminalitet. Konsekvensen er dels, at politiet ikke indfrier potentialet for at bruge patruljebilerne bedst muligt, dels at politiet kunne have sigtet flere gerningsmænd ved hjælp af overvågningskameraerne. Rigsrevisionens undersøgelse viser, at politiet kunne have mere end fordoblet effekten af overvågningskameraerne - svarende til mindst 389 flere sigtelser på et år - hvis kameraerne var blevet opsat på de steder med mest gadekriminalitet i stedet for på de steder, politiet udvalgte.

Politiet har ikke gennemført en tilfredsstillende indsats for at opnå målrettet patruljering

Politiet har ikke udarbejdet en strategi eller opsat mål for at gennemføre mere analysebaseret patruljering og derved opnå en højere grad af målrettet patruljering, på trods af at mere analysebaseret patruljering var ét af målene i politiets flerårsaftale for 2016-2019 (forlænget til 2020).

Rigsrevisionen finder, at patruljeringsmønstret bør målrettes kriminalitetsmønstret. Rigsrevisionen har ved hjælp af data fra patruljebilernes GPS-enheder undersøgt patruljeringsmønstret. Analysen viser, at de 5 undersøgte politikredse i gennemsnit i 28 % af tiden har patruljeret i områder, hvor kriminalitetsniveauet ikke gav anledning til omfanget af patruljering. I de resterende 72 % af patruljeringstiden har de 5 politikredse gennemført målrettet patruljering, som Rigsrevisionen har defineret som situationer, hvor patruljeringen generelt set har fulgt kriminalitetsmønstret.

Politiet har ikke udvalgt lokationer til opsætning af overvågningskameraer, som har ført til størst mulig effekt på bekæmpelsen af utryghedsskabende gadekriminalitet. Rigsrevisionens analyse viser, at politiet kunne have udvalgt lokationer, som dækkede godt 140 % flere anmeldelser. Det svarer til knap 10.000 flere anmeldelser på 1½ år

Politiet har ikke tilvejebragt et tilfredsstillende vidensgrundlag forud for udvælgelsen af kamerelokationer. Politiet har hverken sikret, at der forud for udvælgelsen af lokationer blev udarbejdet systematiske analyser af kriminalitetsniveauet for mulige lokationer, eller sikret et overblik over, hvor politiet allerede havde opsat overvågningskameraer, fordi kameraerne ikke var registreret i politiets register POLCAM. Politiet opsatte ikke alle kameraerne på steder, hvor der var jævnlige episoder med vold og uro, som finanslovsaftalerne for 2018 og 2019 forudsatte. Politiet opsatte i 2018 og 2019 således godt 14 % af kameraerne på lokationer, hvor der i en periode på knap 1½ år havde været under 10 anmeldelser, på trods af at der var andre steder uden kameraer med væsentligt mere gadekriminalitet.

De 5 undersøgte politikredse

Vi har udvalgt følgende 5 politikredse til analysen.

- Københavns Politi
- Københavns Vestegns Politi
- Nordjyllands Politi
- Syd- og Sønderjyllands Politi
- Østjyllands Politi.

Rigsrevisionens effektanalyse kan ikke påvise, at overvågningskameraerne har haft en kriminalitetsforebyggende effekt. Analysen viser omvendt, at kameraerne har haft en efterforskningsmæssig effekt. Kameraerne har ført til flere sigtelser for våben, narkotika, vold og uorden. Kameraerne har samlet set ført til mindst 271 flere sigtelser på et år. En optimal opsætning ud fra kriminalitetsmønstrene kunne dog have ført til mindst 660 sigtelser.

Rigsrevisionen anbefaler:

- At politiet opstiller mål for sin patruljering og undersøger mulighederne i at anvende data fra patruljebilernes GPS-enheder i planlægningen og styringen af patruljeringen. Politiet kan med baggrund i politifaglig viden og lokalkendskab anvende analyser af patruljebilernes GPS-data til at vurdere, hvordan beredskabets patruljering kan tilrettelægges mere målrettet, så patruljeringen i højere grad følger kriminalitetsmønstret.
- At politiet undersøger muligheden for at måle den tryghedsskabende effekt af overvågningskameraer.
- At politiet målretter opsætning af eventuelle fremtidige overvågningskameraer ud fra viden om, hvilke typer af kriminalitet kameraer har effekt på.

1.2. Baggrund

9. Borgerne skal være sikre og føle sig trygge. Det er derfor, at politiets patruljebiler er på vejene døgnet rundt. De skal være klar til at hjælpe borgerne, når de har mest brug for det.

10. Politiet har de senere år opsat en række overvågningskameraer. Kameraerne skal bidrage til, at borgerne kan være sikre og føle sig trygge. Der findes dog ikke dansk forskning, som har målt effekten af overvågningskameraer på hverken tryghed, kriminalitetsforebyggelse eller efterforskning.

11. Justitsministeren er den øverst ansvarlige for politiet. Ministeren udøver sine beføjelser gennem Rigspolitiet og politikredsene. Rigspolitiet har en rådgivnings- og støttefunktion i forhold til politikredsene og koordinerer politiets arbejde på landsplan. Der er 12 politikredse i Danmark. I denne undersøgelse bruger vi politiet som en samlebetegnelse for Rigspolitiet og politikredsene.

Målrettet patruljering

12. Politiets formål er ifølge politiloven at bidrage til tryghed, sikkerhed, fred og orden i samfundet. Rammerne for politiets økonomi og arbejde fastsættes i flerårsaftaler mellem regeringen og en række partier. Som optakt til udarbejdelse af flerårsaftalen for 2016-2019 (forlænget til 2020) iværksatte Rigspolitiet, Justitsministeriet og Finansministeriet en budgetanalyse i 2015. Budgetanalysen viste, at politiet ikke var gode nok til at styre og koordinere beredskabets patruljebiler. Budgetanalysen anbefalede, at politiet arbejdede med mere analysebaseret patruljering. Det indebar, at politiet skulle målrette indsatsen og placeringen af patruljebilerne på baggrund af systematiske analyser af historiske kriminalitetsmønstre. Politiets indsats for at arbejde med mere analysebaseret patruljering skulle således føre til mere målrettet patruljering. Det blev på den baggrund indarbejdet i flerårsaftalen som ét af flere fokusområder, at politiet skulle arbejde med en højere grad af analysebaseret patruljering for at optimere beredskabets arbejde.

13. Politikredsene løser 3 overordnede opgaver:

- beredskab
- efterforskning
- lokalpolitiopgaver.

I denne undersøgelse fokuserer vi på politikredsenes beredskab. Politiet skal ifølge finansloven opretholde et effektivt beredskab. Mere konkret skal politiets beredskab løse 6 hovedopgaver, jf. figur 1.

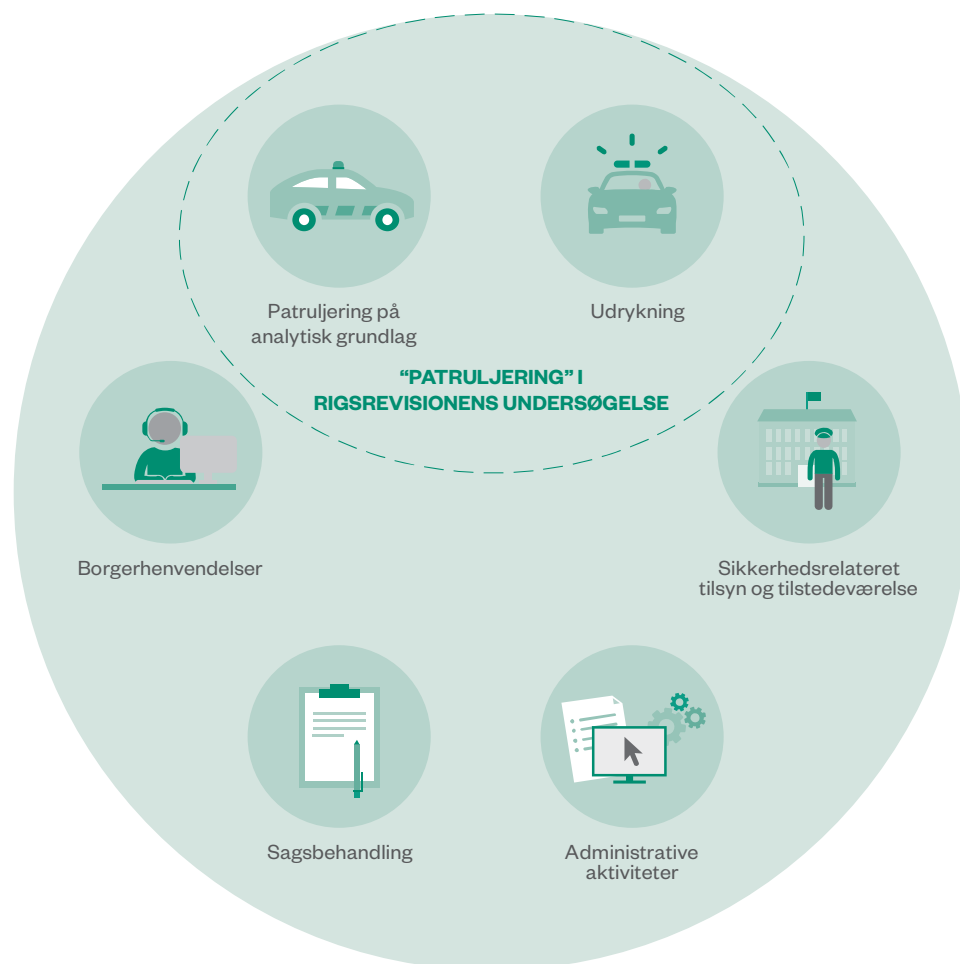
Efterforskning

Politiets efterforskningsafdelinger håndterer mere alvorlige og komplicerede sager, fx drab, grov vold og organiseret kriminalitet.

Lokalpoliti

Lokalpolitiet indgår ikke i politiets kerneberedskab, men arbejder i lokalområderne, hvor de i samarbejde med andre lokale aktører og myndigheder arbejder med forebyggelse og for at skabe tryghed. Lokalpolitiet arbejder ud fra en "community policing"-tilgang med fokus på synlighed, tilstedeværelse mv. Lokalpolitiet bidrager desuden ud fra en konkret vurdering til beredskabsopgaver og mindre sagsbehandlings- og efterforskningsmæssige opgaver.

Figur 1
Beredskabets 6 hovedopgaver

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra Rigspolitiet.

Patruljering

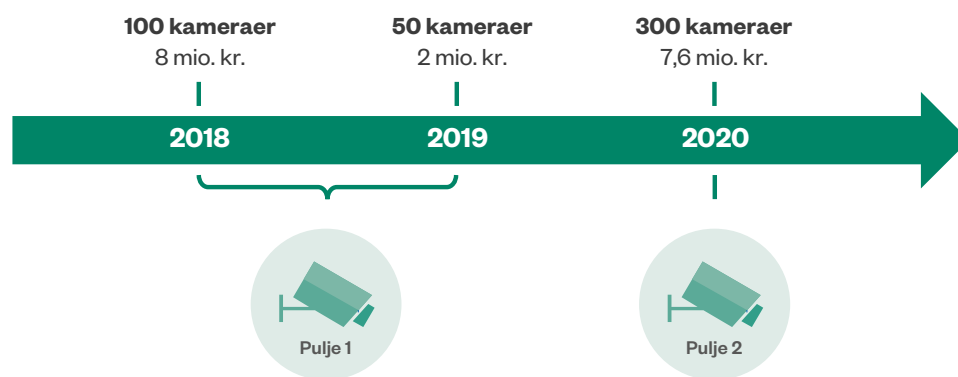
Vagtcentralerne benytter forskellige dispositioner afhængigt af den opgave, som de sender beredskabets patruljebiler ud for at løse. Denne undersøgelse kigger kun på den del af beredskabets udetid, hvor politiet er sendt ud med én af de dispositioner, som er drevet af kriminalitetsmønsteret. Se bilag 1 for en udtømmende liste over dispositions-koder.

Figur 1 viser beredskabets 6 hovedopgaver. I denne undersøgelse kigger vi på den tid, som beredskabet bruger på gaden for at forebygge og håndtere kriminalitet. Vi undersøger dermed ikke den del af beredskabets tid, som består af at gennemføre tilsyn, besvare borgerhenvendelser, foretage sagsbehandling og håndtere administrative aktiviteter. Vi undersøger den tid, hvor politiet gennemfører patruljering på analytisk grundlag eller foretager udrykning. Denne tid omtaler vi i undersøgelsen samlet set som politiets "patruljering". Politiet har oplyst, at det ikke har været muligt at opgøre, hvor stor en andel af den samlede bevilling på godt 10 mia. kr. i 2020 der gik til det samlede beredskab. En budgetanalyse fra 2019 opgjorde imidlertid det samlede antal årsværk for vagtcentralerne og patruljebilerne til knap 2.400 årsværk. Det fremgår af den seneste årsrapport, at politiet og anklagemyndigheden til sammen har ansat 16.851 årsværk inkl. ansatte på Færøerne og i Grønland.

Overvågningskameraer

14. Politiet benytter i stigende grad overvågningskameraer som et værktøj i indsatsen mod utryghed og kriminalitet. Figur 2 viser de midler, som Folketinget de seneste år har afsat til indkøb og opsætning af overvågningskameraer.

Figur 2
Folketingets afsatte midler til overvågningskameraer i perioden 2018-2020

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af finanslovene for 2018 og 2019 og Akt 91 10/12-2020.

Det fremgår af figur 2, at Folketinget i perioden 2018-2020 har udmøntet 17,6 mio. kr. til indkøb og opsætning af 450 overvågningskameraer. Ifølge aftalerne om finanslovene for 2018 og 2019 skulle den første pulje på 150 kameraer opsættes i områder, der havde behov for en særlig tryghedsskabende indsats, fordi der jævnligt opstår episoder med vold og uro. Politiet opsatte 152 kameraer finansieret af pulje 1, fordi der i sidste ende var midler nok til at indkøbe og opsætte 2 ekstra kameraer.

Den anden pulje på 300 overvågningskameraer stammer fra regeringens trygheds- og sikkerhedspakke fra 2019. Ifølge trygheds- og sikkerhedspakken skulle politiet opsætte kameraerne med henblik på at forebygge og efterforske kriminalitet. Trygheds- og sikkerhedspakken blev vedtaget på baggrund af en række bombesprængninger og et voldsparat bandemiljø. Politiet skulle på baggrund af en politifaglig vurdering udvælge de steder, hvor der var størst politimæssigt behov for at opsætte kameraer. Finansieringen blev udmøntet til politiet via et aktstykke i 2020. Politiet har valgt lokationer til 150 af de 300 kameraer. Rigspolitiet har oplyst, at de forventer at have opsat disse kameraer inden udgangen af 2021.

Retshåndhævelsesloven

Retshåndhævelsesloven (lov nr. 410 af 27. april 2017) trådte i kraft den 27. april 2017.

Retshåndhævelseslovens § 9 fastslår, at politiet kun må behandle personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbårde strafferetlige sanktioner. Når politiet opsætter overvågningskameraer, indsamler de personoplysninger og foretager derfor en behandling af personoplysninger.

Rigspolitiet har i et internt notat beskrevet, at retshåndhævelsesloven giver hjemmel til opsætning af overvågningskameraerne finansieret af pulje 1, fordi formålene med kameraerne var at forebygge og efterforske kriminalitet. Det fremgår desuden af notatet, at kameraerne havde et tryghedsskabende formål. Rigspolitiet har oplyst, at de anser dette for hovedformålet. Formålene med overvågningskameraerne finansieret af pulje 2 var også at forebygge og efterforske kriminalitet. Der var ikke et tryghedsskabende hovedformål med disse kameraer.

15. Justitsministeren oplyste i et svar til Folketingets Retsudvalg i 2019, at udenlandsk forskning viste, at den kriminalitetsforebyggende effekt af overvågningskameraer i høj grad afhænger af den type af kriminalitet, der bliver begået i det område, hvor kameraerne er opsat, men samlet set har kameraerne en moderat positiv effekt. Ministeren oplyste også, at forskningen viste, at overvågningskameraer kan styrke politiets efterforskning af kriminalitet, fordi optagelserne kan anvendes som bevismateriale. Ministeren henviste ikke til forskning i kameraernes effekt på tryghed. Ministeren oplyste dog, at det var politiets opfattelse, at kameraerne kunne have en positiv effekt på trygheden, hvis de bliver opsat synligt i utrygge områder. Omvendt var det politiets opfattelse, at kameraerne kunne have en utryghedsskabende effekt, hvis de bliver opsat på steder, der i forvejen er trygge og sikre.

1.3. Revisionskriterier, metode og afgrænsning

Revisionskriterier

16. Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Justitsministeriet har sikret målrettet patruljering og har sikret, at politiet har placeret overvågningskameraer, så kameraerne har ført til størst mulig effekt. Figur 3 viser beretningens opbygning og kriterier.

Figur 3
Beretningens opbygning og kriterier

	Styring		Resultat af styring
Kapitel 2 Målrettet patruljering	Afsnit 2.1 Har politiet haft en tilfredsstillende styring for at sikre målrettet patruljering? 		Afsnit 2.2 Har politiet gennemført målrettet patruljering?
	Afsnit 3.1 Har politiet sikret, at ansøgning om lokationer til opsætning af overvågningskameraer er baseret på systematiske analyser af, hvor kameraerne kunne forventes at have størst mulig effekt? 	Afsnit 3.2 Har politiet sikret, at udvælgelse af lokationer til opsætning af overvågningskameraer er baseret på systematisk viden om, hvor kameraerne kunne forventes at have størst mulig effekt? 	Afsnit 3.3 Har politiets opsatte overvågningskameraer haft den tilsigtede effekt?

17. I *kapitel 2* undersøger vi, om politiet har gennemført en tilfredsstillende indsats for at opnå målrettet patruljering. Det er vigtigt, at politiet bruger resurserne effektivt. Dette formål følger bl.a. af budgetvejledningens krav om at vise skyldige økonomiske hensyn. Politiet har ikke selv defineret, hvad effektiv styring af patruljering indebærer. Politiet har heller ikke opsat målbare mål for patruljeringen. Rigsrevisionen lægger til grund, at en effektiv styring af beredskabets patruljeringsressurser indebærer, at patruljeringen målrettes kriminalitetsmønstret. Rigsrevisionen anvender derfor målrettet patruljering som et udtryk for, at politiets patruljeringstid på gaden generelt set er målrettet kriminalitetsmønstret, så politiet kan skabe mest mulig tryghed, afværge flest mulige farer og forebygge mest mulig kriminalitet for pengene. Politiet bør altså arbejde for at opnå målrettet patruljering for at udnytte resurserne til patruljering bedst muligt. Kriteriet underbygges af, at politiet i den seneste flerårsaftale for 2016-2019 (forlænget til 2020) skulle arbejde med en højere grad af analysebaseret patruljering for at optimere beredskabets arbejde. Analysebaseret patruljering skulle hjælpe vagtchefen til, ”hvordan områder med forventet højere kriminalitet end andre områder kan udpeges og formidles til vagtchefen – og omsættes til operative prioriteringer og resultater”. Med andre ord skulle ambitionen i flerårsaftalen om mere analysebaseret patruljering understøtte en højere grad af målrettet patruljering.

Vi undersøger for det første, om politiet har haft en tilfredsstillende styring for at sikre målrettet patruljering. Det gør vi, fordi en tilfredsstillende styring er afgørende for, at politiet i praksis kan gennemføre målrettet patruljering. Vi lægger til grund, at en tilfredsstillende styring indebærer, at Rigspolitiet har understøttet politikredsene i at opnå en højere grad af målrettet patruljering ved dels at udarbejde en strategi og opstille mål, dels at gennemføre konkrete initiativer og udarbejde relevante analyser, som understøtter en højere grad af målrettet patruljering. For det andet undersøger vi, om politiet i praksis har gennemført målrettet patruljering. Det gør vi for at undersøge resultatet af politiets styring.

18. I *kapitel 3* undersøger vi, om politiet har udvalgt lokationer til opsætning af overvågningskameraer, som har ført til størst mulig effekt på bekæmpelsen af utryghedsskabende gadekriminalitet. Det undersøger vi, fordi det er vigtigt, at politiet sikrer, at de får mest mulig effekt ud af de midler, som Folketinget har afsat til at opsætte overvågningskameraer. Vi undersøger derfor, om politiet har opsat kameraerne på de lokationer, hvor der er sket mest gadekriminalitet, da kameraerne her kan forventes at have størst mulig effekt. Det er også i tråd med finanslovsaftalerne for 2018 og 2019, der satte som forudsætning, at overvågningskameraerne fra pulje 1 skulle opsættes på steder, hvor der er behov for en tryghedsskabende indsats, fordi der jævnligt opstår episoder med vold og uro. Det er desuden i tråd med trygheds- og sikkerhedspakken fra 2019, der satte som forudsætning, at overvågningskameraerne fra pulje 2 skulle opsættes, hvor der var det største politimæssige behov.

Vi undersøger for det første, om politiet har sikret, at ansøgninger om lokationer til opsætning af overvågningskameraer er baseret på systematiske analyser af, hvor kameraerne kunne forventes at have størst mulig effekt. For det andet undersøger vi, om politiet har sikret, at udvælgelse af lokationer til opsætning af kameraer er baseret på systematisk viden om, hvor kameraerne kunne forventes at have størst mulig effekt. Politikredsene ansøger i første omgang om lokationer til opsætning af overvågningskameraer. Det er herefter Rigspolitiets opgave at udvælge de endelige kameralokationer på baggrund af ansøgningerne. Offentlige myndigheder har et ansvar for at indfri formålet med en bevilling og samtidig tage skyldige økonomiske hensyn, når de udmonter statslige midler. Politiet kan tage skyldige økonomiske hensyn ved at arbejde for, at overvågningskameraerne giver størst mulig effekt. Politiet bør derfor sikre sig, at de etablerer et tilstrækkeligt vidensgrundlag til at kunne udvælge nogle lokationer frem for andre lokationer ved i ansøgnings- og udvælgelsesprocessen at tilvejebringe systematisk viden om, hvor kameraerne kan forventes at have størst mulig effekt.

For det tredje undersøger vi, om politiets opsatte overvågningskameraer har haft den tilsigtede effekt. Vi undersøger derfor den kriminalitetsforebyggende og efterforskningsmæssige effekt af kameraerne. Vi undersøger ikke, om kameraerne har haft en tryghedsskabende effekt, da politiet ikke har etableret det nødvendige datagrundlag. Vi undersøger desuden potentialet for at opnå en større efterforskningsmæssig effekt, hvis kameraerne var blevet opsat på de lokationer, hvor der var mest gadekriminalitet.

Metode

19. Undersøgelsen er baseret på materiale fra politiet og Rigsrevisionens egne analyser. Dette afsnit giver en overordnet introduktion til undersøgelsens metode. For en nærmere beskrivelse af metoden henviser vi til bilag 1.

20. I Rigsrevisionens analyser anvender vi politiets anmeldelsestal som et mål for kriminalitet. Det er vigtigt at bemærke, at politiets anmeldelsestal ikke nødvendigvis er et præcist udtryk for den faktiske kriminalitet. Det vil nemlig kræve, at alle faktiske kriminelle gerninger bliver anmeldt, og at ingen ikke-kriminelle gerninger bliver anmeldt. Der findes imidlertid ikke et mål for faktisk kriminalitet. Politiets anmeldelsestal er derfor det tætteste, vi kommer på at kunne måle den faktiske kriminalitet. Politiet anvender selv anmeldelsestal, når de udarbejder analyser af kriminalitetsbilledet. Politiet har fx baseret sit analyseværktøj SmartSpot på anmeldelsesdata. Politiet har oplyst, at de som altovervejende udgangspunkt altid vil kvalificere et dataudtræk med lokal viden.

Målrettet patruljering

21. Undersøgelsens kapitel 2 om målrettet patruljering er baseret på dokumentgennemgang og Rigsrevisionens egen analyse af politiets patruljering.

22. Dokumentgennemgangen indebærer en systematisk gennemgang af en række dokumenter, som er udarbejdet eller bestilt af Justitsministeriet, Rigspolitiet eller politikredsene. Der er bl.a. tale om aftaletekst, strategier, referater, vejledninger, analyser, projektdokumenter, evalueringer og erfaringsopsamlinger.

23. Rigspolitiet har ikke udarbejdet analyser af patruljeringsmønstre ved brug af GPS-data fra patruljebilerne. Vi har derfor udarbejdet vores egen analyse af, om politiet har gennemført målrettet patruljering. Vi har udvalgt 5 cases i form af 5 politikredse til analysen. Vi har valgt 5 politikredse, der varierer på en række parametre, fx størrelse, omfang af kriminalitet og urbaniseringsgrad, for at analysen kan pege på generelle tendenser for hele politiet. De 5 politikredse gør det derfor muligt at vurdere politiets patruljering samlet set uden at anvende u hensigtsmæssigt mange ressourcer på at udarbejde analyser for alle 12 politikredse i Danmark. De 5 politikredse er Københavns Politi, Københavns Vestegns Politi, Nordjyllands Politi, Syd- og Sønderjyllands Politi og Østjyllands Politi.

24. For at undersøge, om de 5 politikredse har gennemført målrettet patruljering, har vi udarbejdet en geografisk analyse. Med en geografisk analyse kan vi sammenligne den enkelte politikreds' patruljeringsmønster med kredsens kriminalitetsmønster. På den måde kan vi undersøge, om politikredsenes patruljeringsmønstre generelt set følger kredsens kriminalitetsmønstre. Det vil helt konkret sige, om politiet patruljerer mest der, hvor der sker mest kriminalitet. Analysen omfatter perioden 1. januar - 11. marts 2020. Perioden starter altså, efter julefrokosterne i december er overstået, og slutter, inden COVID-19 blev en del af beredskabets opgaveportefølje. Vi har således forsøgt at udvælge en så "normal" periode som muligt. Perioden går ikke længere tilbage, da politiet løbende sletter GPS-data, når dataene bliver 6 måneder gamle.

Vi sammenholder i analysen, hvor meget politiet har patruljeret i et givent område, med, hvor meget og hvor alvorlig kriminalitet der er sket i området. Vi lægger til grund, at andelen af politikredsens samlede patruljering i dette område skal svare til andelen af kredsens samlede kriminalitetspoint. Vi lægger dog en tærskelværdi ind, før vi kategoriserer et område som enten over- eller underpatruljeret, for fx at minimere betydningen af svagheder i datakvaliteten. Det betyder, at kun områder med betydelig over- eller underpatruljering vil bidrage til analysens resultater.

25. Vi har beregnet omfanget af målrettet patruljering og overpatruljering i hver politikreds. Vi lægger til grund for beregningen, at politiet gennemfører målrettet patruljering, så længe der ikke er tale om overpatruljering. Underpatruljering er også målrettet patruljering. Det skyldes, at denne patruljeringstid er målrettet i forhold til områdets kriminalitetsniveau. Der burde bare have været endnu mere patruljering. For at udregne omfanget af målrettet patruljering i den enkelte politikreds summerer vi derfor den del af patruljeringstiden i alle celler, som ikke overstiger tærskelværdien. Kort sagt er målrettet patruljering derfor et mål for, hvor meget af politikredsens samlede patruljeringstid kredsene bruger i områder, hvor omfanget af kriminalitet giver anledning til patruljeringen. Endelig har vi beregnet over- og underpatruljering på postnummerniveau. Begreberne over- og underpatruljering anvendes ikke af politiet.

26. For at sikre os, at vi kun undersøger den reelle patruljeringstid, har vi taget højde for politiets transport til og fra opgaver. Det har vi gjort ved at afgrænse analysen til de geografiske områder af politikredsenes, der indeholder bebyggelse, og ved at fjerne kredsens største transportveje. Vi har derudover fjernet områder fra udregningen, hvor politiet løser andre opgaver, som ikke er direkte relateret til kriminalitetsmønsteret. Det gælder fx for områder med sygehuse, fængsler, retsbygninger, grænseovergange og tilsynsopgaver. Analysens metode og datagrundlag er uddybet i bilag 1.

Patruljeringsmønster

Et patruljeringsmønster er den rute, som beredskabets biler har patruljeret. Alle patruljebiler er udstyret med en GPS-enhed, som løbende registrerer data for, hvor patruljebilen har kørt i løbet af dagen.

Geografisk analyse

En geografisk analyse er en analyse af data, som har et geografisk aspekt. Det kan fx være togstrækninger, politibygninger og kommunegrænser. Geografiske analyser udarbejdes i GIS-software (geografisk informationssystem), som kan håndtere geografiske data.

Kriminalitetsmønster

Et kriminalitetsmønster er den geografiske fordeling af forekomsten af forskellige kriminalitetstyper på tværs af politikredsen. Vi benytter politiets anmeldelses- og hændelsesdata til at måle kriminaliteten.

Kriminalitetspoint

Kriminalitetspoint er en værdi, som beskriver omfanget og alvorligheden af kriminalitet eller hændelser i et område. Hver kriminalitetstype vægtes i forhold til alvorlighed ved hjælp af Rigspolitiets pointmodel.

Tærskelværdi

Politiet skal have patruljeret mere end 30 minutter mere i en celle på 200 x 200 meter, end kriminalitetsniveauet gav anledning til, før Rigsrevisionen kategoriserer cellen som overpatruljeret. De 30 minutter er tærskelværdien. Det omvendte gælder, før cellen er underpatruljeret.

Overvågningskameraer

27. Undersøgelsens kapitel 3 om overvågningskameraer er baseret på dokumentgennemgang og Rigsrevisionens egne analyser af politiets udvælgelse af lokationer til kameraerne og kameraernes effekt.

28. I kapitel 3 afgrænser vi kriminalitetsbegrebet til *gadekriminalitet*. Det skyldes, at det er den type kriminalitet, som overvågningskameraerne kan forventes at have en effekt på, fordi kameraerne netop overvåger gadebilledet. Vi forventer ikke, at kameraerne vil have en effekt på kriminalitet, som ikke sker i det offentlige rum, fx husspektakler. Rigspolitiet vurderede selv i forbindelse med pulje 1, at det var relevant at undersøge omfanget af gadekriminalitet i forbindelse med udvælgelse af lokationer til kameraerne. Rigspolitiet har oplyst, at der i forbindelse med pulje 2 vil være nogle gerningskoder, som hører under gadekriminalitet, og som ikke vil være relevante, og at der omvendt vil være yderligere relevante gerningskoder, som dækker andet end gadekriminalitet. Rigsrevisionen har derfor bedt Rigspolitiet om en liste over gerningskoder, som de vurderer vil være relevante for pulje 2. Rigspolitiet har svaret, at de ikke anser det for muligt at udarbejde en sådan liste, fordi kameraerne på forskellig vis kunne bidrage til kriminalitetsforebyggelse og efterforskning. Kameraerne kunne fx opsættes for at bidrage til efterforskning af rocker- og bandekriminalitet. Det kan i den forbindelse fx være relevant at filme indfaldsvejen til områder præget af rocker- og bandekriminalitet. Rigsrevisionen har taget udgangspunkt i, at Rigspolitiets liste over gerningskoder relateret til gadekriminalitet også ville være relevant i forhold til at udarbejde systematiske analyser forud for ansøgningen til pulje 2. Det ville give systematisk viden om relevant kriminalitet på tværs af potentielle lokationer i politikredsen, som kunne suppleres af lokal, politifaglig viden om fx rocker- og bandekriminalitet.

29. Dokumentgennemgangen indebærer en systematisk gennemgang af en række dokumenter, som er udarbejdet eller bestilt af Justitsministeriet, Rigspolitiet eller politikredsene. Der er bl.a. tale om aftaletekst, projektdokumenter, analyser, vejledninger, korrespondance og erfaringsopsamlinger.

30. Vi har udarbejdet en geografisk analyse for at undersøge, om politiet har opsat overvågningskameraer på de lokationer, hvor der var mest gadekriminalitet i en periode på knap 1½ år forud for ansøgningstidspunktet. Vores analyser tager derfor udgangspunkt i data, som politiet også kunne anvende forud for udvælgelsen af kamera-lokationer. Denne analyse dækker alle 12 politikredse.

31. Vi har gennemført en effektmåling for at undersøge den kriminalitetsforebyggende og den efterforskningsmæssige effekt af overvågningskameraerne. Denne del af analysen omfatter de 152 kameraer, som blev finansieret af pulje 1. Kameraerne blev opsat i perioden frem til den 1. oktober 2019. Det kan forventes, at effekten af kameraer sker umiddelbart efter opsætning, da det er obligatorisk at skilte tydeligt om kameraerne. Kameraerne har derfor været opsat længe nok til, at det er meningsfuldt at undersøge effekten af dem. Det er ikke tilfældet for kameraerne i pulje 2, da de første kameraer blev opsat i slutningen af oktober 2020.

32. Revisionen er udført i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision, jf. bilag 1.

Afgrænsning

33. Undersøgelsen omfatter perioden 2016-2021. Det skyldes, at politiets seneste flerårsaftale trådte i kraft i 2016. De enkelte dataanalyser omfatter data fra forskellige afgrænsede tidsperioder, jf. bilag 1.

34. I kapitel 2 undersøger vi, om politiet har gennemført en tilfredsstillende indsats for at opnå målrettet patruljering. Det fremgik af politiets flerårsaftale for 2016-2019 (forlænget til 2020) som ét af flere fokusområder, at politiet skulle arbejde med en højere grad af analysebaseret patruljering for at optimere beredskabets arbejde. Vi undersøger ikke politiets arbejde for at indfri de samlede ambitioner i flerårsaftalen, men vi undersøger målsætningen om at gennemføre mere analysebaseret patruljering og dermed opnå en højere grad af målrettet patruljering.

35. Vi har udarbejdet en analyse af, om politiet gennemfører målrettet patruljering. Vi undersøger ikke, om politiet opnår og opretholder korte responstider, da politiet selv løbende følger udviklingen i politikredsenes responstider. Vores analyse af målrettet patruljering skal ses som et supplement til responstidsmålinger. Vi undersøger, om politiet over en længere periode sikrer, at patruljeringsmønstret generelt set følger kriminalitetsmønstret i politikredsen, og ikke om politiet reagerer hurtigt på en anmeldelse, eller om den konkrete tilstedeværelse er relateret til anmeldelsen.

36. Politiet blev i 2020 bevilget midler til pulje 2, som skulle anvendes til opsætning af 300 overvågningskameraer. Politiet har hidtil udvalgt lokationer til 150 af kameraerne. Vi undersøger derfor kun politiets arbejde med at udvælge lokationer til disse 150 kameraer fra pulje 2.

37. I bilag 1 er undersøgelsens metodiske tilgang beskrevet. Bilag 2 giver et visuelt overblik over opsætningen af overvågningskameraer i de enkelte politikredse. Bilag 3 indeholder en ordliste, der forklarer udvalgte ord og begreber.

Responstid

Responstid er den tid, der går, fra et alarm 112-opkald modtages af én af politiets vagtcentraler, til en patruljebil er fremme på gernings- eller skadestedet.

Der måles responstid på følgende udvalgte opgaver:

- overfald/slagsmål
- husspektakler
- spirituskørsel
- røveri
- igangværende indbrud
- færdselsuheld
- personredning
- drukneulykke
- togulykke
- flyulykke
- bygningsbrand
- transportmidler (brand)
- gas
- større forurening
- andre politirelaterede årsager.

2. Måltrettet patruljering

Delkonklusion

Politiet har ikke gennemført en tilfredsstillende indsats for at opnå måltrettet patruljering.

Politiet har ikke haft en tilfredsstillende styring for at sikre måltrettet patruljering.

Politiet har ikke udarbejdet en strategi eller opsat mål for at gennemføre mere analysebaseret patruljering og derved opnå en højere grad af måltrettet patruljering, på trods af at mere analysebaseret patruljering var ét af målene i politiets flerårsaftale for 2016-2019 (forlænget til 2020). Politiet har således ikke sat en samlet strategisk retning for, hvordan de skal opnå mere måltrettet patruljering. Politiet har iværksat 3 konkrete initiativer, som kan understøtte måltrettet patruljering. 2 af initiativerne er implementeret i alle politikredse. Det sidste initiativ er endnu kun implementeret i 4 ud af 12 politikredse, selv om det skulle have været implementeret i alle kredse i 2019. Én af de 4 politikredse har oplyst, at initiativet har en begrænset anvendelighed. Politiet har ikke indsamlet viden om anvendelsen af initiativerne eller udarbejdet de evalueringer, de havde planlagt. Det er derfor uklart, om initiativerne bidrager til måltrettet patruljering.

Politiet udarbejdede beredskabsanalyser i 2017. På baggrund af disse analyser har 6 ud af 12 politikredse oprettet patruljezoner, som bidrager med en overordnet målretning af patruljeringen.

Rigsrevisionen finder, at patruljeringsmønstret bør målrettes kriminalitetsmønstret. Rigsrevisionen har ved hjælp af patruljebilernes GPS-enheder undersøgt patruljeringsmønstret. Rigsrevisionens analyse viser, at politiet ikke har gennemført måltrettet patruljering i tilstrækkeligt omfang. Det skyldes, at politiet på tværs af 5 undersøgte politikredse i gennemsnit har gennemført overpatruljering i 28 % af patruljeringstiden ved at køre i områder, hvor kriminalitetsniveauet ikke gav anledning til omfanget af patruljering. Det er tid, politiet kunne have brugt på at patruljere i områder, hvor der blev patruljeret for lidt i forhold til kriminalitetsniveauet. Politiet har i de resterende 72 % af patruljeringstiden gennemført måltrettet patruljering.

Rigsrevisionens analyse viser, at der er 16 procentpoint forskel på den politikreds, som har gennemført mest måltrettet patruljering, og den kreds, som har gennemført mindst måltrettet patruljering. De enkelte politikredse kan med baggrund i politifaglig viden og lokalkendskab bruge analyseresultaterne til at vurdere, hvordan beredskabets patruljering med fordel kan tilrettelægges mere måltrettet, så patruljeringen i højere grad følger kriminalitetsmønstret.

38. Dette kapitel handler om politiets indsats for at opnå målrettet patruljering. Vi undersøger først, om politiet har haft en tilfredsstillende styring for at sikre målrettet patruljering. Vi undersøger herefter, om politiet i tilstrækkeligt omfang har gennemført målrettet patruljering. Det gør vi ved at undersøge, om patruljeringsmønsteret generelt set følger kriminalitetsmønsteret i 5 udvalgte politikredse.

2.1. Politiets styring for at sikre målrettet patruljering

39. For at vurdere politiets styring har vi undersøgt, om politiet har udarbejdet en strategi og opstillet mål for målrettet patruljering i politiet som helhed. Vi forstår en strategi som en beskrivelse af sammenhængen mellem et overordnet mål og de midler, der skal anvendes for at opnå dette mål. Vi undersøger i denne sammenhæng, om politiet har opstillet mål for at opnå en højere grad af målrettet patruljering. Vi undersøger herefter, om Rigspolitiet dels har gennemført initiativer, dels har udarbejdet analyser, som understøtter politikredsene i at opnå en højere grad af målrettet patruljering. Vi lægger i den forbindelse vægt på, om Rigspolitiet har sikret sig viden om, hvorvidt initiativer og analyser rent faktisk understøtter politikredsenes strategiske og praktiske indsats med at opnå målrettet patruljering.

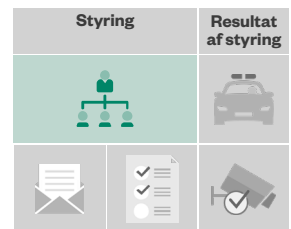
Strategi og mål

40. Vores undersøgelse viser, at politiet ikke har udarbejdet en strategi for at gennemføre mere analysebaseret patruljering og derved opnå en højere grad af målrettet patruljering, på trods af at mere analysebaseret patruljering var et mål i politiets seneste flerårsaftale. Det fremgår af aftalen, at mere analysebaseret patruljering skulle bidrage til optimering af beredskabets arbejde. Politiet har således ikke sat en samlet strategisk retning for, hvordan de skal opnå mere målrettet patruljering.

41. Rigspolitiet udarbejdede i 2019 en virksomhedsstrategi. Justitsministeriet og Rigspolitiet aftaler derudover årligt en mål- og resultatplan for politiet. Vi har gennemgået virksomhedsstrategien og mål- og resultatplanerne udarbejdet siden 2016. Hverken strategien eller planerne indeholder konkrete og målbare mål om patruljering.

Konkrete initiativer

42. Rigspolitiet har siden 2016 arbejdet på at indføre en national driftsstyringsmodel. Formålet med driftsstyringsmodellen er at understøtte effektiv ledelse og eksekvering af driften i beredskabet. Modellen skal bidrage til at organisere dagligdagen på politistationerne og i vagtcentralerne, så medarbejdernes og ledernes tid bruges på at løse de rigtige opgaver til den rette tid. Modellen skulle ifølge projektgrundlaget være endeligt implementeret i 1. halvår 2018. Driftsstyringsmodellen blev taget i brug i alle politikredse i 2018. Rigspolitiet har dog oplyst, at modellen fortsat er under udvikling.

Patruljeoplæg

Politikredsens efterforsknings- og analyseenheder udarbejder patruljeoplæg. Oplæggene beskriver opgaver, som beredskabet kan løse i løbet af en vagt. Patruljeoplæg kan bygge på operative analyser til brug for analytisk patruljering. Oplæggene kan fx indeholde oplysninger om potentielle gerningssteder og gerningsmænd.

43. Politiet har iværksat 3 nye initiativer, som skal understøtte, at planlægning og styring af beredskabets patruljering i højere grad sker på baggrund af analytisk viden. De 3 initiativer er:

- **Styrkede patruljeoplæg.** Rigspolitiet har udarbejdet en ny vejledning og skabelon for udarbejdelse af patruljeoplæg.
- **SmartSpot.** Rigspolitiet har udviklet et it-system, der fungerer som analyseværktøj. Værktøjet har til formål at gøre det nemmere for politikredsene at gennemføre måltrettet patruljering ved at være der, hvor beredskabet kan have den største kriminalitetsforebyggende effekt. Værktøjet giver vagtcentralerne et dynamisk kriminalitetsoverblik over politikredsene og kan bruges til at udpege hotspotområder med højere forventet kriminalitet end andre områder.
- **POLRESS-opgaver.** Rigspolitiet har udviklet et it-system i form af opgavemodulet POLRESS-opgaver, som skal anvendes på vagtcentralerne til at skabe overblik over opgaver, som skal eller kan løses i løbet af vagten. Opgavemodulet skal bl.a. systemunderstøtte analysebaseret patruljering.

Rigspolitiet udarbejdede i marts 2018 en vejledning om efterretnings- og analyseskabeloner som en del af initiativet ”Styrkede patruljeoplæg”. Vejledningen har et kort afsnit på en halv side om patruljeoplæg, som beskriver formålet, og hvem der modtager patruljeoplæggene. Rigspolitiet udarbejdede også en ny skabelon for patruljeoplæg.

SmartSpot blev færdigudviklet i slutningen af 2018 efter afprøvning som pilotprojekt i Københavns Vestegns Politi og sparring med politikredsene. SmartSpot blev gjort tilgængeligt for alle politikredse i slutningen af 1. kvartal 2019. Politiet opgør ikke statistik e.l. for, hvor meget SmartSpot anvendes.

POLRESS-opgaver skulle oprindeligt have været implementeret i alle politikredse primo 2019. Denne frist blev rykket til ultimo 2019. Opgavemodulet har været i pilottest i 3 politikredse og blev gjort tilgængeligt for alle kredse den 1. oktober 2019. 4 ud af 12 politikredse anvender modulet i det daglige arbejde. Af it-tekniske grunde er værktøjet ikke implementeret i de øvrige politikredse. Én af de politikredse, som anvender opgavemodulet, har oplyst, at modulet har en begrænset anvendelighed, fordi overblikket forsvinder, når der oprettes mange opgaver i systemet.

Politiet har ikke gennemført erfaringsopsamlinger eller evalueringer af initiativet om styrkede patruljeoplæg. SmartSpot og POLRESS-opgaver skulle oprindeligt have været evalueret i juni 2019. Rigspolitiet udskød sidenhen fristen til juni 2020. Her blev den dog heller ikke gennemført. Politiet har oplyst, at der på nuværende tidspunkt hverken er planlagt særskilt evaluering af SmartSpot eller af POLRESS-opgaver. Rigspolitiet har derfor ikke skabt viden om, hvorvidt initiativerne bidrager til en højere grad af måltrettet patruljering.

Analyser

44. I 2017 udarbejdede Rigspolitiet beredskabsanalyser i alle politikredse bortset fra Københavns Politi og Bornholms Politi. Københavns Politi udarbejdede selv en beredskabsanalyse i 2018. I beredskabsanalyserne blev dimensioneringen af beredskabet analyseret. Beredskabsanalyserne bidrog bl.a. med forslag til patruljezoner i de enkelte politikredse. Patruljezonerne skulle bidrage til, at de tilgængelige patruljebiler var fordelt ud over politikredsen, så alle steder relativt hurtigt kunne nås. Beredskabsanalyserne lagde typisk op til at inddele politikredsen i 4-7 zoner, som kunne anvendes i forbindelse med patruljeringen. Patruljezoner kunne bidrage til en overordnet inddeling af patruljebiler, så politikredsen bedst muligt kunne dække kredsens kriminalitetsmønstre.

45. 6 ud af 12 politikredse har anvendt beredskabsanalyserne til at udarbejde strategier, som omfatter planer for politikredsens patruljering. Der er tale om Fyns Politi, Midt- og Vestsjællands Politi, Nordjyllands Politi, Nordsjællands Politi, Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi og Sydøstjyllands Politi. Planerne opstiller typisk principper for standardvagtplaner og patruljezoner. På denne måde ønskede politikredsene at sikre, at der hele tiden er et hensigtsmæssigt niveau af personale på arbejde sammenholdt med antallet af anmeldelser. Samtidig ønskede politikredsene at sikre, at patruljebilerne som udgangspunkt bliver opdelt i forskellige patruljezoner, så de hurtigt kan komme ud til alle dele af politikredsen. En patruljezone kan fx være en kommune. Beredskabsanalyserne understøttede derfor en overordnet målretning af patruljeringen i politikredsene.

46. Alle danske politikredse har en efterforsknings- og analyseenhed, der bl.a. udarbejder analyser af kriminalitetsmønstret i politikredsen. Analyserne kan fx være temaanalyser af udvalgte kriminalitetstyper eller patruljeoplæg.

47. Rigspolitiet har ikke udviklet en metode til at undersøge, i hvilket omfang politiet gennemfører målrettet patruljering. Rigspolitiet har oplyst, at de ikke har etableret kvantitative datakilder, der kan benyttes i forbindelse med en måling af, om politiet i højere grad gennemfører analysebaseret patruljering for at opnå en højere grad af målrettet patruljering. Rigspolitiet har oplyst, at det vil være muligt at anvende kvalitative metoder, fx interviews og observationer. Rigspolitiet har ikke selv udarbejdet sådanne analyser. Rigspolitiet har fx ikke gennemført en baselinemåling, som kan bruges som udgangspunkt til at analysere udviklingen i omfanget af analysebaseret patruljering. Rigspolitiet har heller ikke anvendt de tilgængelige GPS-data fra beredskabets biler til at udarbejde analyser af politikredsens patruljeringsmønstre. Politiet har oplyst, at politikredsene ikke har adgang til disse data, medmindre de aktivt efterspørger dem.

Patruljezoner

En politikreds kan inddeles i en række patruljezoner. Vagtcentralen kan benytte disse til at styre patruljebilerne, så de fordeles på tværs af zonerne. Det bidrager til en spredning af patruljebilerne og kan medvirke til, at politikredsen kan reagere med kort responstid på hændelser i hele politikredsen. Der benyttes forskellige betegnelser for patruljezoner på tværs af politikredsene. Nogle politikredse kalder dem kørezoner, køredistrikter eller patruljedistrikter.

Resultater

Undersøgelsen viser, at politiet ikke har haft en tilfredsstillende styring for at sikre måltrettet patruljering.

Politiet har ikke udarbejdet en strategi eller opsat mål for at foretage mere analyse-baseret patruljering og derved opnå en højere grad af måltrettet patruljering som forudsat i politiets flerårssaftale for 2016-2019 (forlænget til 2020).

Rigspolitiet har iværksat 3 konkrete initiativer for at understøtte en øget grad af måltrettet patruljering: en ny vejledning og skabelon for patruljeoplæg og 2 nye it-systemer, som kan understøtte, at patruljeringen i højere grad baseres på analytisk viden. Den nye vejledning og skabelon for patruljeoplæg er udbredt til alle politikredse. Det ene system – SmartSpot – er gjort tilgængeligt for alle politikredse, men Rigspolitiet har ikke viden om, hvor meget det anvendes. Det andet system – POLRESS-opgaver – anvendes af 4 ud af 12 politikredse. Én politikreds har oplyst, at systemet har en begrænset anvendelighed.

Rigspolitiet har ikke evalueret de 3 initiativer. Det betyder, at det er uvist, om initiativerne bidrager til måltrettet patruljering. Fristerne for evalueringerne er løbende blevet udskudt. Rigspolitiet har oplyst, at der på nuværende tidspunkt ikke er planlagt særskilte evalueringer af initiativerne.

Rigspolitiet udarbejdede i 2017 beredskabsanalyser for alle politikredse bortset fra Københavns Politi og Bornholms Politi. Københavns Politi udarbejdede efterfølgende sin egen analyse. Beredskabsanalyserne kan understøtte den overordnede inddeling af patruljebiler, så politikredse bedst muligt dækker kriminalitetsmønsteret. 6 ud af 12 politikredse har med udgangspunkt i beredskabsanalyserne udarbejdet strategier, som delvist har til formål at opnå en højere grad af måltrettet patruljering. Det skyldes, at strategierne indeholder en opdeling af politikredsen i patruljezoner, som dækker nogle meget store områder. Der er derfor tale om en meget overordnet og grovkornet målretning af patruljeringen.

Rigspolitiet har ikke udviklet en metode til at måle, om politikredse i højere grad gennemfører analytisk patruljering for at opnå en højere grad af måltrettet patruljering.

Politiet har ikke anvendt data fra patruljebilernes GPS-enheder til at udarbejde analyser af patruljeringsmønstre.

2.2. Politiets gennemførelse af målrettet patruljering

48. Vi har undersøgt, om politiet i tilstrækkeligt omfang har gennemført målrettet patruljering. Målrettet patruljering dækker over den situation, hvor andelen af den tid, politiet har patruljeret i et givent område, generelt set afspejler andelen af kriminalitet i området. Vi har først undersøgt, om der er gennemført målrettet patruljering på tværs af de 5 udvalgte politikredse. Vi har herefter undersøgt, om de 5 politikredse har gennemført over- eller underpatruljering i enkelte postnumre.

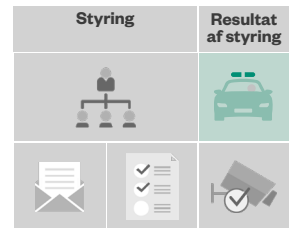
49. Vi lægger til grund for denne del af undersøgelsen, at målrettet patruljering indebærer, at patruljeringsmønsteret generelt set følger kriminalitetsmønsteret. Udgangspunktet for vores analyse er celler af 200 x 200 meter. For hver af disse celler har vi undersøgt, om andelen af politikredsenes samlede patruljeringstid svarer til andelen af kredsenes samlede kriminalitet i den samme celle. Vi har konkretiseret begrebet *generelt set* ved at lægge en tærskelværdi på 30 minutter ind for, hvor meget mere eller mindre patruljeringstid der skal til i forhold til den forventede patruljeringstid, før vi definerer det som over- eller underpatruljering.

- **Overpatruljering.** Når politiets patruljeringstid i en celle på 200 x 200 meter overstiger den forventede patruljeringstid med mere end 30 minutter.
- **Underpatruljering.** Når politiets patruljeringstid i en celle på 200 x 200 meter er mere end 30 minutter mindre end den forventede patruljeringstid.

Vi bruger resultaterne for de enkelte celler til at undersøge, om der for perioden samlet set har været over- eller underpatruljering i politikredsenes enkelte postnumre. Omfanget af overpatruljering er ikke lig med omfanget af underpatruljering på tværs af politikredsenes postnumre. Det skyldes tærskelværdien. Den kan fx betyde, at mange celler har haft mere patruljeringstid end forventet, men ikke nok til at komme over tærskelværdien for at tælle med som en overpatruljeret celle.

Vi undersøger også, hvor stor en andel af politikredsenes samlede patruljeringstid der enten har været overpatruljering eller målrettet patruljering. Vi lægger til grund for beregningen af den samlede andel af målrettet patruljering, at politiet gennemfører målrettet patruljering, så længe der ikke er tale om overpatruljering. Underpatruljering er også målrettet patruljering. Det skyldes, at denne patruljeringstid er målrettet i forhold til områdets kriminalitetsniveau. Der burde bare have været endnu mere patruljering. For at udregne målrettet patruljering summerer vi derfor den del af patruljeringstiden i alle celler, som ikke overstiger tærskelværdien.

50. Vi undersøger perioden 1. januar - 11. marts 2020. Undersøgelsesperioden er således 2½ måned og stopper, inden COVID-19 blev en betydende faktor for politikredsenes patruljeringsmønstre. Vi henviser til bilag 1 for en uddybet metodebeskrivelse.

Celler

Celler refererer til de enkelte firkanter, som vi har inddelt politikredsenes i for at kunne udarbejde en GIS-analyse. Det er nødvendigt at opdele politikredsenes i mindre celler for at få enheder, som vi kan analysere. For kapitel 2 om målrettet patruljering er cellerne 200 x 200 meter.

51. Rigspolitiet har oplyst, at de vurderer, at det er svært at omsætte analysens resultater til praktisk anvendelse. Det skyldes dels mængden af forbehold, som skal tages i forhold til både udarbejdelsen af analysen og læsningen af dens resultater, dels den manglende argumentation for, at patruljering i overensstemmelse med Rigsrevisionens analyser vil lede til mere tryghed og mindre kriminalitet for pengene. Rigsrevisionen er ikke enig i, at analysen ikke kan bruges til at vurdere politiets patruljeringsindsats. Rigsrevisionen mener tværtimod, at det er vigtigt for politiet at forholde sig analytisk til, om politiet formår at målrette patruljeringen for at understøtte den bedst mulige anvendelse af ressourcerne. Vi mener derfor, at analysens resultater giver værdifuld viden for den enkelte politikreds, som bør inddrage resultaterne i det fremadrettede arbejde med at sikre målrettet patruljering i sammenhæng med lokalkendskab og politifaglig viden.

En af beredskabets patruljebiler.

Foto: Axel Schütt, Ritzau Scanpix

Målrettet patruljering i de 5 udvalgte politikredse

52. Tabel 1 viser omfanget af overpatruljering og målrettet patruljering, som de 5 politikredse har gennemført.

Tabel 1
Målrettet patruljering pr. politikreds

	Overpatruljering	Målrettet patruljering
Nordjyllands Politi	20 %	80 %
Syd- og Sønderjyllands Politi	25 %	75 %
Østjyllands Politi	25 %	75 %
Københavns Vestegns Politi	33 %	67 %
Københavns Politi	36 %	64 %
Gennemsnit	28 %	72 %

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af patruljerings- og anmeldelsesdata for perioden 1. januar - 11. marts 2020.

Det fremgår af tabel 1, at det gennemsnitlige omfang af målrettet patruljering på tværs af de 5 politikredse har været 72 %. Der har derfor i gennemsnit været 28 % overpatruljering. Det betyder, at politiet i 28 % af patruljeringstiden har patruljeret i områder, hvor kriminalitetsniveauet ikke gav anledning til patruljering. Det indikerer et betydeligt potentiale for, at politiet kan opnå en højere grad af målrettet patruljering ved at patruljere mindre i områder, hvor kriminalitetsniveauet ikke giver anledning til den nuværende patruljering, og mere i områder, hvor kriminalitetsniveauet giver anledning til yderligere patruljering. En del af overpatruljeringen kan skyldes, at patruljeringen har haft en forebyggende virkning. Vores robusthedsanalyse viser dog, at kriminalitetsfordelingen på tværs af postnumre i den enkelte politikreds er meget stabil over tid, jf. bilag 1. Det tyder ikke på, at overpatruljeringen i betydelig grad kan forklares af tidsafgrænsede målrettede indsatser. Hvis overpatruljeringen fx skyldes, at politiet har haft en målrettet indsats på en gade med mange beværtninger, hvilket har forebygget en række anmeldelser, skulle man forvente, at antallet af anmeldelser på denne gade ville falde i forhold til året før. I det tilfælde ville man altså ikke forvente et stabilt kriminalitetsmønster. Vi har desuden forsøgt at minimere betydningen ved at indføre en tærskelværdi for hver celle, før analysen tæller patruljeringstid som overpatruljering, ved at måle samlet for en periode på knap 2½ måned og ved at bede politiet om at oplyse om eventuelle målrettede indsatser mod særlige områder.

Det fremgår også af tabellen, at de 5 politikredse har gennemført målrettet patruljering i mellem 64 % og 80 % af den samlede patruljeringstid. Der er således en forskel på 16 procentpoint mellem politikredsen med henholdsvis mest og mindst målrettet patruljering. Nordjyllands Politi er den politikreds, som har gennemført den højeste andel af målrettet patruljering. Det er også den eneste af de 5 politikredse, der har udarbejdet en strategi med patruljezoner.

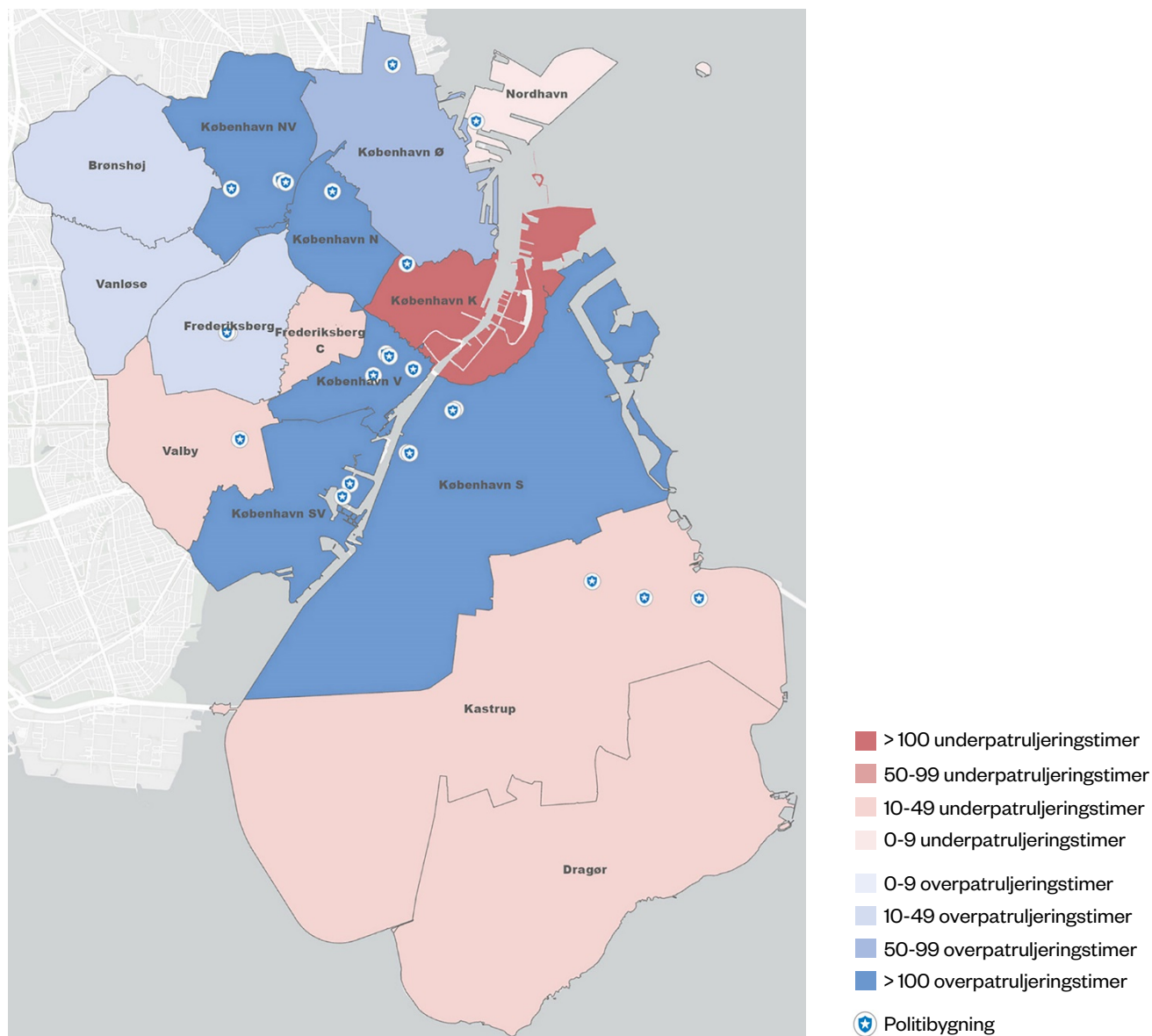
Robusthedsanalyse

En robusthedsanalyse er en supplerende analyse, der har til formål at efterprøve pålideligheden eller robustheden af en primær analyse.

Københavns Politi

53. Vi har undersøgt Københavns Politis patruljering i politikredsens postnumre sammenholdt med kriminalitetsniveauet, jf. figur 4.

Figur 4
Københavns Politis patruljering i politikredsen

Note: Vi har fjernet patruljering på alle motorveje og følgende transportveje: H.C. Andersens Boulevard/Amager Boulevard, Åboulevard/Bispeengbuen, Vasbygade/Christians Brygge, Borups Allé, Hillerødgade og Engelsbovej (se bilag 1 for en uddybende beskrivelse).

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af patruljerings- og anmeldelsesdata for perioden 1. januar - 11. marts 2020.

Det fremgår af figur 4, at underpatruljeringen primært sker i København K. Der sker også underpatruljering på Frederiksberg C og i Valby, Nordhavn, Dragør og Kastrup. Overpatruljeringen sker primært i København NV, København N, København S, København SV og København V.

København K er det suverænt mest underpatruljerede postnummer med 988 underpatruljeringstimer. Vi har undersøgt, hvor meget af underpatruljeringen i København K, som sker på Christiania. Undersøgelsen viser, at størstedelen af underpatruljeringen (809 timer) i København K er gennemført i og omkring Christiania, hvor 11 % af politikredsens anmeldelser kommer fra. Hvis man ser bort fra Christiania, ville København K dog fortsat være underpatruljeret.

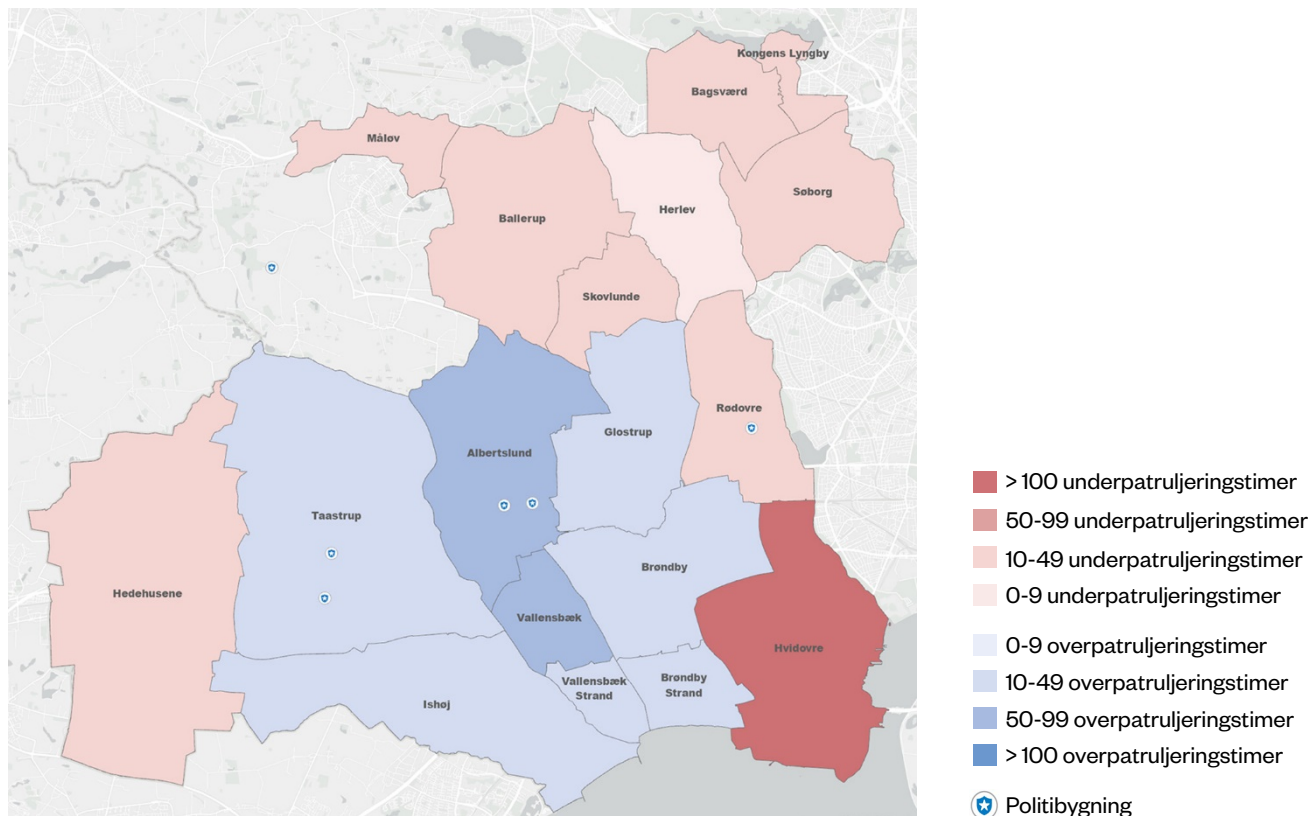
Københavns Politi har oplyst, at langt hovedparten af anmeldelserne på Christiania sker på politiets eget initiativ. Antallet af anmeldelser afspejler derfor også en målrettet indsats i området. Rigsrevisionen bemærker, at det høje antal politiinitierede anmeldelser også afspejler et højt niveau af kriminalitet.

Københavns Vestegns Politi

54. Vi har undersøgt Københavns Vestegns Politis patruljering i politikredsens post-numre sammenholdt med kriminalitetsniveauet, jf. figur 5.

Figur 5

Københavns Vestegns Politis patruljering i politikredsen

Note: Vi har fjernet patruljering på alle motorveje og følgende transportveje: Roskildevej, Hovedvejen, Motorring 3, Nordre Ringvej og Tårnvej (se bilag 1 for en uddybende beskrivelse).

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af patruljerings- og anmeldelsesdata for perioden 1. januar - 11. marts 2020..

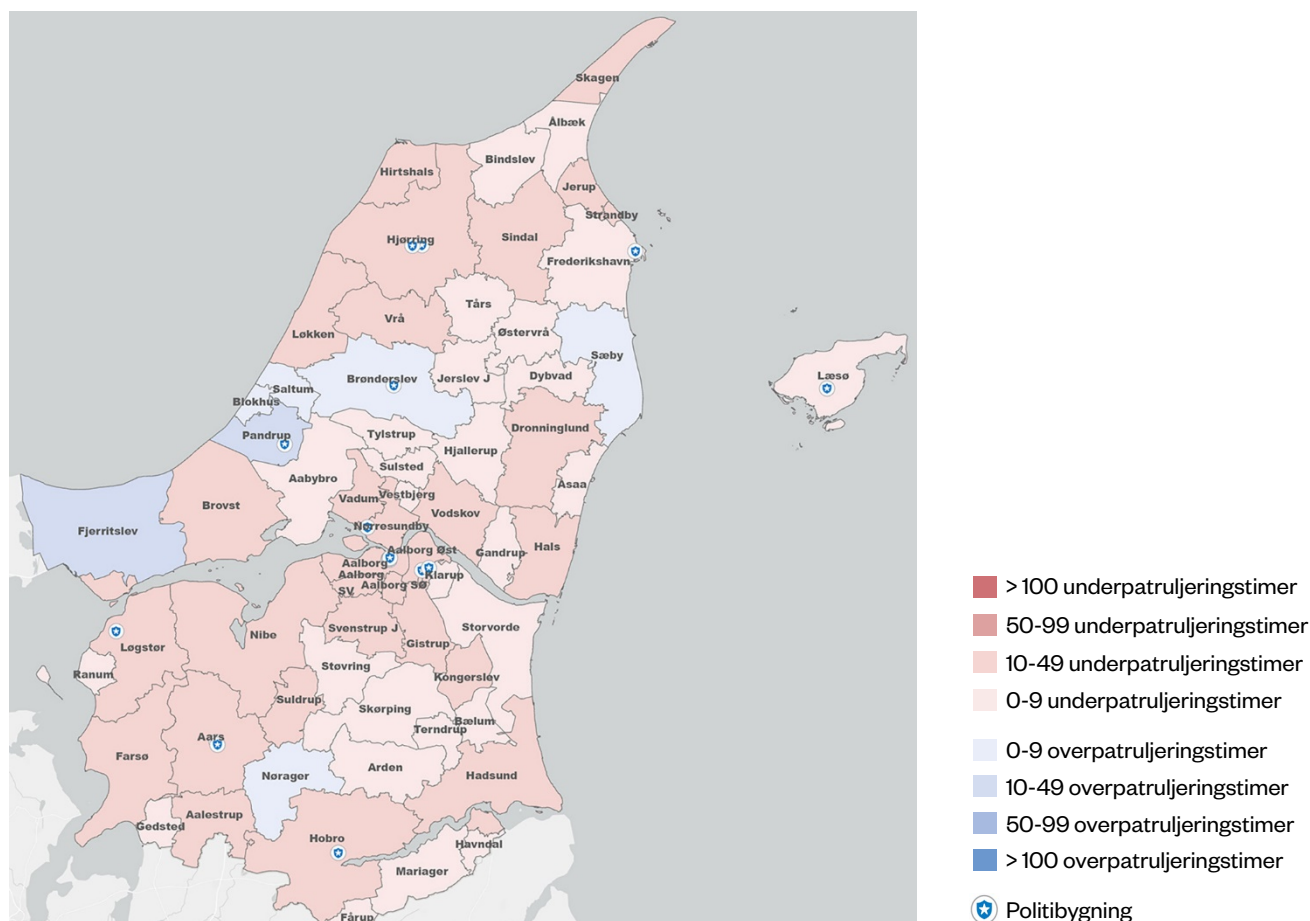
Det fremgår af figur 5, at der generelt set sker en overpatruljering i den centrale del af politikredsen, fx i Albertslund, Vallensbæk og Ishøj. Der sker underpatruljering i politikredsens yderligste områder, fx i Hvidovre, Rødovre, Bagsværd og Hedehusene. Københavns Vestegns Politi har oplyst, at de har haft en måltrettet indsats i udvalgte områder i Hvidovre. På trods af denne indsats viser analysen, at der samlet set er sket en betydelig underpatruljering i Hvidovre.

Københavns Vestegns Politi har som den eneste politikreds kun ét udkørselssted. Alle beredskabets patruljebiler kører således ud fra Albertslund. Konsekvensen kan være, at der sker en højere patruljering i området omkring Albertslund, fordi patruljebilerne nødvendigvis må benytte de samme veje for at bevæge sig ud i politikredsen. Vi har derfor i analysen fjernet den kørsel, der sker lige omkring politiets bygninger, på motorveje og på de 6 mest overpatruljerede veje i politikredsen, fx Roskildevej. Københavns Vestegns Politi har også oplyst, at de i undersøgelsesperioden gennemførte en målrettet indsats omkring Albertslund Station. Denne strategiske indsats kan derfor have bidraget til overpatruljering i perioden.

Nordjyllands Politi

55. Vi har undersøgt Nordjyllands Politis patruljering i politikredsens postnumre sammenholdt med kriminalitetsniveauet, jf. figur 6.

Figur 6
Nordjyllands Politis patruljering i politikredsen

Note: Vi har fjernet patruljering på alle motorveje og følgende transportveje: Østre Allé, Hjørringvej, Europavej, Løkkensvej og Frederikshavnsvej (se bilag 1 for en uddybende beskrivelse).

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af patruljerings- og anmeldelsesdata for perioden 1. januar - 11. marts 2020.

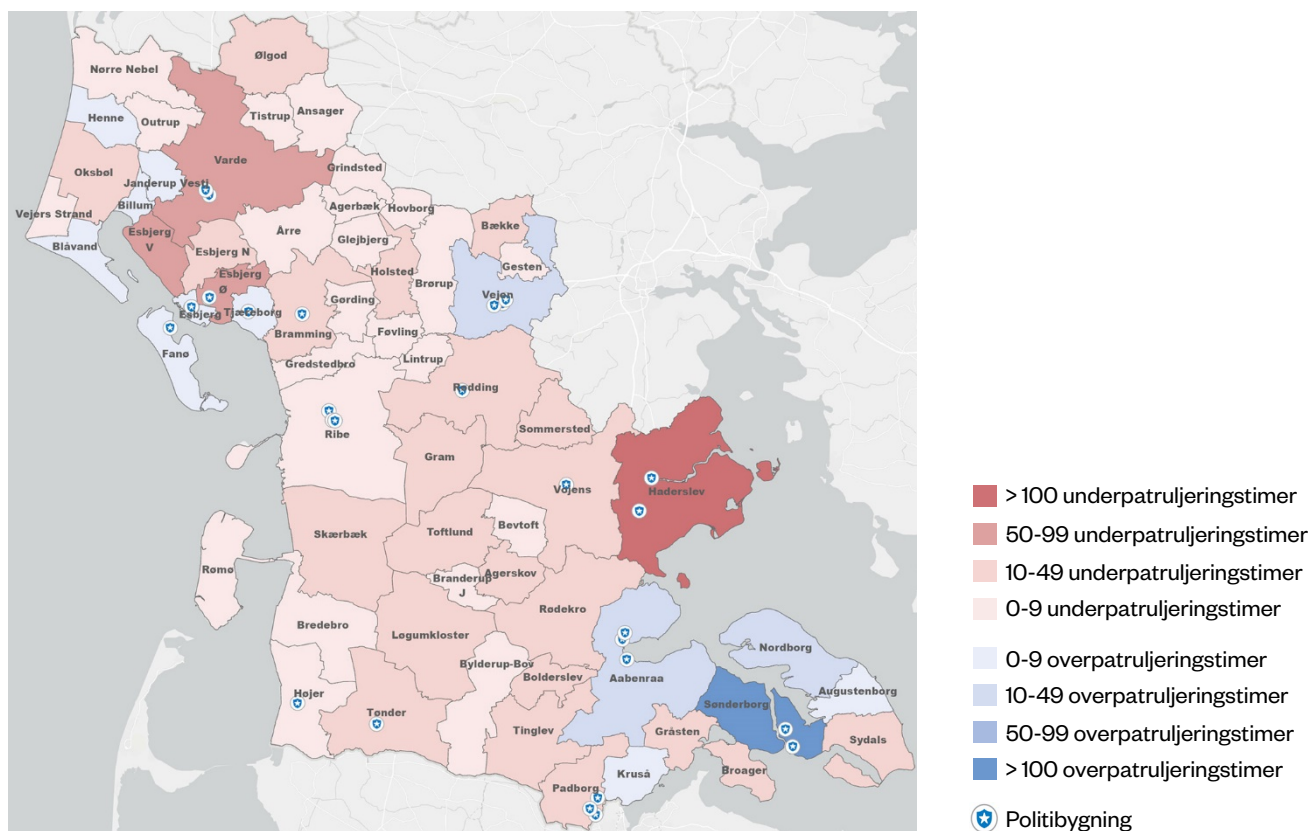
Det fremgår af figur 6, at Nordjyllands Politi gennemfører nogen overpatruljering i spredte postnumre, der ligger yderligt i politikredsen, fx i Fjerritslev og Pandrup. Nordjyllands Politi har oplyst, at patruljens 4 udkørselssteder i Aalborg, Hobro, Hjørring og Frederikshavn kan bidrage til, at disse postnumre fremstår som overpatruljerede. Det er dog ingen af disse postnumre, der ifølge analysen er overpatruljerede. Politikredsens underpatruljering sker primært omkring Aalborg og i yderområderne Hirtshals, Løgstør og Hals.

Nordjyllands Politi har oplyst, at de finder det afgørende, at også politikredsens yderområder oplever synlig patruljedækning, og at patruljespredning er centralt for korte responstider. Det kan bidrage til, at analysen vil vise overpatruljering i yderområderne. Rigsrevisionen bemærker, at analysen ikke viser en entydig sammenhæng mellem politikredsens yderområder og overpatruljering.

Syd- og Sønderjyllands Politi

56. Vi har undersøgt Syd- og Sønderjyllands Politis patruljering i politikredsens postnumre sammenholdt med kriminalitetsniveauet, jf. figur 7.

Figur 7
Syd- og Sønderjyllands Politis patruljering i politikredsen

Note: Vi har fjernet patruljering på alle motorveje og følgende transportveje: Stormgade, Storegade, Grundtvigs Allé, Omfartsvejen, Flensborgvej og Løgumklostervej (se bilag 1 for en uddybende beskrivelse).

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af patruljerings- og anmeldelsesdata for perioden 1. januar - 11. marts 2020.

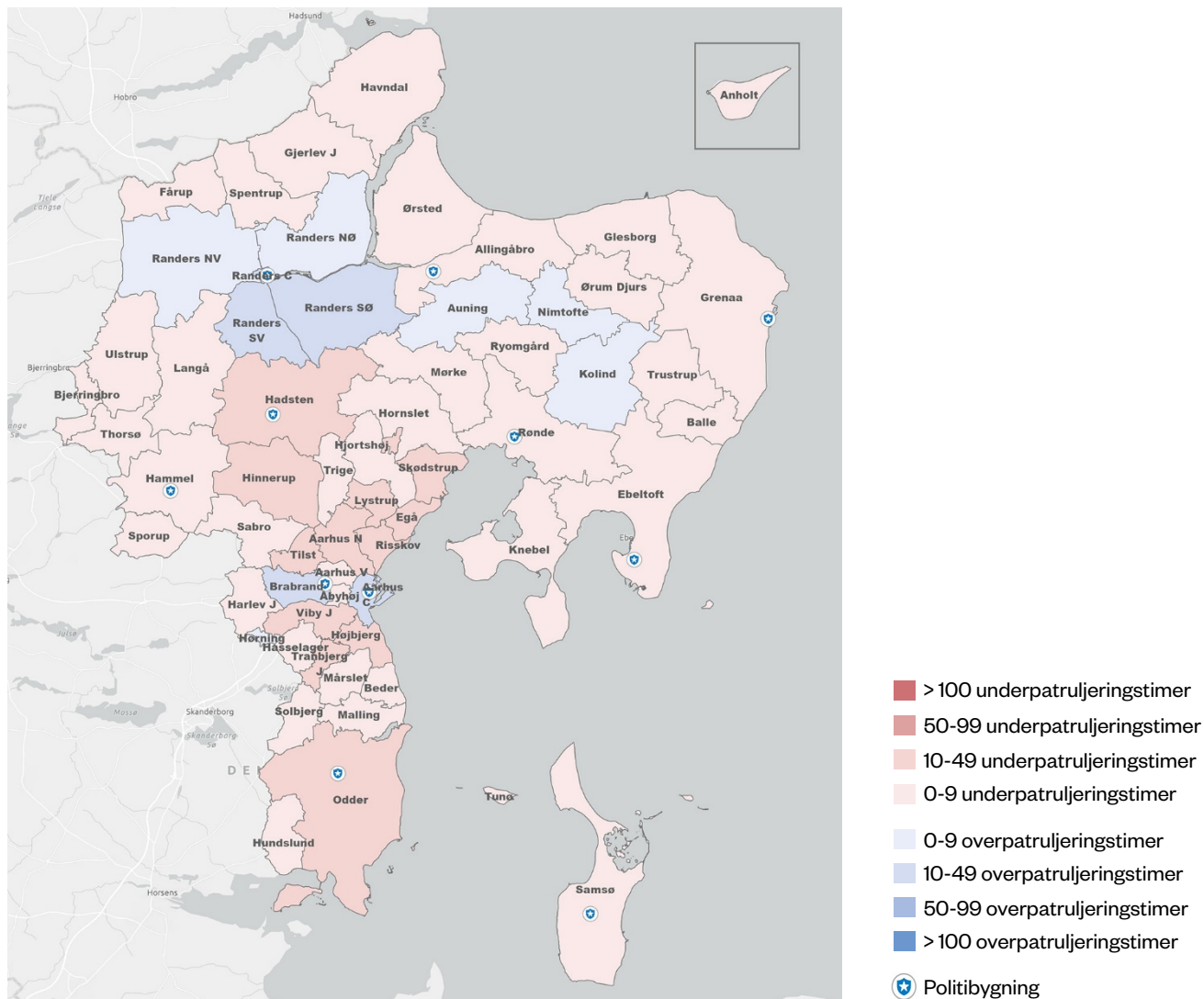
Det fremgår af figur 7, at overpatruljeringen i høj grad finder sted i området omkring Sønderborg, mens underpatruljeringen i høj grad sker i Haderslev og i området mellem Esbjerg og Varde. Syd- og Sønderjyllands Politi har oplyst, at beredskabet kører ud fra Esbjerg, Aabenraa, Varde, Vejen, Haderslev, Sønderborg og Tønder. Det kan bidrage til, at analysen vil vise overpatruljering i disse byer. Analysen viser overpatruljering i Aabenraa, Vejen, Sønderborg og Nordborg, men underpatruljering i 3 ud af 4 af Esbjergs postnumre samt i Varde, Haderslev og Tønder. Analysen viser derfor ikke en entydig sammenhæng mellem udkørselssteder og overpatruljering.

Syd- og Sønderjyllands Politi har oplyst, at retten i Sønderborg dækker det syd- og sønderjyske område, og at der er et stort fokus på tryghedsskabende patruljering i dele af Sønderborg by. Det betyder, at der er mange kørsler til og fra Sønderborg. Rigsrevisionen bemærker, at den tid, hvor politiet fx løser gerningskoden ”transport af arrestanter”, ikke indgår i analysen, da vi med analysens definition af patruljering ikke har ønsket at inddrage opgaver, som ikke er drevet af kriminalitetsmønsteret.

Østjyllands Politi

57. Vi har undersøgt Østjyllands Politis patruljering i politikredsens postnumre sammenholdt med kriminalitetsniveauet, jf. figur 8.

Figur 8
Østjyllands Politis patruljering i politikredsen

Note: Vi har fjernet patruljering på alle motorveje og følgende transportveje: Viborgvej, Skanderborgvej, Silkeborgvej, Grenåvej, Århusvej og Randersvej (se bilag 1 for en uddybende beskrivelse).

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af patruljerings- og anmeldelsesdata for perioden 1. januar - 11. marts 2020.

Det fremgår af figur 8, at Østjyllands Politis overpatruljering særligt er centreret omkring Randers. Der sker også omfattende overpatruljering i Aarhus C og Brabrand. Der sker underpatruljering i en række postnumre, særligt i politikredsens centrale og vestlige del, fx i Viby J, Odder, Aarhus N og Risskov.

Aarhus V er underpatruljeret med 7 timer. Østjyllands Politi har oplyst, at politikredsens lokalpoliti ofte rykker ud til kriminalitet i Aarhus V, hvilket kan betyde, at beredskabet patruljerer mindre i området, end kriminalitetsniveauet giver anledning til. Østjyllands Politi har oplyst, at dette også gør sig gældende for Rønde, Hadsten, Hammel, Odder og Ebeltoft.

Resultater

Undersøgelsen viser, at politiet ikke har gennemført målrettet patruljering i tilstrækkeligt omfang. Det skyldes, at politiet i for lav grad har opnået, at omfanget af patruljering i et givent område svarer til andelen af kriminalitet i området.

De 5 undersøgte politikredse har i gennemsnit gennemført overpatruljering i 28 % af patruljeringstiden ved at patruljere mere i områder, end kriminalitetsniveauet gav anledning til. Det indikerer et betydeligt potentiale for, at politiet kan opnå en højere grad af målrettet patruljering ved at patruljere mindre i områder, hvor kriminalitetsniveauet ikke giver anledning til det nuværende patruljeringstryk, og mere i områder, hvor kriminalitetsniveauet giver anledning til yderligere patruljering. Politikredsene har gennemført målrettet patruljering i de resterende 72 % af patruljeringstiden.

Rigsrevisionens analyse viser, at der er i de 5 undersøgte politikredse er gennemført målrettet patruljering i mellem 64 % og 80 % af kredsens samlede patruljeringstid. Der er altså en forskel på 16 procentpoint på de politikredse, som gennemfører henholdsvis mest og mindst målrettet patruljering. Nordjyllands Politi er den politikreds, som har gennemført den højeste andel af målrettet patruljering. Det er også den eneste af de 5 politikredse, der har udarbejdet en strategi med patruljezoner.

Rigsrevisionens analyse identificerer postnumre inden for hver politikreds, hvor politiet har anvendt flere ressourcer, end kriminalitetsniveauet gav anledning til. Analysen identificerer også steder, hvor kriminalitetsniveauet til gengæld har givet anledning til, at politiet kunne bruge ressourcerne til at patruljere mere. De enkelte politikredse kan med baggrund i politifaglig viden og lokalkendskab bruge analyseresultaterne til at vurdere, hvordan de med fordel kan tilrettelægge beredskabets patruljering, så det i højere grad følger kriminalitetsmønsteret.

3. Overvågningskameraer

Delkonklusion

Politiet har ikke udvalgt lokationer til opsætning af overvågningskameraer, som har ført til størst mulig effekt på bekæmpelsen af utryghedsskabende gadekriminalitet. Rigsrevisionens analyse viser, at politiet kunne have udvalgt lokationer, som dækkede godt 140 % flere anmeldelser. Det svarer til knap 10.000 flere anmeldelser på 1½ år.

Rigsrevisionen vurderer ikke, at politiet har sikret, at de havde tilstrækkelig viden til rådighed forud for udvælgelsen af konkrete kameralokationer. Politiet udarbejdede systematiske analyser af mulige lokationer for under halvdelen af politikredsene forud for udvælgelsen, og politiet havde ikke et systematisk overblik over, hvor de allerede havde opsat overvågningskameraer. Det skyldes, at politiet ikke havde registreret alle kameraerne i registret POLCAM, som siden 2018 har været tilgængeligt for alle politikredse.

Rigsrevisionens analyse viser, at de potentielle kameralokationer, som politiet identificerede på baggrund af systematiske analyser, dækkede mere gadekriminalitet end de øvrige lokationer. Lokationer underbygget af systematiske analyser dækkede 19 procentpoint mere gadekriminalitet for pulje 1 og 16 procentpoint mere for pulje 2.

Politiets udvælgelse af kameralokationer har været utilfredsstillende og udokumenteret. Politiet har udvalgt lokationer med så lidt gadekriminalitet, at Rigsrevisionen vurderer, at politiet ikke umiddelbart har levet op til finanslovsaftalernes formål om at opsætte overvågningskameraer på lokationer, hvor der jævnligt er episoder med vold og uro. Politiet har således opsat godt 28 kameraer - svarende til 14 % af kameraerne fra pulje 1 - på lokationer, der samlet havde under 10 anmeldelser i en periode på knap 1½ år frem til ansøgningstidspunktet. Politiet har også udvalgt mindst én lokation, som ikke lever op til Justitsministeriets ønske om, at alle lokationer skulle udvælges på baggrund af en politifaglig vurdering.

Rigsrevisionens effektanalyse kan ikke påvise, at overvågningskameraerne har haft en kriminalitetsforebyggende effekt. Analysen viser tværtimod, at der er sket en stigning i antallet af anmeldelser efter opsætning af kameraerne. Politiet har oplyst, at det bl.a. kan skyldes, at borgerne bliver mere tilbøjelige til at anmelde kriminalitet, som er begået nær kameraerne, og at en større del af den begåede kriminalitet dermed afdækkes.

Rigsrevisionens effektanalyse viser, at overvågningskameraerne har haft en efterforskningsmæssig effekt. Politiets opsatte kameraer fører til en stigning på 7-19 procentpoint i andelen af anmeldelser, som fører til sigtelser. De opsatte kameraer har ført til mellem 271 og 789 flere sigtelser på et år. Analysen viser, at kameraerne har ført til flere sigtelser for våben, narkotika, vold og uorden.

Rigsrevisionens analyse viser, at politiet i stedet forventeligt kunne have opnået mellem 660 og 1.920 flere sigtelser på et år, hvis overvågningskameraerne var blevet opsat på de steder, hvor der var mest gadekriminalitet. Det havde betydet mere end en fordobling af kameraernes effekt på antallet af sigtelser.

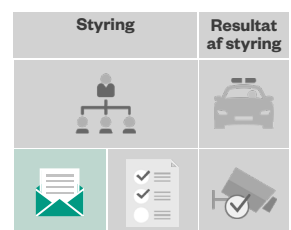
58. Dette kapitel handler om politiets indsats for at opnå størst mulig effekt af overvågningskameraerne på utryghedsskabende gadekriminalitet. Vi har undersøgt, om politiet har sikret, at ansøgninger om lokationer til opsætning af overvågningskameraer blev baseret på systematiske analyser af, hvor kameraerne kunne forventes at have størst mulig effekt. Vi har også undersøgt, om politiet har sikret, at udvælgelsen af lokationer til opsætning af overvågningskameraer blev baseret på systematisk viden om, hvor de kunne forventes at have størst mulig effekt. Endelig har vi undersøgt, om politiets opsatte kameraer har haft den tilsigtede effekt.

3.1. Ansøgninger om lokationer til overvågningskameraer

59. Vi har brugt 2 kriterier til at undersøge politiets ansøgninger om lokationer til overvågningskameraer.

Vi har for det første undersøgt, om politiet har tilrettelagt en ansøgningsproces, som sikrer tilstrækkelig viden til at kunne udvælge kameralokationer med størst mulig effekt. Justitsministeriet gav Rigspolitiet ansvaret for, at beslutningen om, hvor der skulle opsættes overvågningskameraer, blev truffet på baggrund af en politifaglig vurdering med inddragelse af lokale kredsråd. Rigsrevisionen finder, at Rigspolitiet kunne sikre tilstrækkelig viden ved at stille krav om, at ansøgninger fra politikredsene skulle indeholde systematiske analyser, begrundelser for de ansøgte lokationer og en prioriteringsrækkefølge.

For det andet har vi undersøgt, om politikredsene har baseret deres ansøgninger til opsætning af overvågningskameraer på systematiske analyser af, hvor kameraerne kunne forventes at have størst mulig effekt. Politikredsene kunne derved sikre sig systematisk viden om potentielle lokationer som udgangspunkt for den politifaglige vurdering. Rigspolitiet har oplyst, at der ikke blev stillet krav til Rigspolitiet om, at der skulle udarbejdes systematiske analyser. Rigsrevisionen vurderer dog stadig, at Rigspolitiet proaktivt kunne have arbejdet for at sikre et solidt og systematisk vidensgrundlag forud for udvælgelsen af konkrete lokationer.

Databeskyttelsesforordningens krav om oplysningspligt betyder, at politiet skal sikre en tydelig skiltning på de lokationer, hvor de opsætter overvågningskameraer.

Foto: Rigsrevisionen

Rigspolitiets krav til ansøgningsprocessen

60. Vi har undersøgt, om Rigspolitiet har sikret sig tilstrækkelig viden til at kunne udvælge kameralokationer med størst mulig effekt. Det kunne Rigspolitiet efter Rigsrevisionens opfattelse understøtte ved at opstille 3 typer af krav i ansøgningsprocessen for politikredsene:

- **Systematiske analyser.** Krav om, at politikredsen forud for ansøgningen udarbejdede en systematisk analyse af gadekriminalitet på tværs af potentielle lokationer.
- **Begrundelser.** Krav om, at politikredsen begrundede de enkelte lokationer, hvor kredsen ansøgte om overvågningskameraer.
- **Prioritering.** Krav om, at politikredsen lavede en prioritering mellem de lokationer, hvor kredsen ansøgte om overvågningskameraer.

Figur 9 viser, om Rigspolitiet opstillede krav om systematiske analyser, begrundelser og en prioritering, når politikredsene skulle ansøge om lokationer til overvågningskameraer i forbindelse med pulje 1 og pulje 2.

Figur 9

Rigspolitiets krav til ansøgninger om lokationer til overvågningskameraer

	1 Systematiske analyser	2 Begrundelser	3 Prioritering
PULJE 1 			
PULJE 2 			

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra Rigspolitiet.

Det fremgår af figur 9, at Rigspolitiet ikke gjorde det til en del af ansøgningsprocessen for hverken pulje 1 eller pulje 2, at politikredsene skulle foretage systematiske analyser. Rigspolitiet udarbejdede i forbindelse med pulje 1 en vejledning til politikredsene om udpegning af kameralokationer. Vejledningen indeholdt forskellige tilgange til at identificere relevante lokationer til opsætning af overvågningskameraerne, herunder en analysemetode til at udpege lokationer, hvor der var mest gadekriminalitet. Ifølge Rigspolitiets vejledning har undersøgelser vist, at de steder, hvor folk er mest utrygge, ofte stemmer overens med de steder, hvor der er mest gadekriminalitet. Rigspolitiet har oplyst, at vejledningen var et dokument i udkastform, som aldrig blev ledelsesgodkendt. Rigspolitiet har dog samtidig oplyst, at de ikke med sikkerhed kan sige, at de ikke har delt dokumentet med visse politikredse, ligesom de har oplyst, at de vejledte kredse mundtligt på baggrund af indholdet i dokumentet. Rigsrevisionen anser derfor dokumentet som en del af Rigspolitiets vejledningsindsats.

Det fremgår også af figuren, at Rigspolitiet ikke stillede krav til politikredsene om politifaglige begrundelser for de enkelte kameralokationer i ansøgningerne til pulje 1. Konsekvensen blev, at flere af politikredsene lavede meget overordnede begrundelser for ansøgningerne, som ikke nødvendigvis beskrev kriminalitets- og tryghedsudfordringerne på den enkelte lokation. Rigspolitiet stillede et krav om begrundelser for pulje 2.

Rigspolitiet stillede ved pulje 1 ikke krav om, at politikredse selv skulle prioritere de ansøgte lokationer til overvågningskameraer. Rigspolitiet opstillede dog et krav, da de udvidede pulje 1 med yderligere 50 kameraer i 2019. Rigspolitiet stillede også krav om prioritering for pulje 2.

Politikredsenes analyser

61. Vi har undersøgt, om politikredse har udarbejdet systematiske analyser forud for ansøgningerne til pulje 1 og pulje 2 om lokationer til overvågningskameraer. Tabel 2 viser, hvilke politikredse der udarbejdede systematiske analyser forud for deres ansøgninger til de 2 puljer for at understøtte en kvalificeret politifaglig vurdering.

Tabel 2

Systematiske analyser forud for ansøgningerne til pulje 1 og pulje 2 om lokationer til overvågningskameraer

	Pulje 1	Pulje 2
Systematisk analyse 	5 politikredse: Københavns Vestegns Politi, Midt- og Vestjyllands Politi, Midt- og Vestsjællands Politi, Nordsjællands Politi og Østjyllands Politi.	4 politikredse: Københavns Politi, Nordjyllands Politi, Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi og Østjyllands Politi.
Ingen systematisk analyse 	6 politikredse: Fyns Politi, Københavns Politi, Nordjyllands Politi, Syd- og Sønderjyllands Politi, Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi og Sydøstjyllands Politi.	8 politikredse: Bornholms Politi, Fyns Politi, Københavns Vestegns Politi, Midt- og Vestjyllands Politi, Midt- og Vestsjællands Politi, Nordsjællands Politi, Syd- og Sønderjyllands Politi og Sydøstjyllands Politi.

Note: Bornholms Politi sendte oprindeligt en ansøgning til pulje 1, men trak den efterfølgende tilbage. Politikredsen fremgår derfor ikke af den del af tabellen, som handler om pulje 1.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af ansøgningsmateriale fra politikredse.

Det fremgår af tabel 2, at 5 politikredse udarbejdede systematiske analyser forud for ansøgningen til pulje 1, og 4 kredse udarbejdede systematiske analyser forud for ansøgningen til pulje 2. Østjyllands Politi udarbejdede som den eneste politikreds systematiske analyser forud for begge ansøgninger, mens Fyns Politi, Syd- og Sønderjyllands Politi og Sydøstjyllands Politi slet ikke udarbejdede systematiske analyser.

62. Vi har undersøgt, hvor meget potentiel gadekriminalitet politikredsenes ansøgte kameralokationer dækkede. Målet "potentiel gadekriminalitet" er beregnet ved at sammenligne det gennemsnitlige niveau af gadekriminalitet for de ansøgte eller udvalgte lokationer med det gennemsnitlige niveau af gadekriminalitet for det ansøgte antal lokationer i samme politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. Boks 1 viser et eksempel på en sådan beregning.

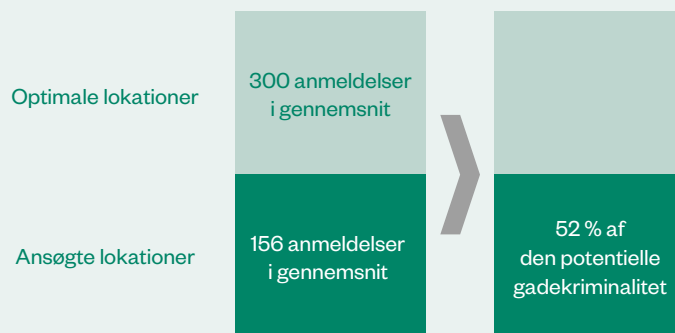
Potentiel gadekriminalitet

Potentiel gadekriminalitet er et mål for, hvor meget gadekriminalitet der skete på givne lokationer (fx lokationer, hvor politikredsen har ansøgt om kameraopsætning) sammenlignet med de lokationer i kredsen, der havde mest gadekriminalitet.

Boks 1

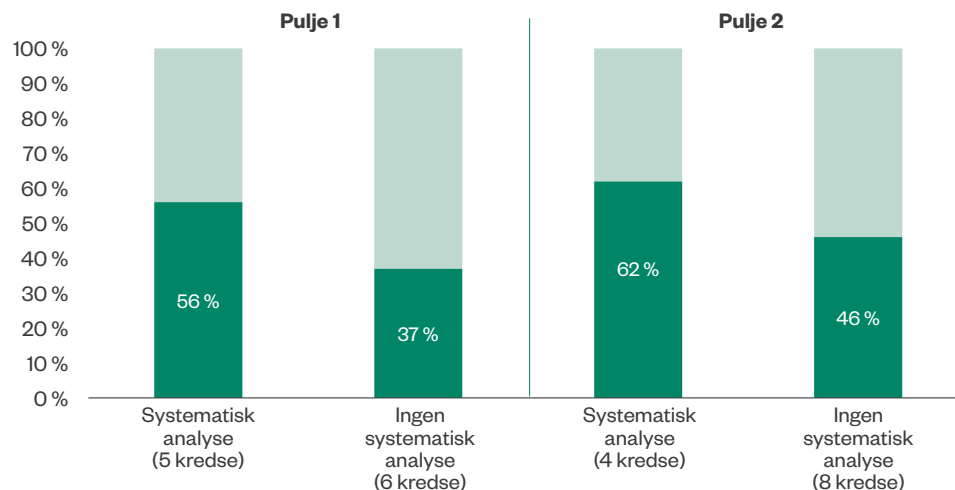
Eksempel på beregning af potentiel gadekriminalitet

I dette teoretiske eksempel har en politikreds ansøgt om overvågningskameraer på 4 lokationer, hvor der gennemsnitligt skete 156 anmeldelser af gadekriminalitet i en periode på knap 1½ år frem til ansøgningstidspunktet. På politikredsens 4 lokationer med mest gadekriminalitet skete der i gennemsnit 300 anmeldelser i samme periode. Politikredsenes ansøgte lokationer dækkede derfor gennemsnitligt 156 anmeldelser ud af 300 mulige anmeldelser. Det svarer til 52 % af den potentielle gadekriminalitet.

63. Det skal bemærkes, at de ansøgte kameralokationer ikke nødvendigvis er identiske med de lokationer, som politikredsenes analyser identificerede som de bedste. Det kan fx skyldes, at politikredsen valgte at ansøge om andre lokationer end dem, som analysen pegede på. I flere tilfælde var de ansøgte lokationer ikke en del af den systematiske analyse. Figur 10 viser, hvor stor en andel af den potentielle gadekriminalitet de ansøgte lokationer dækkede for henholdsvis politikredse, som udarbejdede systematiske analyser, og politikredse, som ikke udarbejdede systematiske analyser.

Figur 10
Potentiel gadekriminalitet for ansøgte kameralokationer for politikredse med og uden systematiske analyser

Note: Procent af potentiel gadekriminalitet er den procent af gadekriminaliteten, som de ansøgte kameralokationer udgør i forhold til det tilsvarende antal lokationer i politikredsen med det højeste niveau af gadekriminalitet. Procenttallet er udregnet som gennemsnit for de politikredse, som indgår i hver gruppe. Bornholms Politi indgår ikke i pulje 1, da de trak ansøgningen tilbage.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Det fremgår af figur 10, at politikredse, som udarbejdede systematiske analyser forud for ansøgningerne til pulje 1 og pulje 2, dækkede mere potentiel gadekriminalitet. For pulje 1 dækkede disse kredse 56 %. Det er 19 procentpoint mere end kredse, som ikke udarbejdede systematiske analyser. For pulje 2 dækkede kredse med systematiske analyser 62 %. Det er 16 procentpoint mere end kredse uden systematiske analyser. Boks 2 viser et eksempel på en ansøgt kameralokation med et meget lavt anmeldelsesantal.

Boks 2

Lokation i Middelfart med 2 anmeldelser på 1½ år

Fyns Politi ansøgte om en kameralokation i et industriområde i Middelfart. Politikredsen havde ikke udarbejdet en systematisk analyse. De begrundede ansøgningen med, at der foregik tyverier. Fyns Politi har oplyst, at ansøgningen skete i forlængelse af tidligere tv-overvågning i området. Politikredsen havde observeret et fald i antallet af anmeldelser, hvilket eventuelt kunne skyldes en præventiv effekt af de tidligere overvågningskameraer.

Rigsrevisionens analyse viser, at der var 2 anmeldelser af gadekriminalitet på den ansøgte lokation i en periode på 1½ år frem til ansøgningstidspunktet. Der findes til gengæld lokationer tættere på Middelfart centrum samt i Odense og Svendborg med langt flere anmeldelser, som Fyns Politi ikke ansøgte om overvågningskameraer til. Der var fx en lokation i Middelfart med 50 anmeldelser og en lokation i Odense med over 200 anmeldelser i samme periode.

64. Østjyllands Politi udarbejdede systematiske analyser forud for ansøgningen i både 2018 og 2020. Østjyllands Politis ansøgte kamerelokationer for 2018 og 2020 dækkede i gennemsnit 65 % af den potentielle gadekriminalitet. De øvrige politikredse dækkede til sammenligning i gennemsnit 47 % af den potentielle gadekriminalitet.

Resultater

Undersøgelsen viser, at politiet ikke har sikret, at politikredsenes ansøgninger om lokationer til opsætning af overvågningskameraer blev baseret på systematiske analyser af, hvor kameraerne kunne forventes at have størst mulig effekt.

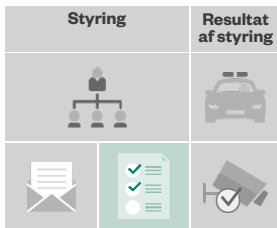
Rigspolitiet tilrettelagde ikke en ansøgningsproces, der sikrede dem et systematisk vidensgrundlag, når de skulle prioritere mellem de ansøgte kamerelokationer. Rigspolitiet stillede oprindeligt hverken krav om systematiske analyser, begrundelser for de enkelte lokationer eller en prioritering mellem de ansøgte lokationer for pulje 1. Rigspolitiet kunne således stå i en situation, hvor de kun skulle prioritere ud fra politikredsens overordnede beskrivelse af ønsket om overvågningskameraer til kredsen. Rigspolitiet tilføjede krav om prioritering mellem ansøgte lokationer, da de udvidede pulje 1 med yderligere 50 kameraer.

Rigspolitiet stillede heller ikke krav om systematiske analyser forud for ansøgningen til pulje 2, selv om 5 politikredse selv havde taget initiativ til at udarbejde systematiske analyser forud for ansøgningen til pulje 1. Rigspolitiet stillede krav om begrundelser og prioritering mellem de ansøgte kamerelokationer.

Politikredsen har i nogle tilfælde baseret deres ansøgninger om overvågningskameraer på systematiske analyser af, hvor de kunne forventes at have størst mulig effekt. Undersøgelsen viser, at der var 5 politikredse, som udarbejdede systematiske analyser forud for ansøgningen til pulje 1, og 4 kredse, som udarbejdede systematiske analyser forud for ansøgningen til pulje 2.

Rigsrevisionens beregninger viser, at de politikredse, som udarbejdede systematiske analyser forud for ansøgningen til pulje 1, ansøgte om kamerelokationer, der i gennemsnit dækkede 56 % af den potentielle gadekriminalitet, mens de øvrige kredses ansøgte lokationer dækkede 37 % af den potentielle gadekriminalitet. De politikredse, som udarbejdede systematiske analyser forud for kredsenes ansøgning om lokationer til pulje 2, ansøgte om lokationer, som dækkede 62 % af den potentielle gadekriminalitet, mens de ansøgte lokationer i de øvrige kredse dækkede 46 % af den potentielle gadekriminalitet. Lokationer underbygget af systematiske analyser dækkede altså 19 procentpoint mere gadekriminalitet for pulje 1 og 16 procentpoint mere for pulje 2.

Østjyllands Politi har udarbejdet systematiske analyser forud for ansøgninger om overvågningskameraer ved begge puljer. Østjyllands Politis ansøgte kamerelokationer for 2018 og 2020 dækkede i gennemsnit 65 % af den potentielle gadekriminalitet. Det tilsvarende tal for de øvrige politikredse er 47 % af den potentielle gadekriminalitet.

3.2. Udvælgelse af lokationer til overvågningskameraer

65. Vi har brugt 2 kriterier til at undersøge Rigspolitiets udvælgelse af lokationer til overvågningskameraer.

Vi har for det første undersøgt, om Rigspolitiet har sikret sig systematisk viden forud for udvælgelsen af lokationer til overvågningskameraer. Vi undersøger dels, om Rigspolitiet har haft overblik over eksisterende overvågningskameraer i politikredsene, dels om Rigspolitiet har udarbejdet supplerende analyser for de politikredse, som ikke selv udarbejdede systematiske analyser forud for ansøgningen. Det er vigtigt, at Rigspolitiet havde systematisk viden forud for udvælgelsen af lokationer, fordi Rigspolitiet modtog flere ansøgninger til lokationer, end der var resurser til at imødekomme. Rigspolitiet skulle derfor foretage en selvstændig prioritering mellem de ansøgte kamera-lokationer. En sådan prioritering bør ske på et systematisk oplyst og sagligt grundlag.

For det andet har vi undersøgt, om Rigspolitiet har udvalgt de ansøgte kameralokationer, hvor der kunne forventes størst effekt. Vi undersøger, om Rigspolitiet har prioriteret mellem de ansøgte lokationer med henblik på at opnå størst mulig effekt af overvågningskameraerne. Rigspolitiet har resurser til at opsætte et begrænset antal kameraer. Det er derfor vigtigt, om de har udvalgt lokationer, hvor kameraerne lever op til formålet og kan forventes at føre til størst mulig effekt.

Rigspolitiets systematiske viden forud for udvælgelse af kameralokationer

66. Vi har undersøgt, om Rigspolitiet havde overblik over eksisterende overvågningskameraer i forbindelse med udvælgelsen. Vi har også undersøgt, om Rigspolitiet forud for udvælgelsen af kameralokationer udarbejdede supplerende analyser, når politikredsene ikke selv havde udarbejdet systematiske analyser af potentielle lokationer.

Overblik over eksisterende overvågningskameraer

67. Det var relevant for Rigspolitiet at have overblik over, hvor politiet allerede havde opsat overvågningskameraer, for bedst muligt at kunne prioritere mellem ansøgte kameralokationer. Til dette formål kunne Rigspolitiet anvende sit register over tv-overvågningskameraer, POLCAM.

68. POLCAM startede i 2016 som et pilotprojekt, som Rigspolitiet iværksatte sammen med Københavns Politi. Rigspolitiet vurderede på baggrund af pilotprojektet, at testregistret ud over sager om personfarlig kriminalitet ville kunne være nyttigt i terrrorsager og i forbindelse med større begivenheder. Rigspolitiet udrullede derfor POLCAM til alle landets politikredse i oktober 2018, og fra november 2018 kunne alle politikredse tilgå registret og registrere deres overvågningskameraer.

69. Rigsrevisionen anser det som naturligt, at politiet går forrest i forhold til at registrere alle sine egne overvågningskameraer i POLCAM, da registreringen netop skal hjælpe politiet selv. Vi har derfor undersøgt, om Rigspolitiet havde overblik over politiets eksisterende kameraer i POLCAM.

POLCAM

POLCAM er politiets kamera-register. Folketinget vedtog i juli 2020 en lov, der bl.a. gør det obligatorisk for private og offentlige virksomheder at registrere deres overvågningskameraer i POLCAM. Det fremgik af loven, at justitsministeren kan fastsætte en frist for, hvornår registreringen skal være gennemført. Forpligtelsen trådte i kraft den 1. juli 2021.

70. Rigspolitiet udleverede i september 2020 en oversigt over, hvilke af politiets overvågningskameraer der er registreret i POLCAM. Rigsrevisionen kan konstatere, at oversigten ikke indeholder mindst 79 kameraer, som er opsat inden 2018. Rigspolitiet har derfor ikke haft overblik over disse kameraer, da de skulle udvælge lokationer til nye kameraer. Det drejer sig om mindst 35 kameraer i København, 19 kameraer i Aalborg, 11 kameraer i Sønderborg og 14 analoge kameraer i Esbjerg midtby. Rigsrevisionen kan også konstatere, at 14 kameraer fra pulje 1, som er opsat i perioden september-oktober 2019, endnu ikke fremgik af POLCAM.

Rigspolitiet har derfor haft et ufuldstændigt overblik over eksisterende overvågningskameraer, da de prioriterede mellem ansøgte kameralokationer.

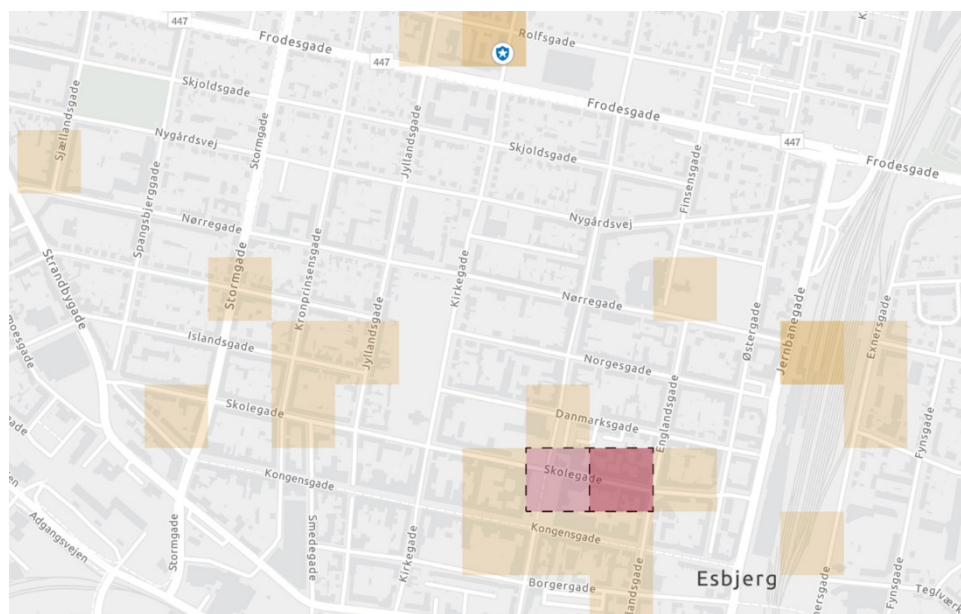
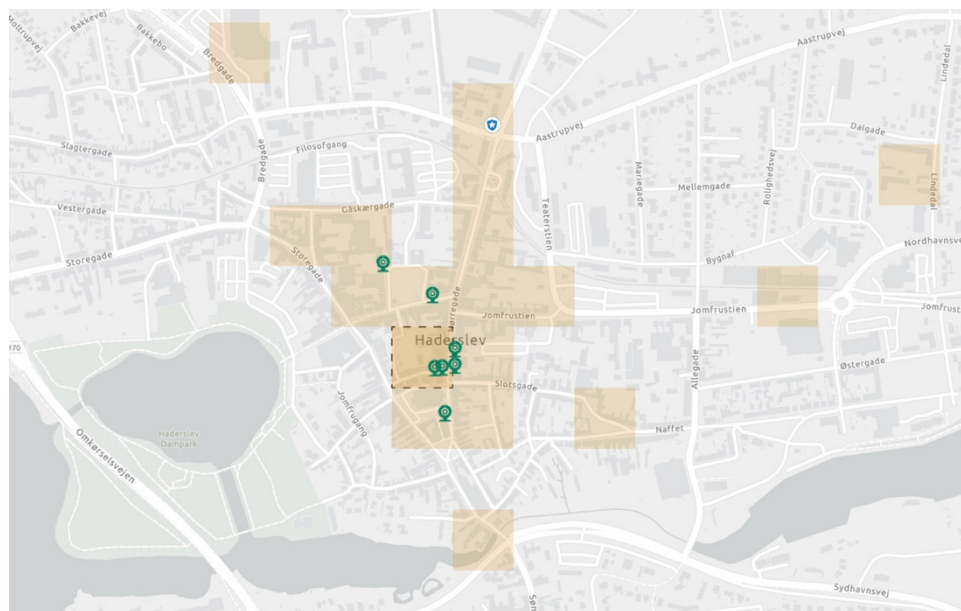
Rigspolitiets supplerende systematiske analyser

71. Rigspolitiet modtog ansøgninger fra en række politikredse, som ikke byggede på systematiske analyser. Vores undersøgelse viser, at Rigspolitiet ikke selv udarbejdede supplerende analyser af niveauet af gadekriminalitet for disse ansøgte lokationer. Rigspolitiets manglende analyser har betydet, at de ikke har haft viden om kriminalitetsniveauet på alle de lokationer, hvor Rigspolitiet valgte at opsætte overvågningskameraer. Rigspolitiet har oplyst, at baggrunden for ikke at udarbejde supplerende analyser var, at analyser af gadekriminalitet ikke i alle tilfælde ville være relevant i vurderingen af, hvor kameraerne kunne bidrage til en tryghedsskabende indsats. Rigsrevisionen bemærker, at det fremgår af Rigspolitiets vejledning, at "undersøgelser har vist, at de steder, hvor folk er mest utrygge, ofte stemmer overens med de steder, hvor der er mest gadekriminalitet". Rigsrevisionen anser det derfor som en relevant del af beslutningsgrundlaget, om lokationen var udsat for hyppig gadekriminalitet. Hermed kunne Rigspolitiet også sikre, at lokationerne levede op til forudsætningen i finanslovs-aftalerne om, at kameraerne skulle opsættes på steder, hvor der jævnligt opstår episoder med vold og uro.

72. Justitsministeriet beskrev i forbindelse med finansloven for 2018 i en mail til Rigspolitiet, at politiet var ansvarlig for udvælgelsen af lokationer til overvågningskameraerne. Politikredsene var ansvarlige for at identificere mulige kameralokationer med inddragelse af kommunerne. Udvalget skulle dog i sidste ende ske på baggrund af en politifaglig vurdering.

73. Rigspolitiet sikrede ikke i alle tilfælde, at udvælgelsen skete på baggrund af en politifaglig vurdering. Syd- og Sønderjyllands Politi har oplyst, at ansøgningen til Rigspolitiet om at opsætte 7 overvågningskameraer i Haderslev stammede fra et ønske fra det lokalpolitiske niveau. Der blev ikke fra politiets side gennemført systematiske analyser, ligesom der ikke fra politiets side var peget på et behov ud fra en konkret politifaglig vurdering. Rigspolitiet valgte dog at opsætte kameraer på den ansøgte lokation. Rigspolitiet har ikke dokumenteret, hvorfor denne lokation blev valgt, ligesom de ikke selv udarbejdede supplerende analyser. Figur 11 viser gadekriminaliteten i Haderslev sammenlignet med Esbjerg, som også er en del af politikredsen.

Figur 11
Gadekriminalitet i Haderslev og Esbjerg forud for ansøgningen til pulje 1

- Politibygning
- Kameralokation, pulje 1
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

Note: Antallet af anmeldelser af gadekriminalitet er summeret for perioden fra 1½ år før og frem til ansøgningstidspunktet.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Det fremgår af figur 11, at der var potentielle lokationer i Esbjerg, som havde et væsentligt højere niveau af gadekriminalitet, end de lokationer i Haderslev, hvor politiet ansøgte om overvågningskameraer. I Haderslev havde lokationen med mest gadekriminalitet 50-99 anmeldelser på knap 1½ år, og en række ansøgte lokationer havde 10-49 anmeldelser i perioden. I Esbjerg havde lokationen med mest gadekriminalitet over 200 anmeldelser i samme periode. Der har gennem et årti været opsat analoge kameraer i Esbjerg, men kameraerne var så gamle, at de ifølge Syd- og Sønderjyllands Politi var ”nærmest ubrugelige til efterforskning i nattetimerne”.

Rigspolitiets udvælgelse af kameralokationer

74. Vi har undersøgt, om Rigspolitiet har udvalgt de ansøgte lokationer, hvor overvågningskameraerne kan forventes at føre til størst mulig effekt.

75. Vores analyse viser, at en række overvågningskameraer er opsat i områder med meget få anmeldelser af gadekriminalitet. Tabel 3 viser, hvor mange af kameraerne fra pulje 1 politiet har opsat på lokationer i forhold til antallet af anmeldelser.

Tabel 3

Anmeldelser på kameralokationer fra pulje 1 i en periode på ca. 1½ år forud for ansøgningstidspunktet

	Antal opsatte kameraer	Andelen af opsatte kameraer
< 10 anmeldelser	28	14,5 %
10-49 anmeldelser	69	49,3 %
50-99 anmeldelser	14	9,2 %
100-199 anmeldelser	10	6,6 %
200-399 anmeldelser	23	15,1 %
> 400 anmeldelser	8	5,3 %
I alt	152	100 %

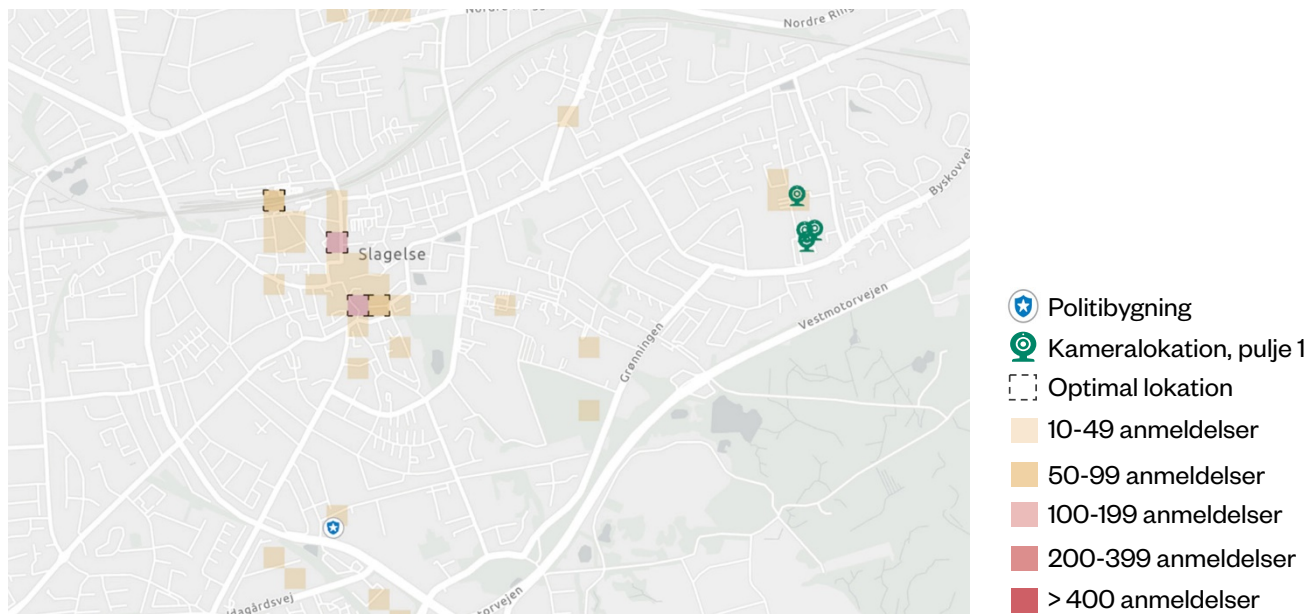
Note: Antallet af anmeldelser er beregnet for en periode på ca. 1½ år fra den 1. januar 2017 til den 18. maj 2018, hvor politikredsene ansøgte om lokationer for kameraerne i pulje 1.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Det fremgår af tabel 3, at 14,5 % af overvågningskameraerne er opsat på lokationer, hvor der var under 10 anmeldelser over en periode på knap 1½ år forud for ansøgningstidspunktet. Yderligere 49,3 % af de opsatte kameraer er opsat på lokationer med 10-49 anmeldelser. Der var 5,3 % af kameraerne, som blev opsat på lokationer med mindst 400 anmeldelser.

76. Figur 12 viser et eksempel på lokationer med meget lidt gadekriminalitet. Figuren viser niveauet af gadekriminalitet i Slagelse, som er en af de større byer under Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi.

Figur 12
Gadekriminalitet i Slagelse forud for ansøgningen til pulje 1

Note: Antallet af anmeldelser af gadekriminalitet er summeret for perioden fra 1½ år før og frem til ansøgningstidspunktet. Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har oplyst, at overvågningskameraerne er sat op i Slagelse på grund af uro, uorden, hærværk og utryghed.

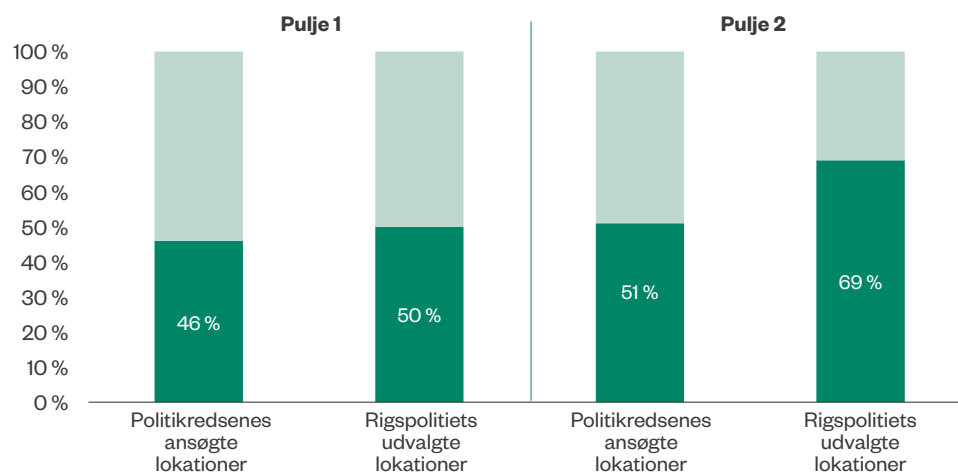
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Det fremgår af figur 12, at Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi ansøgte om opsætning af overvågningskameraer på lokationer øst for midtbyen i Slagelse. Disse lokationer var præget af et meget lavt kriminalitetsniveau, hvor én lokation havde 24 anmeldelser, og 3 lokationer havde under 10 anmeldelser på knap 1½ år frem til ansøgningstidspunktet. Slagelse midtby havde til sammenligning en lokation med 163 anmeldelser i samme periode, men lokationen blev ikke undersøgt i politikredsens analyse. Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har oplyst, at kameraerne blev opsat på grund af hændelser med uro og uorden samt utryghed blandt borgerne i området. Rigspolitiet udarbejdede ikke selv analyser af kriminalitetsniveauet for politikredsens ansøgte lokationer, men udvalgte de ansøgte lokationer i Slagelse til opsætning af kameraer. Rigspolitiet dokumenterede ikke, hvorfor de valgte at opsætte kameraer øst for Slagelse. Rigsrevisionen vurderer, at lokationer med så lidt gadekriminalitet ikke lever op til finanslovsaftalernes forudsætning om at opsætte kameraer, hvor der ”jævnligt er episoder med vold og uro”.

77. Vi har undersøgt, om Rigspolitiet har udvalgt kameralokationer, som i gennemsnit dækkede mere gadekriminalitet end de ansøgte lokationer, jf. figur 13.

Figur 13

Potentiel gadekriminalitet for henholdsvis ansøgte og udvalgte kameralokationer

Note: Søjlen med "Politikredsens ansøgte lokationer" viser, hvor stor en andel af den potentielle gadekriminalitet den gennemsnitlige ansøgte celle i en given politikreds dækker i forhold til den gennemsnitlige optimale celle i samme kreds. Herefter er der beregnet et gennemsnit på tværs af politikredsene. Søjlen med "Rigspolitiets udvalgte lokationer" viser, hvor stor en andel af den potentielle gadekriminalitet den gennemsnitlige celle, hvor der blev opsat overvågningskamera, dækkede i forhold til den samme gennemsnitlige optimale celle for de ansøgte lokationer. Herefter er der beregnet et gennemsnit på tværs af politikredsene.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Det fremgår af figur 13, at politikredsens ansøgte kameralokationer til pulje 1 i gennemsnit dækkede 46 % af den potentielle gadekriminalitet. Rigspolitiet udvalgte lokationer, som dækkede 4 procentpoint mere gadekriminalitet. Politikredsens ansøgte lokationer til pulje 2 dækkede i gennemsnit 51 % af den potentielle gadekriminalitet. Rigspolitiets udvalgte lokationer dækkede i gennemsnit 18 procentpoint mere gadekriminalitet.

78. Rigspolitiet har i 2 tilfælde tildelt overvågningskameraer til lokationer, som politikredsene ikke oprindeligt havde ansøgt om. Rigspolitiet har ikke dokumenteret, hvorfor de udvalgte kameralokationer, som ikke fremgik af politikredsens oprindelige ansøgninger. Vi beskriver de 2 tilfælde i boks 3.

Boks 3**Udvælgelse af overvågningskameraer til lokationer, som politikredsene ikke havde ansøgt om**

Rigspolitiet tildelte i 2018 Midt- og Vestsjællands Politi 2 overvågningskameraer, som blev opstillet på Sct. Hansgade i Ringsted. Politikredsen har oplyst, at kredsen i alt blev tildelt 5 ekstra kameraer, efter ansøgningsprocessen var afsluttet. Politikredsen valgte at opsætte 3 af kameraerne på de allerede ansøgte lokationer og de resterende 2 kameraer på Sct. Hansgade, hvor der er en række beværtninger. Lokationen på Sct. Hansgade havde 33 anmeldelser af gadekriminalitet i en periode på 1½ år frem til ansøgningstidspunktet. Politikredsen havde lokationer med over 100 anmeldelser, hvor der ikke blev opsat kamera.

Rigspolitiet tildelte i 2019 Københavns Politi 2 overvågningskameraer, som blev opstillet på Krakas Plads. Krakas Plads havde i en periode på 1½ år frem til ansøgningstidspunktet i 2018 blot haft 9 anmeldelser af gadekriminalitet. Københavns Politi havde en lang række lokationer med over 400 anmeldelser i perioden. Københavns Politi har oplyst, at der er tale om 2 kameraer, som var i overskud, efter politikredsen havde revurderet, hvor mange kameraer der var behov for på de øvrige lokationer. Krakas Plads indgik ikke i ansøgningen fra 2018. Udvælgelsen skete på baggrund af en episode, hvor unge med bande-relationer skabte utryghed omkring en legeplads, efter de øvrige kameraer var bevilget. Rigsrevisionen har derfor undersøgt omfanget af gadekriminalitet i perioden fra Rigspolitiets første udmelding om udvalgte lokationer den 1. september 2018 og frem til opsætning af de 2 kameraer på Krakas Plads den 1. maj 2019. I denne periode på 8 måneder var der én anmeldelse på den lokation, hvor kameraerne blev opsat.

79. Vi har undersøgt, hvor mange flere anmeldelser politiet samlet set kunne dække, hvis de havde gennemført en proces, der sikrede udvælgelse af de lokationer, der havde det højeste niveau af gadekriminalitet.

Vores beregninger viser, at de opsatte overvågningskameraer fra pulje 1 samlet set dækkede 6.925 anmeldelser af gadekriminalitet i en periode på knap 1½ år frem til ansøgningstidspunktet. Hvis politiet havde udvalgt de kameralokationer i politikredsene med mest gadekriminalitet, kunne kameraerne have dækket yderligere 9.918 anmeldelser. Det ville svare til 143,2 % flere anmeldelser. Der kan dog være enkelte lokationer, hvor det ikke ville være teknisk muligt at opsætte kameraer.

Resultater

Undersøgelsen viser, at politiet ikke har sikret, at udvælgelse af lokationer til opsætning af overvågningskameraer blev baseret på systematisk viden om, hvor kameraerne kunne forventes at have størst mulig effekt.

Rigspolitiet sikrede sig ikke systematisk viden, der understøttede udvælgelsen af kameralokationer. Rigspolitiet havde ikke fuldstændig viden om, hvor der i forvejen var opsat overvågningskameraer. Rigspolitiet kunne ikke anvende politiets register POL-CAM til at få overblik over politiets kameraer, fordi mindst 79 af kameraerne fra før 2018 ikke var registreret i POLCAM, på trods af at registret i 2018 blev udrullet nationalt. Politiet fik efterfølgende ikke registreret 14 kameraer, som var opsat i 2019, i registret.

Rigspolitiet udarbejdede ikke supplerende analyser af kriminalitetsniveauet for de lokationer, hvor politikredsen ikke havde udarbejdet systematiske analyser forud for ansøgningen. Konsekvensen er, at 14 % af de opsatte overvågningskameraer er placeret på lokationer med under 10 anmeldelser af gadekriminalitet over en periode på knap 1½ år. Der var altså mindre end én anmeldelse om måneden. Rigsrevisionen vurderer ikke umiddelbart, at disse lokationer lever op til finanslovsaftalernes forudsætning om at opsætte kameraer, hvor der jævnligt opstår episoder med vold og uro.

Undersøgelsen viser, at Rigspolitiet har udvalgt mindst én lokation, som ikke lever op til Justitsministeriets krav om, at opsætningen af overvågningskameraer skulle ske på baggrund af en politifaglig vurdering. Rigspolitiet har desuden ikke dokumenteret, hvorfor de valgte at opsætte kameraer, hvor de gjorde.

Rigsrevisionens beregninger viser, at politiet samlet set kunne have dækket 9.918 flere anmeldelser på 1½ år for overvågningskameraerne fra pulje 1, hvis politiet havde gennemført en proces, der sikrede udvælgelse af de lokationer, der havde det højeste niveau af gadekriminalitet. Det svarer til 143,2 % flere anmeldelser.

Styring		Resultat af styring
		
		

Kvasiekserperiment

Et kvasiekserperiment er en metode, hvor vi har 2 grupper af observationer: en indsatsgruppe og en kontrolgruppe. Indsatsgruppen modtager en indsats, mens kontrolgruppen ikke gør.

Et kvasiekserperiment adskiller sig fra et naturligt eksperiment ved, at det ikke er tilfældigt, hvilke observationer der bliver en del af henholdsvis indsatsgruppen og kontrolgruppen. Indsatsgruppen modtager en indsats i form af opsætning af et overvågningskamera, mens kontrolgruppen ikke gør.

Matchlokation

I Rigsrevisionens effektanalyser bruger vi betegnelsen matchlokationer for de lokationer, som indgår i kontrolgruppen. Kontrolgruppen udgøres dels af kameralokationerne, før der blev opsat et kamera, dels af lokationer, som ligner kameralokationerne mest muligt.

Matching

Matching er en statistisk metode til at sikre sig, at 2 forskellige grupper (fx en indsatsgruppe og en kontrolgruppe) er så ens og sammenlignelige som overhovedet muligt.

Sigtelsesandel

Sigtelsesandelen dækker over, hvor stor en andel af anmeldelserne der fører til en sigtelse.

3.3. Effekt af overvågningskameraer

80. Vi har undersøgt, om politiets opsatte overvågningskameraer fra pulje 1 har haft den tilsigtede effekt. Det har vi gjort ved først at undersøge, om Rigspolitiet har undersøgt effekten af de opstillede kameraer. Vi har herefter undersøgt, om kameraerne har haft henholdsvis en kriminalitetsforebyggende og en efterforskningsmæssig effekt på gadekriminaliteten. Til sidst har vi foretaget en beregning af potentialet for at opnå yderligere sigtelser, hvis politiet havde opsat kameraerne på de lokationer, der havde mest gadekriminalitet.

81. Vi anvender et såkaldt kvasiekserperiment til at isolere og måle effekten af overvågningskameraerne. I vores kvasiekserperiment tager vi udgangspunkt i udviklingen i en indsatsgruppe. Indsatsgruppen består af de lokationer, hvor der er opsat kameraer. Vi sammenligner udviklingen i indsatsgruppen med en kontrolgruppe af matchlokationer. Kontrolgruppen består af 2 typer af lokationer. For det første kameralokationerne, før de fik opsat et kamera. For det andet lokationer uden et kamera, som minder mest muligt om lokationerne i indsatsgruppen. Hvis der fx er opsat et kamera på et butiksstrøg, kunne lokationen i kontrolgruppen være et lignende butiksstrøg uden kamera. Vi beskriver i bilag 1, hvordan vi finder frem til disse lokationer gennem såkaldt matching.

82. Overvågningskameraerne skulle indfri 3 formål. De skulle skabe tryghed for borgerne, forebygge kriminalitet og bruges til efterforskning. Det er ikke muligt at undersøge, om kameraerne har haft en tryghedsskabende effekt. Det skyldes, at politiet ikke har gennemført målinger af borgernes tryghed i de områder, hvor kameraerne blev opsat. Der findes derfor ikke det nødvendige datagrundlag til at måle kameraernes effekt på tryghed. Vi undersøger derfor de 2 øvrige formål med kameraerne.

83. Vi beregner den *kriminalitetsforebyggende effekt* ved at opgøre udviklingen i antallet af anmeldelser for at undersøge, om overvågningskameraerne har ført til mindre gadekriminalitet. Der vil være en kriminalitetsforebyggende effekt, hvis opsætningen af kameraerne har ført til statistisk signifikant færre anmeldelser af gadekriminalitet.

84. Vi beregner den *efterforskningsmæssige effekt* ved at opgøre udviklingen i sigtelsesandelen. Vi anvender sigtelsesandelen til at undersøge den efterforskningsmæssige effekt, fordi vi forventer, at brug af videomateriale fra overvågningskameraerne vil føre til, at politiet har mulighed for at rejse flere sigtelser på grund af bedre bevismateriale. Der vil være en efterforskningsmæssig effekt, hvis politiets opsætning af kameraer har ført til en statistisk signifikant større sigtelsesandel for kameralokationer end for matchlokationer. Vi undersøger på baggrund af vores effektanalyse også potentialet for at opnå flere sigtelser, hvis kameraerne var blevet opsat på de lokationer, hvor der var mest gadekriminalitet.

85. Vi har i bilag 1 nærmere beskrevet vores metode til at gennemføre effektanalyserne.

Rigspolitiets arbejde med at måle effekt

86. Rigspolitiet har ikke undersøgt effekten af de opsatte overvågningskameraer. Det skyldes, at Rigspolitiet havde en forventning om, at kameraernes placering var midlertidig, og at de kunne flyttes efter behov. Det ville derfor være vanskeligt at måle effekten af kameraerne. Rigspolitiet udviklede derfor ikke en model til at måle effekten af kameraerne. Kameraerne er imidlertid endt med at være stationære og vil ikke blive flyttet.

87. Rigspolitiet valgte i stedet i 2019 at gennemføre en kvalitativ erfaringsopsamling af den første pulje af overvågningskameraer. Det fremgår af erfaringsopsamlingen, at politikredsene havde svært ved at vurdere, om kameraerne fra pulje 1 havde ført til øget tryghed, fordi politiet ikke havde gennemført målinger af trygheden, før kameraerne blev sat op. Den generelle opfattelse i politikredsene var, at kameraerne ikke havde haft en kriminalitetsforebyggende effekt og derfor ikke havde ført til færre anmeldelser på de steder, hvor de var opsat. Nogle politikredse gav udtryk for, at effekten af kameraerne kunne være begrænset af, at de i nogle tilfælde var opsat på lokationer, hvor der i forvejen var opsat mange kameraer.

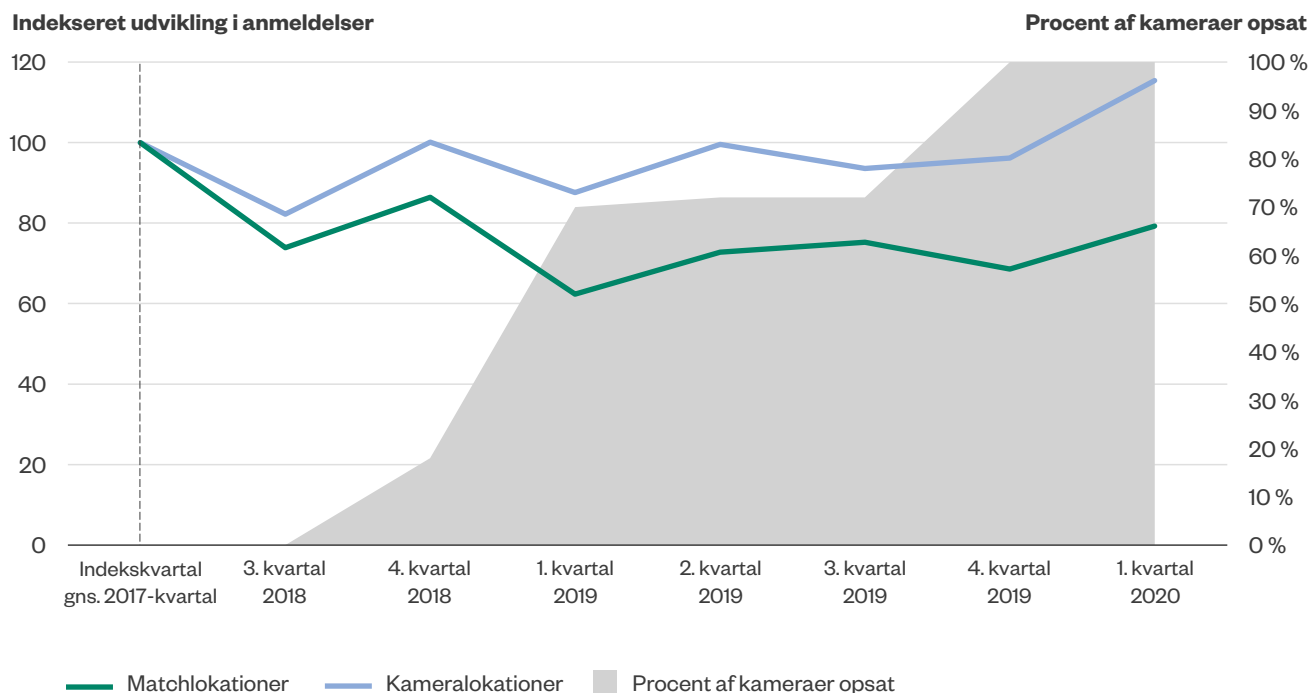
Nogle politikredse gav i erfaringsopsamlingen også udtryk for, at kvaliteten af overvågningskameraerne ikke var god nok til, at de kunne anvendes til efterforskning. Endelig oplyste nogle politikredse, at de ikke var klar over, at der var et efterforskningsmæssigt formål med kameraerne.

Kriminalitetsforebyggende effekt

88. Vores analyse kan ikke påvise, at overvågningskameraerne har haft en kriminalitetsforebyggende effekt. Det skyldes, at der ikke er sket et statistisk signifikant fald i antallet af anmeldelser på kameralokationer sammenlignet med matchlokationer.

89. Figur 14 viser den indekserede udvikling i anmeldelser over tid på henholdsvis kameralokationer og matchlokationer. Figuren viser også udviklingen i, hvor stor en andel af kameraerne der var opsat.

Figur 14
Den indekserede udvikling i anmeldelser for kameralokationer og matchlokationer

Note: Figuren viser den indekserede udvikling i anmeldelser af gadekriminalitet pr. kvartal i perioden 3. kvartal 2018 - 1. kvartal 2020. Indekskvartalet er et gennemsnitligt kvartal i 2017. Figuren viser samtidig, hvor stor en andel af de 152 kameraer fra pulje 1 der er opsat i et givent kvartal.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Det fremgår af figur 14, at der generelt er en stigende udvikling i anmeldelser over tid på kameralokationerne, i takt med at overvågningskameraerne sættes op. Modsat er der en faldende udvikling i anmeldelser for lokationer uden kameraer. Vores analyse viser, at forskellen i antallet af anmeldelser på kameralokationer og matchlokationer er statistisk signifikant. Det betyder, at politiets opsatte kameraer har ført til flere anmeldelser af gadekriminalitet.

Stigningen kan skyldes flere forhold. Politiet har oplyst, at en forklaring kan være, at borgerne vil være mere tilbøjelige til at anmelde kriminalitet i områder, hvor der er overvågningskameraer. Det skyldes, at borgerne vil have en større forventning til, at en anmeldelse fører til sigtelse og domsfældelse, hvis den kriminelle handling er optaget af et kamera. Forklaringen er understøttet af eksempler fra forskningslitteraturen, som viser, at opsætningen af overvågningskameraer i bycentre har ført til flere anmeldelser. Rigspolitiet har ligeledes oplyst, at der i tilknytning til opsætningen af kameraer kan være iværksat en forstærket politimæssig indsats og tilstedeværelse i de pågældende områder, hvilket kan have genereret flere såkaldte initiativsager. Rigsrevisionen har ikke modtaget dokumentation, som kan underbygge denne forklaring.

90. Vi har undersøgt, hvilke underkategorier af gadekriminalitet der medfører flere anmeldelser efter opsætning af overvågningskameraer. Resultaterne fremgår af figur 15.

Figur 15
Overvågningskameraernes kriminalitetsforebyggende effekt

Note: Rigsrevisionen anvender et 95 %-niveau for statistisk signifikans.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Det fremgår af figur 15, at der er sket en stigning i antallet af anmeldelser vedrørende røveri, vold, tyveri og narkotika på lokationer med overvågningskameraer.

Efterforskningsmæssig effekt

91. Vores analyse viser, at overvågningskameraerne har haft en efterforskningsmæssig effekt. Det skyldes, at der er sket en statistisk signifikant stigning i sigtelsesandelen for gadekriminalitet på kameralokationer sammenlignet med matchlokationer.

92. Figur 16 viser sigtelsesandelen for henholdsvis kameralokationer og matchlokationer. Figuren viser både resultatet for gadekriminalitet samlet set og for underkategorier af gadekriminalitet, fx vold og tyveri. Desuden viser figuren, om forskellene er statistisk signifikante.

Figur 16
Overvågningskameraernes efterforskningsmæssige effekt

Note: Rigsrevisionen anvender et 95 %-niveau for statistisk signifikans.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelses- og sigtelsesdata.

Det fremgår af figur 16, at sigtelsesandelen er 34 % for kameralokationer og 21 % for matchlokationer. Denne forskel er statistisk signifikant. Når vi tager højde for den statistiske usikkerhed, kan vi konstatere, at opsætningen af kameraer fører til en stigning på 7-19 procentpoint i andelen af anmeldelser, som fører til sigtelser. Det fremgår også af figuren, at kameraerne har en efterforskningsmæssig effekt på våben, vold, uorden og narkotika. Omvendt har kameraerne ikke en signifikant efterforskningsmæssig effekt på graffiti, hærværk, røveri og tyveri.

93. Vores beregninger viser, at den efterforskningsmæssige effekt betyder, at de opsatte overvågningskameraer har ført til mellem 271 og 789 flere sigtelser på et år.

94. Vi har beregnet, hvilken konsekvens det ville have haft for sigtelsesandelen, hvis politiet havde opsat overvågningskameraerne på de lokationer, hvor der skete mest gadekriminalitet. Vores beregning viser, at politiet oven i de 271-789 sigtelser kunne have opnået mellem 389 og 1.131 yderligere sigtelser på et år, hvis de havde opsat kameraerne på disse lokationer. Politiets kameraer kunne derfor samlet set have ført til mellem 660 og 1.920 sigtelser på et år, hvis de var opsat der, hvor der skete mest gadekriminalitet.

Resultater

Undersøgelsen påviser ikke, at politiets opsatte overvågningskameraer har haft en kriminalitetsforebyggende effekt. Kameraerne har derimod haft en efterforskningsmæssig effekt.

Undersøgelsen viser, at Rigspolitiet ikke har undersøgt effekten af de opsatte overvågningskameraer. Rigspolitiet har dog gennemført en kvalitativ erfaringsopsamling i politikredsene. Erfaringsopsamlingen viste, at flere politikredse ikke var klar over, at kameraerne havde et efterforskningsmæssigt formål. Rigsrevisionen finder det uhenigtsmæssigt, at Rigspolitiet ikke tydeligere har kommunikeret til politikredsene, at kameraerne også havde et efterforskningsmæssigt formål. Det betyder, at flere politikredse ikke var bevidste om det efterforskningsmæssige formål med kameraerne, da de ansøgte om lokationer til opsætning af kameraer. Erfaringsopsamlingen viste også, at nogle politikredse gav udtryk for, at effekten af kameraerne kunne være begrænset af, at kameraerne i nogle tilfælde var opsat på lokationer, hvor der i forvejen var opsat mange kameraer.

Overvågningskameraerne har ikke ført til et fald i antallet af anmeldelser på de lokationer, hvor kameraerne er blevet opsat. Tværtimod har kameraerne ført til en stigning i antallet af anmeldelser. Politiet har oplyst, at det bl.a. kan skyldes, at borgerne bliver mere tilbøjelige til at anmelde kriminelle handlinger, hvis de ved, at et kamera kan have optaget hændelsen. Analysen viser, at der er sket en stigning i antallet af anmeldelser af røveri, vold, tyveri og narkotika.

Undersøgelsen viser, at de opsatte overvågningskameraer har en efterforskningsmæssig effekt. Det skyldes, at sigtelsesandelen er 34 % for kameralokationer og 21 % for matchlokationer. Forskellen er statistisk signifikant. Når vi tager højde for den statistiske usikkerhed, kan vi konstatere, at opsætningen af kameraer fører til en stigning på 7-19 procentpoint i andelen af anmeldelser, som fører til sigtelser. Rigsrevisionens beregninger viser, at de opsatte kameraer dermed har ført til mellem 271 og 789 flere sigtelser på et år.

Rigsrevisionens undersøgelse viser, hvilke typer af kriminalitet overvågningskameraerne har haft en efterforskningsmæssig effekt på. Det gør sig gældende for våben, vold, uorden og narkotika.

Rigsrevisionens beregninger viser, at politiet oven i de 271-789 sigtelser forventeligt kunne have opnået mellem 389 og 1.131 flere sigtelser på et år, hvis de havde opsat overvågningskameraerne de steder, hvor der var mest gadekriminalitet. Havde politiet udvalgt disse lokationer, kunne kameraerne således have ført til mellem 660 og 1.920 sigtelser på et år. Politiet kunne dermed have opnået mere end en fordobling af kameraernes effekt på antallet af sigtelser.

Rigsrevisionen, den 7. oktober 2021

Lone Strøm

/Michala Krakauer

Bilag 1. Metodisk tilgang

Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Justitsministeriet har sikret målrettet patruljering og har sikret, at politiet har placeret overvågningskameraer, så kameraerne har ført til størst mulig effekt på bekæmpelsen af utryghedsskabende gadekriminalitet. Derfor har vi undersøgt følgende:

- Har politiet gennemført en tilfredsstillende indsats for at opnå målrettet patruljering?
- Har politiet udvalgt lokationer til opsætning af overvågningskameraer, som har ført til størst mulig effekt på bekæmpelsen af utryghedsskabende gadekriminalitet?

I undersøgelsen indgår Justitsministeriet, herunder politiet i form af Rigspolitiet og de 12 danske politikredse. Undersøgelsen omhandler perioden 2016-2021. Vi starter undersøgelsesperioden i 2016, fordi politiets seneste flerårsaftale trådte i kraft i 2016.

Undersøgelsen er kvalitetssikret via vores interne procedurer for kvalitetssikring, som omfatter høring hos de reviderede samt ledelsesbehandling og sparring på forskellige tidspunkter i undersøgelsesforløbet med chefer og medarbejdere i Rigsrevisionen med relevante kompetencer. Desuden har Rambøll forestået kvalitetssikring af de dele af beretningen, som omfatter geografiske analyser, og ydet løbende rådgivning.

Dette bilag uddyber de metodiske valg og overvejelser, som ligger til grund for undersøgelsens resultater og konklusioner. Bilaget er opdelt i 2 afsnit. Det første afsnit handler om beretningens kapitel 2 om målrettet patruljering, mens det andet afsnit handler om beretningens kapitel 3 om overvågningskameraer.

Kapitel 2. Målrettet patruljering

I dette afsnit gennemgår vi de metodiske valg og overvejelser, som ligger til grund for undersøgelsens resultater og konklusioner i kapitel 2. Afsnittet er opdelt efter de 2 underafsnit. I det første underafsnit gennemgår vi de væsentligste dokumenter, som ligger til grund for beretningens afsnit 2.1 om politiets styring for at sikre målrettet patruljering. I det andet underafsnit gennemgår vi det metodiske grundlag for beretningens afsnit 2.2 om politiets gennemførelse af målrettet patruljering, herunder caseudvælgelse, datakilder, analysemodel, robusthedstests og kvalitetssikring.

Afsnit 2.1. Politiets styring for at sikre målrettet patruljering

Væsentlige dokumenter

Besvarelsen af afsnit 2.1 om politiets styring for at sikre målrettet patruljering beror på en dokumentgennemgang. Dokumentgennemgangen indebærer en systematisk gennemgang af en række dokumenter, som er udarbejdet eller bestilt af Justitsministeriet, Rigspolitiet eller politikredsene. Dokumenterne omfatter:

- flerårsaftaler, politiske aftaler og finanslovsaftaler
- strategier og projektdokumenter
- referater fra væsentlige møder
- vejledninger og skabeloner for beredskabet og vagtcentralerne
- analyser af beredskabet, herunder budgetanalyser og Rigspolitiets beredskabsanalyser
- evalueringer og erfaringsopsamlinger.

Formålet med gennemgangen af dokumenterne har været at besvare vores kriterier.

Afsnit 2.2. Politiets gennemførelse af målrettet patruljering

Caseudvælgelse

I beretningens afsnit 2.2 om politiets gennemførelse af målrettet patruljering har vi udvalgt 5 cases i form af 5 af de 12 danske politikredse til analysen. Vi har valgt 5 politikredse, der varierer på en række parametre, for at analysen kan pege på generelle tendenser for hele politiet. Tabel A viser de udvalgte politikredse og oplysninger om de parametre, vi har udvalgt kredsene på baggrund af. Casene er udvalgt på baggrund af data fra 2020, da dette svarer til analyseperioden.

Tabel A
Udvalgte politikredse i Rigsrevisionens undersøgelse

	Areal	Anmeldelser af borgervendt kriminalitet i 2020	Indbyggertal i 2020	Urbanisering
Københavns Politi	183 km ² <i>Lav</i>	29.026 <i>Høj</i>	794.128 <i>Høj</i>	99,9 % <i>Høj</i>
Københavns Vestegns Politi	278 km ² <i>Lav</i>	11.642 <i>Mellem</i>	417.326 <i>Lav</i>	99,3 % <i>Høj</i>
Nordjyllands Politi	6.323 km ² <i>Høj</i>	9.237 <i>Lav</i>	524.480 <i>Mellem</i>	83,4 % <i>Mellem</i>
Syd- og Sønderjyllands Politi	6.445 km ² <i>Høj</i>	9.502 <i>Lav</i>	437.691 <i>Lav</i>	82,4 % <i>Lav</i>
Østjyllands Politi	3.504 km ² <i>Mellem</i>	15.400 <i>Høj</i>	602.737 <i>Høj</i>	90,0 % <i>Høj</i>

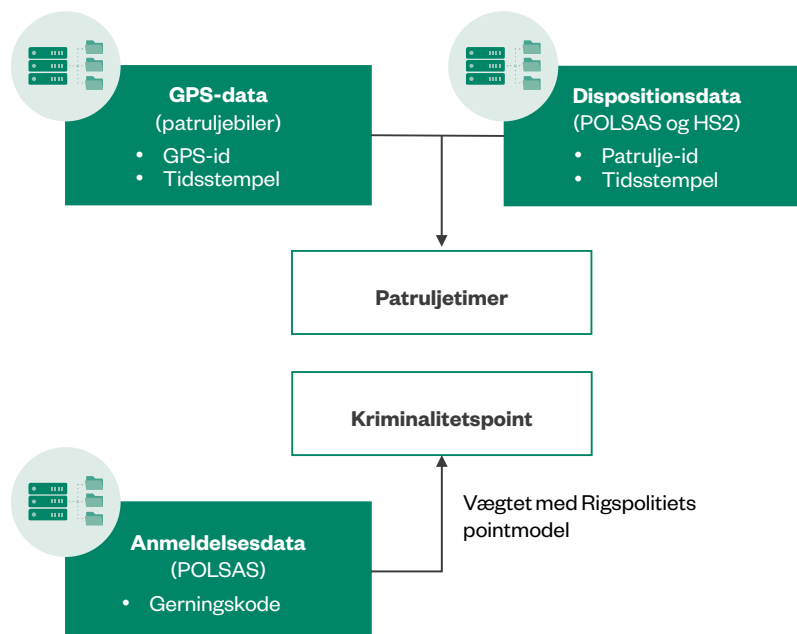
Note: Der er 12 danske politikredse. For hver indikator dækker "høj" over de 4 kredse med den højeste værdi, "mellem" over de 4 kredse med den mellemste værdi og "lav" over de 4 kredse med den lavest værdi. Urbanisering er målt gennem indikatoren "befolkningsandel i bymæssig bebyggelse".

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af Indenrigs- og Boligministeriets kommunale nøgletal (www.noegletal.dk) og politiets statistikportal (www.statistik.politi.dk).

Datakilder

Til vores analyse i afsnit 2.2 om politiets gennemførelse af målrettet patruljering bruger vi patruljerings- og anmeldelsesdata til at måle henholdsvis patruljeringsmøn-
stret og kriminalitetsmøn-
stret. Analysen omfatter perioden 1. januar - 11. marts 2020. Vi stopper vores analyseperiode den 11. marts 2020, fordi det er sidste dag, inden COVID-19 blev en væsentlig del af beredskabets opgaveportefølje. Vi starter analyseperioden den 1. januar 2020, fordi politiet løbende sletter GPS-data, når de bliver 6 måneder gamle. Det var derfor ikke muligt at få data for et helt år. En længere analyseperiode kunne have ført til andre resultater. Figur A viser vores datakilder og samkøring af data.

Figur A
Datakilder til analyse af målrettet patruljering

Kilde: Rigsrevisionen.

Det fremgår af figur A, at datagrundlaget til at udregne patruljeringsmøn-
stret i form af patruljetimer kommer fra henholdsvis GPS-data og dispositionsdata. Data fra de 2 kilder er samkøret med udgangspunkt i id'et på den konkrete patruljebil og tidsstem-
pler i de 2 datakilder. Vi kan dermed kortlægge, hvor alle patruljebiler har været hvor-
når i perioden, og hvilken opgave de har været disponeret til at løse på det givne tids-
punkt.

Vi beregner kriminalitetsmøn-
stret i form af kriminalitetspoint. Kriminalitetspoint er ba-
seret på anmeldelsesdata fra POLSAS og vægtet med Rigspolitiets pointmodel. De
følgende afsnit uddyber vores udregning af henholdsvis patruljeringsmøn-
stret og krimi-
nalitetsmøn-
stret.

POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Der er derfor usikkerheder forbundet med data, da både dispositioner og anmeldelser registreres manuelt og i nogle tilfælde efterregistreres. I forbindelse med samkøring af GPS-data og dispositionsdata har vi bl.a. fundet fejlregistrerede dispositioner. Det er fx dispositioner registreret med samme start- og sluttidspunkt og tilfælde, hvor en patruljebil er registreret på flere dispositioner samtidig. Vi har ikke medtaget fejlregistrerede dispositioner i analysen.

Patruljeringsmønster

Vi beregner politikredsenes patruljeringsmønstre ved at opgøre, hvor lang tid kredsenes patruljebiler har patruljeret i celler af 200 x 200 meter for hele analyseperioden.

Vi har først afklaret, hvilke patruljebiler der skal indgå i analysen. Vi inkluderer kun patruljebiler, der indgår i politiets kerneberedskab – dvs. de primære biler, der løser patruljeringsopgaver. Analysen omfatter ikke cykelpatruljer, lokalpoliti og lignende enheder, som ikke er en del af kerneberedskabet. Tabel B viser antallet og typer af patruljebiler, som indgår i de 5 politikredses kerneberedskab.

Tabel B

Typer af patruljebiler i de 5 politikredses kerneberedskab

	Beredskabs- patrulje	Reaktions- patrulje	Hunde- patrulje	Indsats- leder	I alt
Københavns Politi	50	12	10	3	75
Københavns Vestegns Politi	15	4	7	3	29
Nordjyllands Politi	21	2	6	2	31
Sønderjyllands Politi	17	3	14	2	36
Østjyllands Politi	16	1	14	2	33

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra de 5 politikredse.

Vi benytter 2 datakilder til at undersøge omfanget af patruljering.

Den ene kilde er GPS-data. Hver af beredskabets patruljebiler er udstyret med en GPS-enhed. GPS-enheden gemmer information om, hvor patruljebilen har kørt i løbet af en vagt. Der gemmes data om patruljebilens lokation hvert 3.-5. sekund, hvis den er i bevægelse, og hvert 2.-5. minut, hvis den holder stille. Analysen indeholder også den tid, hvor beredskabet har patruljeret til fods. Her vil tiden være registreret i den celle, hvor patruljebilen holder. Der kan derfor være små skævheder i forhold til den reelle patruljering i de tilfælde, hvor politiet har bevæget sig langt til fods.

Den anden datakilde er politikredsenes dispositionsdata, der kommer fra POLSAS med undtagelse af Københavns Politi, som benytter sit eget dispositionssystem (HS2). Vi undersøger kun den del af patruljeringen, som er drevet af kriminalitetsmønstret. Vi har derfor frasorteret den tid, hvor beredskabet løser opgaver, som ikke er drevet af kriminalitetsmønstret. Det kan fx være transport af personer eller assistance til andre myndigheder.

Vi har i dialog med Rigspolitiet udvalgt de dispositions-koder, politiet anvender, når beredskabet løser opgaver, som er drevet af kriminalitetsmønstret. Tabel C viser de udvalgte dispositions-koder.

Tabel C
Udvalgte dispositions-koder i POLRESS

Dispositions-kode	Kategori i POLRESS
0084 Indsatsleder til stedet	Udrykning
0086 Beredskabspatrulje til stedet	Udrykning
2749 Bevogtning	Udrykning
2810 Patruljehunde til stedet	Udrykning
6010 Patruljering	Patruljering
6021 Planlagte opgaver	Planlagte opgaver

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra Rigspolitiet.

Det fremgår af tabel C, at vi benytter 6 dispositions-koder, der i Rigspolitiets resurse-overbliksværktøj POLRESS kategoriseres som udrykning, patruljering og planlagte opgaver. Vi benytter i denne undersøgelse patruljering som en samlebetegnelse for alle 6 dispositions-koder.

Københavns Politi anvender dispositionssystemet HS2. POLRESS og HS2 bygger dog ikke på samme dispositions-koder. Københavns Politi har i sin beredskabsanalyse fra 2020 inddelt opgaver fra HS2 i overordnede kategorier. For at afgrænse vores analyse til kriminalitetsdrevet patruljekørsel i Københavns Politi anvender vi beredskabs-analysens kategorisering af HS2-opgaver. Vi udskiller dog 2 yderligere kategorier – patruljering, som er kriminalitetsdrevet patruljekørsel, og transportopgaver, som ikke er kriminalitetsdrevet patruljekørsel. Vi kategoriserer alle beredskabets patruljebiler som disponeret til patruljering i de tidsrum, de ikke er registreret på en opgave i HS2 og ikke befinder sig i en politibygning. Hvor beredskabsanalysen medtager transportopgaver som en del af kategorien ”beredskabshændelser”, definerer vi transportopgaver som en selvstændig kategori, som vi ikke medtager i analysen. Vi afgrænser kriminalitetsdrevet patruljering i Københavns Politi til kørsel disponeret til målrettet indsats, beredskabshændelser og patruljering.

Vi har samkørt GPS-data og dispositionsdata, så vi får et datasæt, som viser, hvor beredskabets patruljebiler har kørt i de tidsrum, hvor de løser dispositioner drevet af kriminalitetsmønstret. Inden samkøringen har vi fjernet observationer i GPS-data, så der er ca. 30 sekunder mellem hvert GPS-punkt for en patruljebil. Det begrænser antallet af datapunkter og nedsætter derfor computerens procestid i forbindelse med analyserne. Vi har derefter samkørt GPS-data og dispositionsdata ud fra det id, som er tilknyttet beredskabets patruljebiler, og tidsstempler i GPS-data og dispositionsdata. Vi har beregnet tiden, en patruljebil opholder sig i en celle, ved at beregne tidsforskellen mellem et givent datapunkt i GPS-data og det foregående punkt. På denne måde kan vi udregne, hvor længe den enkelte patruljebil – og dermed også alle beredskabets biler – har patruljeret i de enkelte celler. Endelig har vi fjernet GPS-punkter, der ikke er tilknyttet de 6 dispositionskoder, og fjernet patruljekørsel, som er foretaget uden for egen politikreds.

Kriminalitetsmønster

For at måle kriminalitetsmønstret anvender vi anmeldelsesdata fra POLSAS. Anmeldelsesdata omfatter både anmeldelser, som politiet modtager, og politiinitierede anmeldelser. Vi er dog kun interesserede i de anmeldelser, som beredskabet vil håndtere. Vi har derfor i dialog med Rigspolitiet udarbejdet en liste over relevante gerningskoder. Det har vi gjort gennem følgende trin.

- Vi har undersøgt, hvilke gerningskoder beredskabet har kørt udrykning til. De 264 gerningskoder har vi føjet til en bruttoliste.
- Vi har tilføjet 15 gerningskoder, som er en del af Rigspolitiets liste over gadekriminalitet, og som ikke allerede fremgik af bruttolisten.
- Vi har tilføjet 25 gerningskoder fra ph.d.-afhandlingen "Utrygheden finder sted", hvor der identificeres gerningskoder for borgervendt kriminalitet, som ikke allerede fremgik af bruttolisten.
- Vi har bedt politiet om at kvalitetssikre bruttolisten for gerningskoder, som ikke er relevante for beredskabets udetid. Politiet foreslog at fjerne 30 gerningskoder.
- Vi har fjernet gerningskoder, som politiet i forbindelse med høringsprocessen har foreslået at fjerne. Det drejer sig bl.a. om bedrageri, begæring om tilhold og alle gerningskoder under færdselsloven. Vi har også fjernet gerningskoderne "assistance til andre myndigheder" og "assistance til fremmed kreds".

På den baggrund har vi en liste på 218 gerningskoder, som er et udtryk for de kriminalitetstyper, som beredskabet generelt set håndterer. Der er 208 af disse gerningskoder, som har været anvendt i forbindelse med anmeldelser i undersøgelsesperioden. Rigspolitiet har oplyst, at anmeldelserne ikke nødvendigvis giver anledning til en patruljebil. Dette kan afhænge af en lang række forhold, fx anmeldelsestidspunkt, anmeldelsens karakter, og om anmeldelsen er initieret af politiet selv. Rigspolitiet har desuden oplyst, at visse gerningskoder dækker over opgaver, som ikke kan betegnes som kriminalitet. Vi har ad flere omgange bedt Rigspolitiet om at kvalitetssikre listen over gerningskoder, men Rigspolitiet har ikke ønsket at pege på, hvilke gerningskoder dette gør sig gældende for.

Vi har taget højde for, at visse kriminalitetstyper registreres som en række anmeldelser, selv om politiet kun skal reagere på dem én gang. Det kan fx være ved tyveri, hvor hver stjålet genstand registreres som en selvstændig anmeldelse. I disse tilfælde har vi samlet disse serieforhold til én anmeldelse. Vi har lavpraktisk grupperet følgende gerningskoder ved hjælp af lokation og variabelen "genstand": overtrædelse af tilhold, blufærdighedskrænkelser, tyveri i plads, ulovlig tvang, sædelighed (undersøgelse), sygdom, ulykke og død i øvrigt, trusler på livet, trusler om vold mod nogen i offentlig tjeneste og tyveri andre steder. Vi har derved identificeret anmeldelser med samme gerningskode og beskrivelse af hændelsen, der er anmeldt flere gange på samme dag. Vi fjerner på den baggrund 491 anmeldelser.

Vi har vægtet hver anmeldelse baseret på Rigspolitiets pointmodel, som tildeler anmeldelsen et antal kriminalitetspoint, afhængigt af hvor alvorlig den begåede kriminalitet er. Pointmodellen vægter kriminalitet på en skala fra 1 til 100. Pointmodellen er ikke udviklet ud fra, hvor lang tid det typisk tager at løse opgaver forbundet med den givne anmeldelse. Det er dog relevant at anvende pointmodellen til at vægte anmeldelsen, da der som udgangspunkt kan antages at være en sammenhæng mellem anmeldelsens alvorlighed og den tid, beredskabet skal bruge på anmeldelsen. Beredskabet vil fx bruge længere tid på en anmeldelse om væbnet røveri end på et cykeltyveri. Fordelen ved pointmodellen er også, at den tildeler alle anmeldelser i analysen en vægtning, hvorimod en alternativ vægtningsmodel som Crime Harm Index kun tildeler en vægtning til anmeldelser, der fører til en fængsels- eller bødestraf. Rigspolitiets pointmodel fremstår derfor som den mest anvendelige tilgængelige vægtningsmodel i forhold til vores analyse. Vi har gennemført en robusthedsanalyse af betydningen af vægtningsmodellen, som fremgår af dette bilag.

Vi har derefter fjernet anmeldelser, som har en adressekvalitet under 81, da disse anmeldelser ikke meningsfuldt kan placeres geografisk. Vi fjerner i den forbindelse 9 % af anmeldelserne. Ved en adressekvalitet på 81 skal anmeldelserne have en adresse og et husnummer eller et entydigt stednavn, som kan genfindes i politiets stednavne-register. Vi vurderer, at det giver en tilstrækkelig præcision til analysens formål. Det betyder også, at vi har frasortet anmeldelser, som fx kun har et vejnavn og et postnummer. Det skyldes, at disse anmeldelser typisk vil være placeret på samme sted på en given vej i et givent postnummer og dermed give et falsk indtryk af høj kriminalitet. Rigspoliet anvender også en adressekvalitet på mindst 81 i SmartSpot, som skal give et overblik over fordelingen af forskellige typer kriminalitet i politikredsene.

Analysemodel

Udgangspunktet for GIS-analysen er, at vi opdeler politikredsene i celler på 200 x 200 meter. Vi har valgt en størrelse på 200 x 200 meter, fordi vi vurderer, at det er en passende størrelse til at undersøge patruljeringsmønstret i kredsene, uden at enhederne bliver for små.

Vi har nu patruljerings- og kriminalitetsdata for de enkelte celler i politikredsen. For hver celle summerer vi antallet af kriminalitetspoint og patruljeringstid inden for cellen. Det er dog ikke alle områder, som er relevante for politiets patruljering. Vi fjerner derfor en række observationer fra analysen i form af kriminalitet og patruljeringstid i udvalgte områder. Det gør vi for at kunne udtale os så præcist som muligt om den patruljeringstid i beredskabet, som meningsfuldt kan målrettes kriminalitetsmønstret. Vi fjerner observationer efter følgende betingelser:

Adressekvalitet

Adresseoplysninger i POLSAS kan være mangelfulde. De bliver derfor kvalitetssikret. Kvalitetssikringen sker automatisk og tildeler sagen en score i forhold til sikkerheden af den geografiske placering. Skalaen går fra 100 til 1, hvor kvalitetskode 100 er en sikker placering og svarer til eksakte adresseoplysninger, mens kvalitetskode 1 betegner de mest usikre adresseoplysninger.

- **Områder uden veje.** Vi fjerner alle celler, som ikke indeholder veje. Det skyldes, at politiets patruljebiler kun kan patruljere der, hvor der er veje.
- **Områder uden bebyggelse.** Vi fjerner alle celler, som ikke indeholder bebyggelse. Det skyldes, at vi ønsker at fjerne de vejstrækninger, som findes mellem byerne, og hvor beredskabets tilstedeværelse kun vil være et udtryk for transporttid og ikke patruljeringstid.
- **Politibygning.** Vi fjerner observationer i en 400 meters radius af en politibygning. Det skyldes, at vi kun er interesserede i den tid, hvor beredskabet er udekørende, og ikke den tid, hvor de fx sagsbehandler på stationen.
- **Sygehuse, psykiatriske centre, bosteder og retsbygninger.** Vi fjerner observationer i en 400 meters radius af sygehuse og i en 300 meters radius af psykiatriske centre, bosteder og retsbygninger. Det skyldes, at beredskabet ofte vil skulle eskortere personer til den type lokationer og derefter vil starte på en ny opgave fra netop de steder. Det vil føre til, at beredskabet vil tilbringe meget tid i disse områder, hvor de ikke foretager patruljering drevet af kriminalitetsmønstret.
- **Fængsler og arresthuse.** Vi fjerner observationer i en 400 meters radius af fængsler og arresthuse. Det skyldes, at anmeldelser, som sker i fængsler og arresthuse, ikke håndteres af beredskabet, men typisk af Kriminalforsorgens personale. Desuden vil der ligesom for lokationerne ovenfor være mange tilfælde, hvor patruljebiler skal eskortere personer til fængsler eller arresthuse.
- **Grænseovergange.** Vi fjerner observationer i en radius af 400 meter fra grænseovergange. Det skyldes, at politiet kan registrere kriminalitet i forbindelse med grænsekrydsning, som ikke skal håndteres af beredskabet.
- **Transportveje.** Vi fjerner anmeldelser og patruljering på de 6 største transportveje i politikredsene og alle motorveje. Det skyldes, at politiet ofte vil have en række helt centrale færdselsårer, hvor de bliver nødt til at færdes meget for at komme fra A til B. Der vil imidlertid her være tale om transporttid og ikke patruljeringstid. Derfor har vi valgt at fjerne de 6 vejstrækninger i hver politikreds, hvor omfanget af overpatruljering er størst. Vi fjerner også alle motorveje, fordi de anvendes til transport frem for patruljering.
- **Tilsyn.** Vi fjerner observationer i en radius af 100 meter af politiets tilsynsopgaver. Politiet fører tilsyn med en række lokationer. Disse tilsyn kan fx hænge sammen med privatpersoner, som lever under et forhøjet trusselsniveau. Tilsynsopgaverne afspejler derfor ikke nødvendigvis kriminalitetsmønstret.

Tabel D viser, hvor mange patruljeringstimer og anmeldelser de ovenstående betingelser fjerner fra vores analyse.

Tabel D
Datarena af patruljerings- og anmeldelsesdata

	Patruljeringsstid		Anmeldelser	
	Timer	Andel	Antal	Andel
Startdata (samlet udetid)	36.557	100 %	47.388	100 %
Fjernede observationer i områder uden veje	213	0,6 %	128	0,3 %
Fjernede observationer i områder uden bebyggelse	2.225	6,1 %	638	1,3 %
Fjernede observationer ved sygehuse, psykiatriske centre, bosteder, retsbygninger, fængsler, arresthuse, grænseovergange og tilsyn	7.451	20,4 %	10.545	22,3 %
Fjernede observationer på primære transportveje og motorveje	3.622	9,9 %	244	0,5 %
Fjernede observationer i alt	13.511	37,0 %	11.555	24,4 %
Endelige data	23.046	63,0 %	35.833	75,6 %

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af patruljerings- og anmeldelsesdata.

Det er forskelligt fra politikreds til politikreds, hvor mange patruljerings timer og kriminalitetspoint der samlet set er. Vores analysemodel tager dog højde for de forskelle, idet vi beregner målrettet patruljering ud fra forskelle i andelen af politikredsens samlede patruljering og kriminalitet. Tabel E viser et overblik over politikredsens patruljerings timer drevet af kriminalitetsmønstret og kriminalitetspoint.

Tabel E
Patruljerings timer drevet af kriminalitetsmønstret og kriminalitetspoint i de 5 politikredse

	Patruljerings timer drevet af kriminalitetsmønstret	Kriminalitetspoint
Københavns Politi	7.480	284.060
Københavns Vestegns Politi	3.641	194.440
Nordjyllands Politi	3.818	147.625
Syd- og Sønderjyllands Politi	3.965	144.145
Østjyllands Politi	4.142	234.750

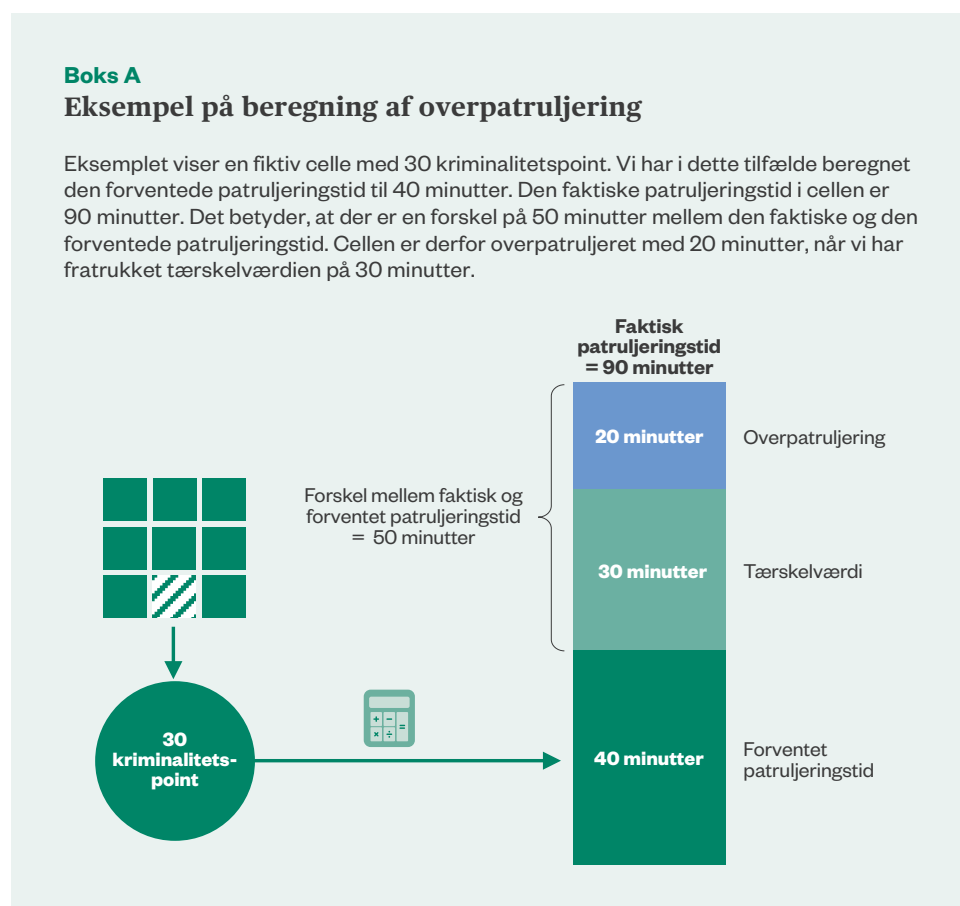
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af patruljerings- og anmeldelsesdata.

Over- og underpatruljering på celleniveau

Vi beregner efterfølgende, hvor stor en andel af den enkelte politikreds' patruljering og kriminalitet, som er placeret i hver enkelt celle i kredsen. Det teoretiske udgangspunkt for analysen er, at en given andel af politikredsens kriminalitet i en celle skal modsvares af en tilsvarende andel af kredsens patruljering. Hvis en celle fx havde 0,5 % af politikredsens kriminalitet, vil vi derfor forvente, at cellen også havde 0,5 % af kredsens patruljering. Vi kalder den patruljeringsstid, som vi forventer på baggrund af kriminalitetsmønstret, for den *forventede patruljeringsstid*.

Det er dog hverken realistisk eller hensigtsmæssigt, at forholdet mellem kriminalitet og patruljeringstid er præcis 1:1 i celler af 200 x 200 meter. Der kan være tilfælde, hvor en hændelse tager længere eller kortere tid, og der kan være en grad af tilfældighed i, om patruljebilen akkurat er inde i en celle eller ej. Der kan desuden være problemer med registreringspraksis eller datakvalitet. Vi tilføjer derfor en 30 minutters tærskelværdi, før vi taler om over- eller underpatruljering. Vi har valgt 30 minutter som tærskelværdi, fordi det er mere end den dobbelte tid af, hvor meget politiet har patruljeret i en gennemsnitlig celle i de 5 politikredse. Patruljeringstiden skal dermed være mere end 30 minutter højere end forventet på baggrund af kriminalitetsmønstret, før vi taler om overpatruljering. Tilsvarende skal patruljeringstiden være mindst 30 minutter mindre end forventet på baggrund af kriminalitetsmønstret, før vi taler om underpatruljering.

Boks A viser et eksempel på, hvordan vi beregner overpatruljering i en celle.

Vi udregner den samlede andel af overpatruljering i politikredsen ved at summere overpatruljeringstiden i alle celler med overpatruljering, efter vi har fratrukket tærskelværdien. Vi udregner derefter, hvor stor en andel denne tid udgør af politikredsens samlede patruljering.

Over- og underpatruljering på postnummerniveau

Vi beregner over- og underpatruljering på postnummerniveau ved at summere værdierne i alle celler inden for hvert postnummer, efter at vi har fratrukket tærskelværdien på 30 minutter. Postnumre følger ikke politikredsenes geografiske afgrænsning, og der optræder derfor små arealer af postnumre, som er blevet skåret over af kredsens grænse. Vi sammenlægger disse små arealer med det geografisk nærmeste postnummer.

Robusthedsanalyse – betydning af kriminalitetsperiode

Vi har undersøgt, om vi ville have fået væsentligt anderledes resultater, hvis vi havde udvalgt en anden periode for vores anmeldelsesdata. Det kunne fx tænkes, at overpatruljering i et postnummer i vores analyse er en reaktion på et højere historisk kriminalitetsniveau. Vi har derfor sammenlignet fordelingen af de udvalgte politikredses kriminalitet på tværs af kredsens postnumre med den tilsvarende periode et år tidligere. Tabel F viser, hvor stor afvigelsen er for de postnumre, der indgår i vores analyse.

Tabel F**Afvigelse i andelen af kriminalitetspoint for de enkelte postnumre mellem 2019 og 2020**

	Antal postnumre	Andelen af postnumre
< 1 procentpoint	207	95,0 %
1-2 procentpoint	9	4,1 %
2-3 procentpoint	1	0,5 %
3-4 procentpoint	1	0,5 %

Note: Tabellen summerer ikke til 100 % på grund af afrunding.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Det fremgår af tabel F, at 99 % af postnumrene i vores analyse varierer med under 2 procentpoint i forhold til, hvor stor en andel af politikredsenes kriminalitetspoint der var i postnummeret i den samme periode i henholdsvis 2019 og 2020. 95 af % postnumrene varierer med under 1 procentpoint. Kriminalitetsmønstret kan således siges at være meget stabilt over tid. Havde vi valgt en tidsperiode for kriminalitet 1 år tidligere, ville analysens resultater derfor overordnet set være uforandrede. Det stabile kriminalitetsmønster indikerer også, at vores analyse ikke kun er anvendelig til bagudrettet at vurdere politiets patruljeringspraksis, men at Rigsrevisionens analysemetode også vil være anvendelig i forhold til fremadrettet planlægning af patruljeringen.

Robusthedsanalyse – betydning af vægtningsmetoden

Vi har undersøgt, hvor robuste analysens resultater er, hvis vi anvender andre vægtningsmetoder for kriminalitet end Rigspolitiets pointmodel. Dette har vi gjort ved at reproducere analyserne, hvor kriminalitet er henholdsvis vægtet efter Crime Harm Index og målt ved antallet af anmeldelser og altså er uden vægtning af kriminalitetstypen.

Tabel G viser, hvor mange procentpoint politikredsens overpatruljering afviger fra analysens resultater, når vi anvender de alternative vægtningsmodeller.

Tabel G
Afvigelse i overpatruljering fra Rigspolitiets pointmodel i procentpoint

	Crime Harm Index	Anmeldelser (uden vægtning)
Københavns Politi	10,3	÷1,0
Københavns Vestegns Politi	11,4	÷0,7
Nordjyllands Politi	7,4	÷0,7
Syd- og Sønderjyllands Politi	7,3	÷0,8
Østjyllands Politi	10,4	÷1,0

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af patruljerings- og anmeldelsesdata for perioden 1. januar - 11. marts 2020.

Det fremgår af tabel G, at analysen ville vise et højere niveau af overpatruljering, hvis vi anvendte Crime Harm Index som vægtningsmetode. Det skyldes, at Crime Harm Index vægter kriminalitet efter den fængsels- og bødestraf, som kriminaliteten udløser. Da politiet håndterer mange anmeldelser, der ikke udløser straf, vil denne vægtningsmetode underkende vigtigheden af, at politiet også prioriterer at være til stede ved kriminalitet, der ikke udløser straf, fx gadeuorden og musik til ulempe.

I tabellen fremgår det også, at når vi ikke vægter anmeldelserne efter kriminalitetstyper, falder overpatruljeringen med maks. 1 procentpoint i forhold til vægtningen efter Rigspolitiets pointmodel. Overordnet set følger resultaterne af Rigspolitiets pointmodel og anmeldelser uden vægtning hinanden. Rigspolitiets pointmodel vægter anmeldelser efter deres grovhed, hvilket betyder, at områder med grove forbrydelser vil have et antal kriminalitetspoint, der er højere end det simple antal anmeldelser i området. Når vi anvender Rigspolitiets pointmodel, vælger vi altså, at alvorlige forbrydelser kan forventes at føre til mere tilstedeværelse af politiets beredskab.

Robusthedsanalyse – betydningen af særligt udsatte boligområder

Lokalpolitiet indgår ikke i politiets kerneberedskab. Politiet har oplyst, at lokalpolitiet patruljerer i særligt udsatte boligområder, og at beredskabet derfor er mindre til stede i disse områder. Det hænger bl.a. sammen med, at områderne er præget af et højt niveau af utryghed. Lokalpolitikens tilstedeværelse kunne medføre, at særligt udsatte boligområder fremstår som underpatruljerede i vores analyser af målrettet patruljering. Vi har derfor undersøgt, om postnumre med særligt udsatte boligområder er systematisk underpatruljerede. Vi tager udgangspunkt i de 11 særligt udsatte boligområder i de 5 udvalgte politikredse, som fremgår af politiets seneste tryghedsundersøgelse. Tabel H viser over- og underpatruljeringen i postnumre, der indeholder et særligt udsat boligområde.

Tabel H**Over- og underpatruljering i postnumre med særligt udsatte boligområder**

	Postnummer	Særligt udsat boligområde	Over-/underpatruljering i postnummer
Københavns Politi	2700 Brønshøj	Tingbjerg	30,1 timer
	2200 København N	Blågården og Mjølnerparken	136,4 timer
	2300 København S	Hørgården/Remisevænget	120,0 timer
	2500 Valby	Folehaven	÷20,8 timer
Københavns Vestegns Politi	2860 Søborg	Høje Gladsaxe	÷36,5 timer
	2630 Taastrup	Gadehavegård	30,3 timer
Syd- og Sønderjyllands Politi	6705 Esbjerg Ø	Stengårdsvej og Hedelundgårdsparken	÷51,9 timer
Østjyllands Politi	8220 Brabrand	Gellerupparken/Torvehøj	39,1 timer
	8210 Aarhus V	Bispehaven	÷7,0 timer

Note: En positiv værdi er udtryk for overpatruljering, mens en negativ værdi er udtryk for underpatruljering.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af patruljerings- og anmeldelsesdata for perioden 1. januar - 11. marts 2020.

Det fremgår af tabel H, at politiets beredskab ikke systematisk underpatruljerer i de postnumre, hvor der er et særligt udsat boligområde, da der er sket overpatruljering i 5 af de 9 postnumre.

Kvalitetssikring

Analysen er – ud over Rigsrevisionens faste kvalitetssikringstrin – kvalitetssikret af Rambøll. Vi har bedt Rambøll kvalitetssikre analysen, fordi vi ikke tidligere har anvendt geografiske analyser som revisionsbevis. Det er derfor vigtigt for os at gennemføre en udvidet kvalitetssikring af vores geografiske analyser.

Rambøll har gennemgået:

- datarens i R
- analyse af patruljeringen i Syd- og Sønderjyllands Politi, da analysen metodisk set svarer til analyserne af patruljeringen i Københavns Vestegns Politi, Nordjyllands Politi og Østjyllands Politi
- analyse af patruljeringen i Københavns Politi, da de benytter HS2
- geografiske data.

I processen har Rambøll gennemført følgende trin:

- generelle tjek af konsistens i kode
- reproducerbarhed af data via eksekvering af scripts og værktøjer (R, Python og ArcGIS)
- optællinger på baggrund af relevante data
- generel vurdering af brugt metode.

Rambøll vurderer, at de valgte metoder og analyser er valgt og udført tilfredsstillende og korrekt. Rambøll har kunnet eksekvere og genskabe samme resultater som Rigsrevisionen ud fra det udleverede materiale.

Kapitel 3. Overvågningskameraer

Dette afsnit gennemgår de metodiske valg og overvejelser, som ligger til grund for undersøgelsens resultater og konklusioner i kapitel 3. Afsnittet er opdelt i 2 dele. Den første del omfatter analyserne af politiets ansøgninger om og udvælgelse af kameralokationer (afsnit 3.1 og 3.2). Den anden del omfatter Rigsrevisionens effektanalyse af overvågningskameraer (afsnit 3.3).

Afsnit 3.1 og 3.2. Ansøgninger om og udvælgelse af kameralokationer

Væsentlige dokumenter

Afsnit 3.1 og 3.2 omfatter en dokumentgennemgang. Dokumentgennemgangen indebærer en systematisk gennemgang af en række dokumenter, som er udarbejdet eller bestilt af Justitsministeriet, Rigspolitiet eller politikredsene. Dokumenterne omfatter:

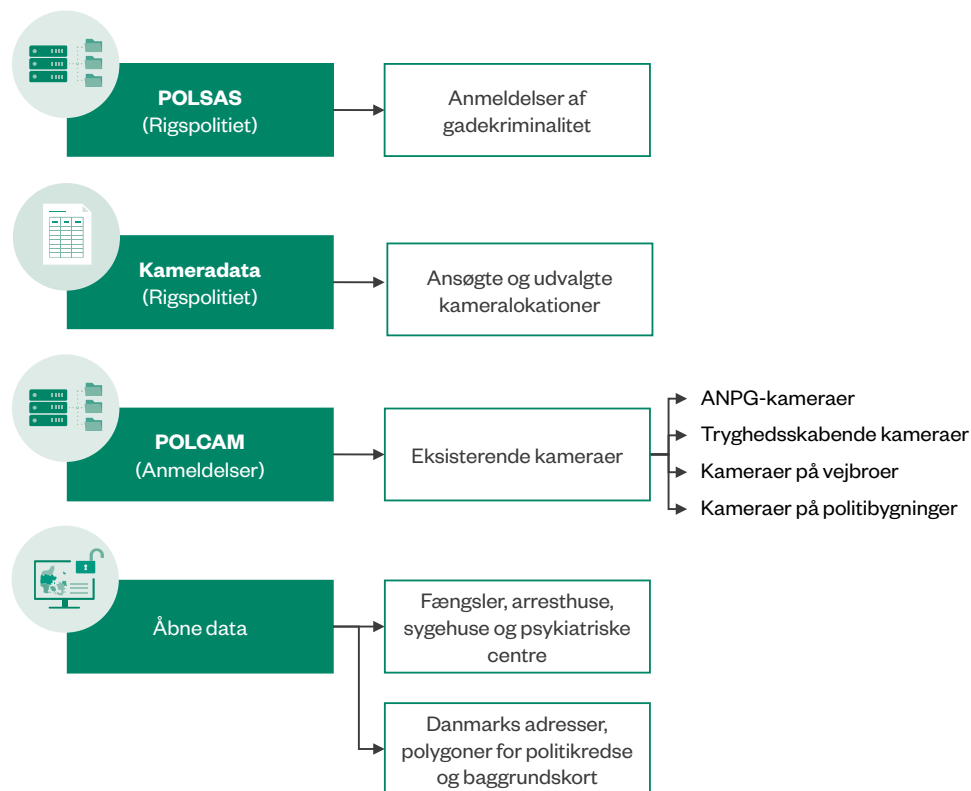
- flerårsaftaler, politiske aftaler og finanslovsaftaler
- projektdokumenter og interne notater relateret til opsætningen af overvågningskameraer
- ansøgninger og analyser fra politikredsene
- korrespondance mellem politikredsene og Rigspolitiet
- erfaringsopsamlinger, herunder politikredsenes oplevelse af overvågningskameraernes effekt.

Formålet med gennemgangen af dokumenterne har været at undersøge udvælgelsesprocessen for kameralokationer.

Datakilder

Vores analyser af den potentielle gadekriminalitet er baseret på en række datakilder, jf. figur B.

Figur B
Datakilder til kameraanalyser

Kilde: Rigsrevisionen.

Det fremgår af figur B, at vores beregning af gadekriminalitet er baseret på et udtræk af anmeldelsesdata fra POLSAS. De øvrige datakilder stammer fra Rigspolitiet og fra frit tilgængelige datakilder.

Vi har kun inkluderet anmeldelser, som har en adressekvalitet på mindst 81. Ved en adressekvalitet på 81 skal anmeldelserne have en adresse og et husnummer eller et entydigt stednavn, som kan genfindes i politiets stednavneregister. Vi vurderer, at det giver en tilstrækkelig præcision til analysens formål. Det betyder også, at vi har frasortet anmeldelser, som fx kun har et vejnavn og et postnummer. Det skyldes, at disse anmeldelser typisk vil være placeret på samme sted på en given vej i et givent postnummer og dermed give et falsk indtryk af et højt kriminalitetsniveau.

Vi har for begge puljer af overvågningskameraer inkluderet anmeldelser i en periode på ca. 1½ år inden den dato, hvor politikredsen skulle ansøge om lokationer til kameraerne. Tabel I viser, hvor mange anmeldelser der fjernes ved kravet om en adressekvalitet på 81 og afgrænsningen til gadekriminalitet.

Tabel I
Dataens af anmeldelsesdata

	Pulje 1		Pulje 2	
	Antal anmeldelser	Andelen af anmeldelser	Antal anmeldelser	Andelen af anmeldelser
Startdata	1.681.873	100 %	2.117.287	100 %
Fjernede anmeldelser med en adressekvalitet på mindst 81	574.072	34,1 %	715.998	33,8 %
Fjernede anmeldelser, som ikke er gadekriminalitet	891.449	53,0 %	1.131.507	53,4 %
Endelige data	216.352	12,9 %	269.782	12,7 %

Note: Perioden for anmeldelser for pulje 1 går fra den 1. januar 2017 til den 18. maj 2018, som var politikredsenes deadline for at indsende ansøgninger om kameralokationer vedrørende pulje 1. Perioden for anmeldelser for pulje 2 går fra den 19. maj 2018 til den 20. december 2019, som var politikredsenes deadline for at indsende ansøgninger om kameralokationer vedrørende pulje 2.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Analysemodel

Vores analyse tager udgangspunkt i celler af 100 x 100 meter. Cellestørrelsen er fastlagt med udgangspunkt i overvågningskameraernes rækkevidde. De opsatte kameraer (Sony SNC-VM772R) har en rækkevidde på 50 meter om natten og formodes at have en længere rækkevidde om dagen. Samtidig er kameraerne som udgangspunkt sat op i bebyggede områder, hvor den absolutte rækkevidde typisk er begrænset af bebyggelse. Vi vurderer derfor, at celler af 100 x 100 meter er passende i forhold kameraernes formodede rækkevidde.

Vi har gennemgået politikredsenes analyser for at undersøge, om de har anvendt en ensartet cellestørrelse. Gennemgangen viser, at det ikke er tilfældet, da analyserne varierer fra 25 x 25 meter til 1.000 x 1.000 meter, og enkelte politikredse skifter ligeledes mellem forskellige cellestørrelser i deres analyser.

Alle vores analyser tager hensyn til det forhold, at opdelingen i celler af 100 x 100 meter er skabt vilkårligt, og at et overvågningskamera derfor kan tænkes at filme ind i nabocellen. Politiet har ikke kunnet oplyse, hvilken retning kameraerne vender. Vi giver derfor alle celler med ansøgte og opsatte kameraer, hvis kamera er inden for en radius af 20 meter fra en nabocelle, nabocellens værdi for antal anmeldelser, hvis nabocellens værdi er højere end kameracellens. Det betyder, at udregningen af den potentielle gadekriminalitet for de enkelte kameralokationer kan blive højere, end hvad der reelt er tilfældet, hvis kameraet ikke er vendt mod nabocellen. Få kameraceller er blevet undtaget, hvis vi har observeret, at det er fysisk umuligt for kameraet at filme ind i nabocellen på grund af bygninger e.l. Vi vurderer, at 20 meter er passende, da kameraernes rækkevidde er 50 meter om natten. Hvis et kamera er placeret 20 meter fra en nabocelle, kan kameraet således filme 30 meter ind i nabocellen, hvis det peger i nabocellens retning.

I hver celle summerer vi antallet af anmeldelser af gadekriminalitet i de 2 perioder forud for ansøgningen til henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Derudover identificerer vi, hvilke celler de enkelte politikredse har ansøgt om overvågningskameraer til for de 2 puljer. Endelig identificerer vi, hvilke celler Rigspolitiet har udvalgt til opsætning af kameraer.

Med det udgangspunkt beregner vi følgende:

- gennemsnittet af anmeldelser for de ansøgte kamerelokationer pr. politikreds og pr. pulje
- gennemsnittet af anmeldelser for de udvalgte kamerelokationer pr. politikreds og pr. pulje.

For at kunne vurdere, hvor stor en andel af den potentielle gadekriminalitet politiets ansøgte kamerelokationer dækker, beregner vi desuden gadekriminalitet på politikredsenes optimale lokationer. Det udregner vi ved at finde:

- Gennemsnittet af anmeldelser for "n" lokationer med *mest* gadekriminalitet pr. politikreds pr. pulje. "n" defineres af, hvor mange celler de ansøgte kameraer omfatter i den givne politikreds for den givne pulje. Denne gruppe af lokationer omtaler vi som optimale lokationer.

Vi har frasorteret en række celler som mulige optimale celler. Det skyldes, at politiet enten allerede har opsat overvågningskameraer i cellerne, eller at cellerne omfatter særlige kategorier af bygninger, hvor vi ikke vurderer, at det er muligt eller relevant for politiet at opsætte kameraer. Vi frasorterer mere præcist celler, som indeholder:

- celler med ANPG-kameraer
- celler med kameraer ved vejbroer
- celler med kameraer på politiets eksisterende bygninger
- celler med kameraer fra pulje 1, når vi arbejder med pulje 2
- celler, hvor der er fængsler eller arresthuse
- celler, hvor der er sygehuse eller psykiatriske centre
- celler, hvor der er retsbygninger.

Vi beregner også, hvor mange flere anmeldelser politiet kunne have dækket, hvis de havde opsat overvågningskameraerne på politikredsenes optimale lokationer. Det gør vi ved at summere antallet af anmeldelser på de udvalgte lokationer og antallet af anmeldelser på de optimale lokationer. Herefter udregner vi forskellen mellem de 2 tal og omregner dette til, hvor mange procent flere anmeldelser politiet kunne have dækket.

Vores analysemodel inddrager udelukkende gadekriminalitet begået i umiddelbar nærhed af overvågningskameraerne og inddrager derfor ikke eventuelt brug af kameratele i forbindelse med efterforskning af gadekriminalitet begået andre steder.

Robusthedsanalyse

Vi har gennemført de samme analyser af de udvalgte kameralokationer, hvor vi vægter anmeldelsernes alvorlighed på baggrund af Rigspolitiets pointmodel. Resultaterne placerer ikke politikredsene indbyrdes anderledes, end vores primære analyse gør.

Kvalitetssikring

Analysen er – ud over Rigsrevisionens faste kvalitetssikringstrin – kvalitetssikret af Rambøll. Vi har bedt Rambøll kvalitetssikre analysen, fordi vi ikke tidligere har anvendt geografiske analyser som revisionsbevis. Det er derfor vigtigt for os at gennemføre en udvidet kvalitetssikring af netop de analyser.

Rambøll har gennemgået:

- datarens i R
- klargøring og analyse af data i ArcGIS
- samkøring af data og analyse i R
- analyse i Excel.

I processen har Rambøll gennemført følgende trin:

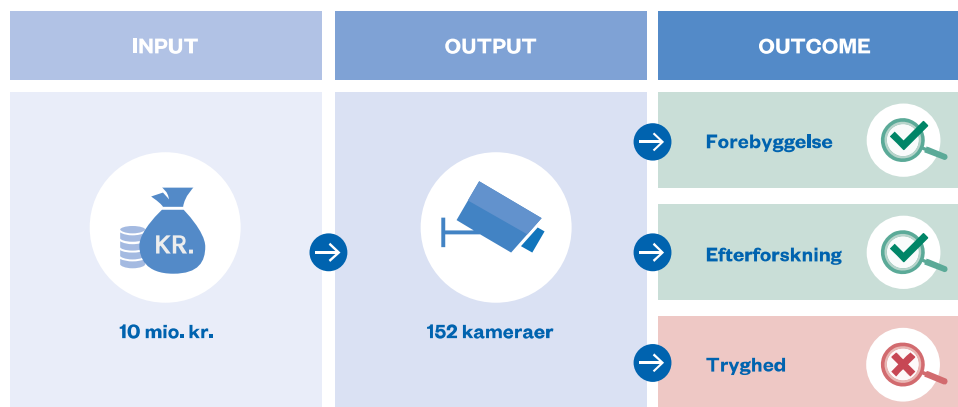
- generelle tjek af konsistens i kode
- reproducerbarhed af data via eksekvering af scripts (R) og værktøjer (ArcGIS)
- optællinger på baggrund af relevante data
- generel vurdering af brugt metode.

Rambøll vurderer, at de valgte metoder og analyser er valgt og udført tilfredsstillende og korrekt. Rambøll har kunnet eksekvere og genskabe samme resultater som Rigsrevisionen ud fra det udleverede materiale.

Afsnit 3.3. Effekt af overvågningskameraer*Effektkæde*

Effektkæden beskriver, hvordan vi anskuer forholdet mellem en given aktivitet – her opsætning af overvågningskameraer – og den effekt, som aktiviteten er tilsigtet. Vi opererer i den forbindelse med 3 begreber i form af input, output og outcome. *Input* er de midler, som anvendes på aktiviteten. I dette tilfælde er det de 10 mio. kr., som Folketinget har bevilget til at opsætte 152 overvågningskameraer (pulje 1). *Output* er den leverance, der kommer ud af aktiviteten. I dette tilfælde er det opsætningen af de 152 kameraer. *Outcome* er den effekt, kameraerne har. Effektkæden er illustreret i figur C.

Figur C
Effektkæde for opsatte overvågningskameraer

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra Rigspolitiet.

Vi undersøger 2 outcomes i form af effekten af henholdsvis kriminalitetsforebyggelse og efterforskning. Selv om overvågningskameraerne for pulje 1 også havde et tryghedsskabende formål, kan vi ikke undersøge effekten af kameraerne på tryghed, da politiet ikke har gennemført målinger af borgernes tryghed i de relevante områder før eller efter opsætning af kameraerne.

Analysedesign

Vores effektanalyse er designet som et kvasiexperiment. I et kvasiexperiment er der sket en bevidst proces, der har skabt en indsatsgruppe, som har modtaget en intervention, og én eller flere kontrolgrupper, som ikke har modtaget interventionen. I dette tilfælde er den bevidste proces politiets udvælgelse af lokationer til overvågningskameraer.

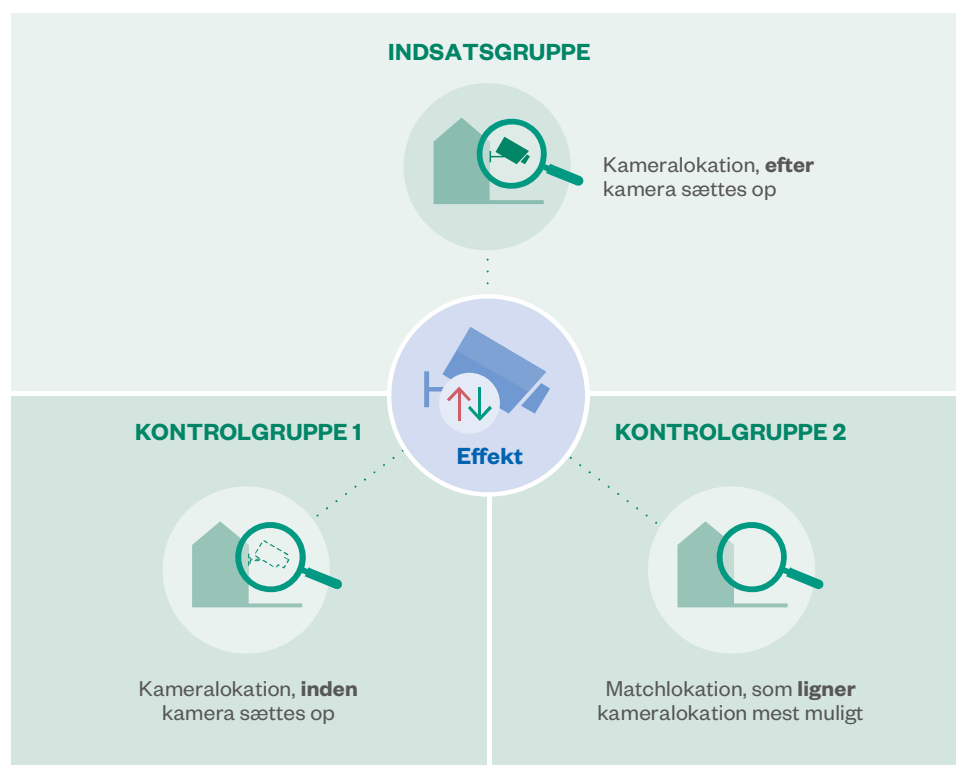
Indsatsgruppen består af de lokationer, hvor politiet har opsat overvågningskameraer.

Vores samlede kontrolgruppe består af 2 forskellige kontrolgrupper:

- **Lokationer inden opsætning af kameraer.** Den første kontrolgruppe udgøres af kameralokationerne, men inden der bliver opsat et kamera, dvs. at de udgøres af ugerne fra 1. januar 2018, til der opsættes et kamera. Kameraerne opsættes i perioden november 2018 - oktober 2019.
- **Lokationer fundet gennem matching.** Den anden kontrolgruppe identificerer vi ved at finde de lokationer uden kameraer, som ligner lokationerne med kameraer mest muligt på gadekriminalitetsmønstret. Denne kontrolgruppe identificerer vi gennem matching. Ved at udvælge matchlokationer, som ligner mest muligt, kan vi forvente, at gadekriminaliteten ville have udviklet sig ens for de 2 grupper, hvis ikke der blev sat kameraer op i indsatsgruppen.

Figur D viser, hvordan vores effektanalyser benytter en indsatsgruppe og 2 forskellige kontrolgrupper til at isolere effekten af overvågningskameraerne.

Figur D
Indsatsgruppe og kontrolgrupper for effektmåling

Kilde: Rigsrevisionen.

Med udgangspunkt i de identificerede kameralokationer gennemfører vi en statistisk analyse for at undersøge, om opsætningen af overvågningskameraerne har en signifikant kriminalitetsforebyggende eller efterforskningsmæssig effekt på gadekriminalitet.

Matching

Vi gennemfører matchingen på baggrund af anmeldelsesdata for gadekriminalitet fordelt på 8 underkategorier. Underkategorierne er identificeret på baggrund af Rune Scherchs ph.d.-afhandling "Utrygheden finder sted". De gerningskoder, som ikke er kategoriseret i ph.d.-afhandlingen, har vi selv fordelt. Figur E viser de 8 underkategorier og antallet af gerningskoder under hver underkategori.

Figur E
Underkategorier af gadekriminalitet og antallet af gerningskoder

Kilde: Rigsrevisionen.

For hver kameralokation finder vi den lokation, der ligner kameralokationen mest på de 8 underkategorier inden for samme politikreds. Rent teknisk finder vi den celle, hvor den euklidiske afstand mellem gadekriminaliteten på de 8 underkategorier for kameralokationen og matchlokationen er mindst. Vi har robusthedstjekket afstandsberegningen ved også at anvende Manhattan-tilgangen. Denne tilgang gav med få undtagelser de samme matchlokationer som den euklidiske tilgang.

Vi har valgt at matche på gadekriminalitetsmønstret, fordi vi forventer, at mønstret i gadekriminaliteten afspejler de bagvedliggende årsager til gadekriminalitet. Der findes mange bagvedliggende årsager, som kan påvirke forekomsten af gadekriminalitet. Det kan fx være befolkningstæthed, udskænkingssteder, socioøkonomi og butiksfrekvens. Det vil ikke være muligt at tage højde for alle mulige bagvedliggende årsager til gadekriminalitet i analysen. Det mest præcise er derfor at matche på selve gadekriminalitetsmønstret som proxy for de bagvedliggende årsager.

Euklidisk afstand og Manhattan-tilgang

Den euklidiske afstand er den direkte afstand (luftlinje) mellem 2 punkter i et koordinatsystem. Modsat måler man ved Manhattan-tilgangen afstanden i horisontale og vertikale linjer.

Det skal bemærkes, at vi ikke matcher på gadekriminalitet i samme tidsperiode, som indgår i vores analyse. Derfor undgår vi selektionsbias i vores resultater.

Når vi matcher de enkelte celler, er der en række forudsætninger, som skal opfyldes, for at en bestemt celle kan udgøre en matchlokation. Disse forudsætninger er:

- **Matchlokationen skal være inden for samme politikreds som kameralkationen**

Vi vil forvente, at generelle samfundstendenser, som har betydning for gadekriminaliteten, vil være ensartede på tværs af matchlokationer og kameralkationer, hvis de er i samme politikreds. Når vi indsnævrer til politikreds, sørger vi desuden for, at fx en målrettet indsats mod tyveri i Østjyllands Politi vil påvirke både matchlokationer og kameralkationer, fordi begge lokationer er placeret i politikredsen. Vi tager derfor højde for kredsspecifikke indsatser.

- **Celler ved siden af kameralkationer kan ikke være matchlokationer**

Vi har lagt en buffer ind omkring alle kameralkationer, så de ikke kan matches med omkringliggende celler – eller med celler, der ligger omkring andre opsatte kameraer. Det skyldes, at skiltning af overvågning kan gælde for et længere vejstykke end det, der kun er fanget af den afgrænsede celle. Derfor kan opsætning af et kamera også tænkes at have betydning for området i umiddelbar nærhed af kameraet, selv om det ikke bliver filmet.

- **Celler, hvor der allerede er kameraer, eller hvor der er placeret et fængsel, kan ikke være matchlokationer**

Vi har i matchingen kontrolleret for, at der ikke er fængsler, eller at politiet tidligere har opsat kameraer i de celler, som bliver matchet. Det skyldes, at politiets tidligere opsatte kameraer kan forstyrre kriminalitetsudviklingen i vores kontrolgruppe, da vi ikke længere kan forvente, at udviklingen i gadekriminaliteten havde været den samme uden et kamera fra pulje 1.

- **Hver celle kan kun matches én gang ud fra først til mølle-princippet**

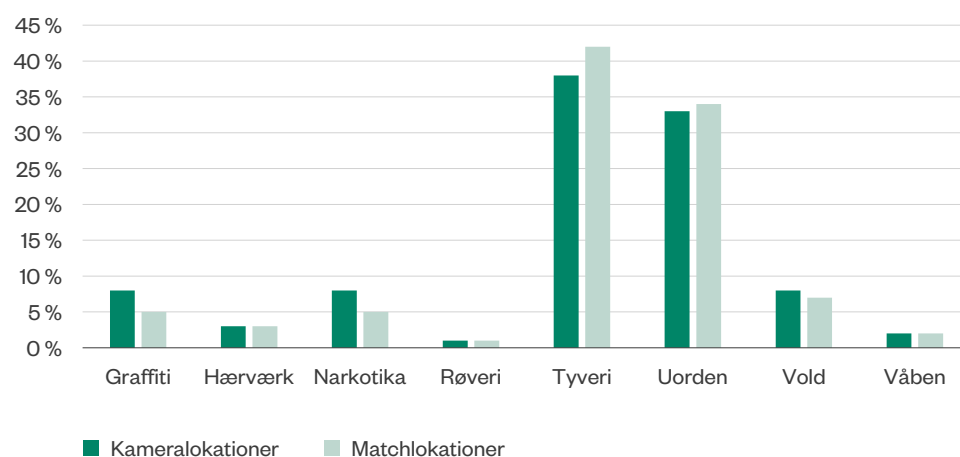
Hver matchlokation kan kun matches én gang. Hvis 2 kameralkationer har det samme bedste match, vil det derfor være først til mølle-princippet, som bestemmes af, hvilken kameralkation der ligger længst mod nordvest. Den kameralkation, som ikke får den bedste matchlokation, vil blive matchet med det næstbedste match.

- **Kameraceller med under 20 anmeldelser kan ikke matches med en celle, som absolut set har færre anmeldelser**

En række kameralkationer har et lavt antal af anmeldelser. Det kan udfordre matchingen, fordi små absolutte forskelle i anmeldelser kan udgøre store relative forskelle. Vi har derfor lavet en forudsætning i matchingen om, at kameralkationer med under 20 anmeldelser ikke kan matches med lokationer med færre anmeldelser end kameralkationen.

For at teste, hvor præcis vores matching er, sammenligner vi gadekriminalitetsmønstret for vores matchlokationer med gadekriminalitetsmønstret for vores kameralokationer. Sammenligningen er vist i figur F.

Figur F
Sammenligning af kameralokationer og matchlokationer på anmeldelser fordelt på underkategorier af gadekriminalitet

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Det fremgår af figur F, at vi generelt set har et ensartet gadekriminalitetsmønster i de 2 grupper. Vores tal viser dog, at der generelt set er flere anmeldelser på kameralokationerne end på matchlokationerne, jf. tabel J.

Tabel J
Sammenligning af kameralokationer og matchlokationer på typer af gadekriminalitet

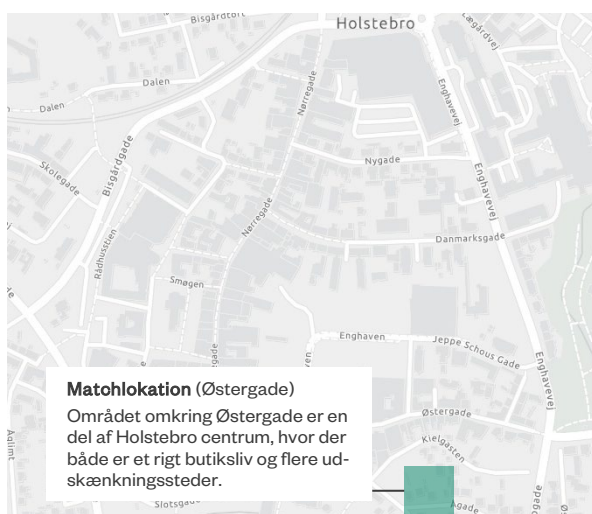
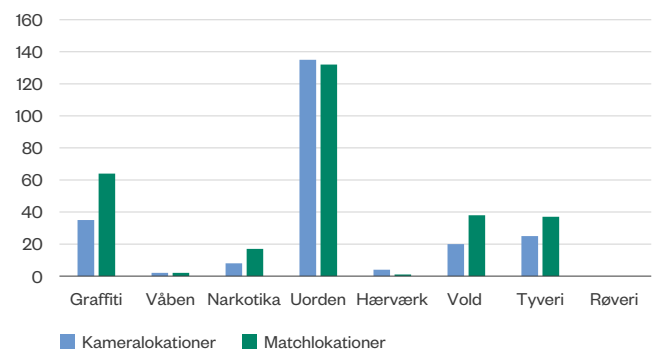
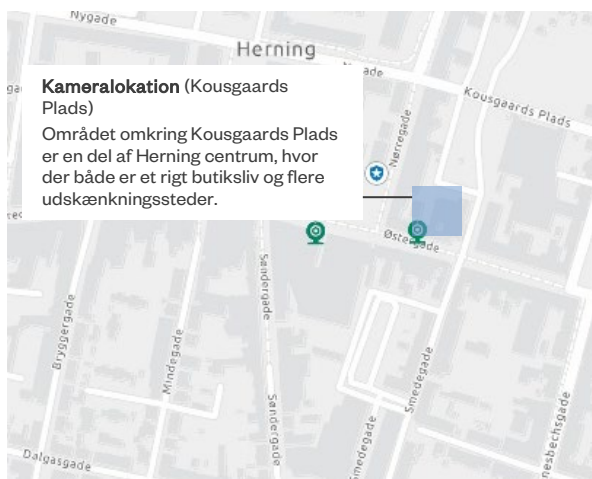
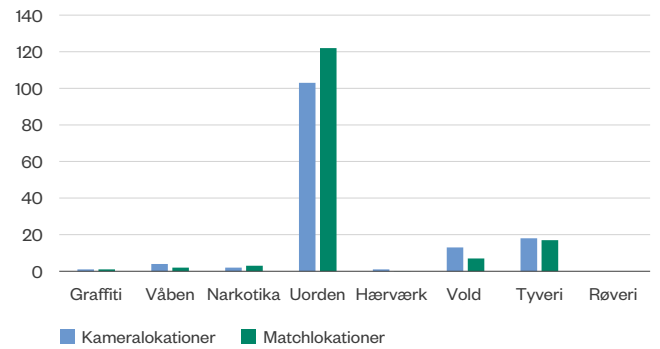
	Kameralokationer		Matchlokationer	
	Antal anmeldelser	Andelen af anmeldelser	Antal anmeldelser	Andelen af anmeldelser
Graffiti	1.290	8 %	492	5 %
Hærværk	428	3 %	372	3 %
Narkotika	1.320	8 %	578	5 %
Røveri	105	1 %	96	1 %
Tyveri	6.085	38 %	4.506	42 %
Uorden	5.306	33 %	3.698	34 %
Vold	1.218	8 %	771	7 %
Våben	372	2 %	262	2 %
I alt	16.124	100 %	10.775	100 %

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Forskellen i det absolutte antal af anmeldelser skyldes, at det kan være svært at finde sammenlignelige lokationer til kameralokationerne med mest gadekriminalitet inden for samme politikreds. De 5 kameralokationer med mest gadekriminalitet er placeret i København (3), Aarhus (1) og Aalborg (1). Det gælder fx Kultorvet i København og Åboulevarden i Aarhus. Disse kameralokationer er vanskelige at finde matchlokationer til med samme kriminalitetsmønster inden for samme politikreds, fordi der sker så mange anmeldelser af gadekriminalitet. Vi gennemfører derfor også en robusthedsanalyse i vores regressionsanalyse uden de 5 kameralokationer med mest gadekriminalitet og deres matches. Robusthedsanalysen fremgår af dette bilag og ændrer ikke på effektmålingens konklusioner.

Vi har desuden undersøgt, om matchlokationerne også ligner kameralokationerne på mere kvalitative parametre, fx fysiske omgivelser, butiksliv, natteliv og trafik. Figur G viser 2 eksempler på matches fra Østjyllands Politi og Midt- og Vestjyllands Politi.

Figur G
2 eksempler på kameralokationer og matchlokationer

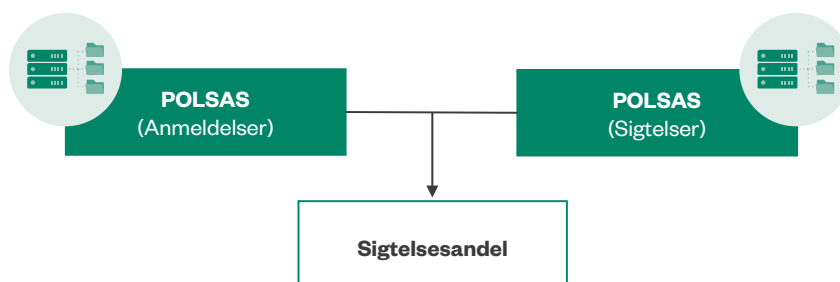
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Det fremgår af figur G, at kameralokationerne og matchlokationerne ligner hinanden på kriminalitetsmønstret, men også ligner hinanden på selve karakteren af lokationen. I Aarhus er både kameralokation og matchlokation trafikale knudepunkter – henholdsvis Kloostertorv og Banegårdspladsen. I Herning og Holstebro er både kameralokation og matchlokation placeret midt i byen i et område med mange butikker og flere udskænkingssteder.

Datakilder

Datakilderne er de samme som beskrevet i metodeafsnittene om afsnit 3.1 og 3.2. Vi anvender dog også sigtelsesdata til analysen af den efterforskningsmæssige effekt. For at kunne opgøre sigtelsesandelen har vi samkørt anmeldelsesdata og sigtelsesdata fra POLSAS på journalnummer. Figur H viser denne samkøring.

Figur H
Samkøring af anmeldelses- og sigtelsesdata

Kilde: Rigsrevisionen.

Vi kobler sigtelsesdata til anmeldelsesdata ved at matche journalnummeret. På den måde kan vi afgøre, om den enkelte anmeldelse har ført til en sigtelse. I nogle tilfælde fører en anmeldelse til mere end én sigtelse. I vores analyse undersøger vi, om anmeldelserne har ført til mindst én sigtelse.

Der er ofte en vis forsinkelse fra anmeldelsestidspunktet til sigtelsestidspunktet. Vores sigtelsesdata dækker derfor en længere periode end vores anmeldelsesdata for at sikre, at der er tid nok til, at anmeldelserne bliver rejst som sigtelser. Mere præcist dækker vores sigtelsesdata perioden 1. januar 2018 - 29. februar 2021, mens vores anmeldelsesdata dækker perioden 1. januar 2018 - 29. februar 2020, dvs. 1 år længere.

Vi har sat en grænse på et år for, hvor længe der må gå, fra en anmeldelse sker, til der rejses en sigtelse. Grænsen er sat, så de anmeldelser, der sker tidligt i tidsperioden, ikke har en længere periode til at få rejst en sigtelse end de anmeldelser, der sker senere i perioden. Hvis det var tilfældet, ville det skævvride resultaterne, fordi andelen af anmeldelser, der fører til sigtelser, dermed forventeligt vil være højere i den periode, hvor overvågningskameraerne ikke er sat op, da de først sættes op fra den 5. november 2018 og frem. I vores data er 21 sigtelser rejst mere end 1 år efter, at anmeldelsen er sket. Det svarer til under 0,5 % af analysens sigtelser. Vi har taget disse sigtelser og tilhørende anmeldelser ud af analysen. Der indgår 4.481 sigtelser og 17.299 anmeldelser i vores analyse.

Der er desuden 40 sigtelser, hvor anmeldelsesdatoen er registreret senere end sigtelsesdatoen. Det kan fx skyldes, at politiet stopper en stjålet bil og rejser sigtelse med det samme, mens ejeren først anmelder bilen som stjålet senere. Disse 40 sigtelser er medtaget i vores analyse.

Rigspolitiet har oplyst, at en videre undersøgelse af overvågningskameraernes kriminalitetsforebyggende og efterforskningsmæssige effekt kan gøre brug af en separat analyse, hvor anmeldelser initieret af politiet selv forsøges frasorteret, så kameraernes effekt i højere grad kan isoleres fra den effekt, der vil komme af øget politimæssig tilstedeværelse. Rigspolitiet har oplyst, at Rigspolitiets registreringspraksis ikke indebærer en entydig registrering af, om en given anmeldelse er initieret af politiet selv.

Analysemodel – regressionsanalyse

Der vil være en kriminalitetsforebyggende effekt, hvis opsætningen af overvågningskameraerne har ført til signifikant færre anmeldelser af gadekriminalitet. For at kunne undersøge, om det er tilfældet, anvender vi en regressionsanalyse. Det skyldes, at vi på den måde tager højde for, at den generelle udvikling i kriminalitetsniveau eller sæsonudsving kan påvirke de ændringer, vi ser i gadekriminalitetsbilledet. Vi undersøger med andre ord, om et eventuelt fald i gadekriminaliteten på de lokationer, hvor der er opsat kameraer, er så entydigt, at det ikke skyldes tilfældigheder eller kan forklares af andre faktorer.

For at kunne gennemføre en regressionsanalyse undersøger vi udviklingen på ugeniveau. Vi undersøger udviklingen i perioden 1. januar 2018 - 1. marts 2020, dvs. i alt 115 uger. Vi opdeler cellerne på ugeniveau, fordi overvågningskameraerne opsættes på forskellige tidspunkter. En opdeling på år eller måned vil derfor være for grovkornet til at indfange mulige ændringer i gadekriminalitet, der vil ske som følge af de opsatte kameraer. Samtidig er opdelingen på ugeniveau mindre følsom for forskelle mellem ugedage, fx forskellen mellem hverdage og weekenddage. Vores data består dermed af antal anmeldelser i unikke kombinationer af celle og uge i vores analyseperiode.

Vi anvender en regressionsanalyse i form af en generaliseret lineær model til at teste, om politiets opsatte overvågningskameraer har ført til et signifikant fald i omfanget af gadekriminalitet. Vi anvender den generaliserede lineære model, fordi anmeldelsesdata typisk følger en poissonfordeling eller en negativ binomialfordeling frem for en normalfordeling, hvilket denne model kan indfange.

Regressionsanalyse

En regressionsanalyse er en statistisk analysemetode, der kan teste, om der er en statistisk sammenhæng mellem den afhængige variabel og én eller flere baggrundsvariable.

Vi har testet vores model for 2 fordelingsantagelser: 1) poissonfordeling og 2) negativ binomialfordeling. Antagelsen om den negative binomialfordeling gav det bedste modelfit (testet ved goodness of fit) på vores anmeldelsesdata. Vi anvender derfor en negativ binomialfordeling i vores regressionsanalyse.

Regressionsvariable er valgt ud fra "backwards selection". Den metode indebærer, at vi starter med en model, der inddrager alle de variable, der potentielt kan have en betydning for antallet af anmeldelser, og herefter iterativt fjerner variable, der ikke påvirker modellen signifikant. Denne modelreduktion er foretaget med Bayesian information criterion.

I vores regressionsanalyse inkluderer vi 4 baggrundsvARIABLE:

- Sæsonudsving.
- Anmeldelsesniveauet i 2017.
- Udviklingstrenden for gadekriminalitet.
- Bagatelgrænse for anmeldelser (En binær variabel, der angiver, om der er over eller under et vist niveau af gadekriminalitet. I modellen er grænsen sat til 26 anmeldelser i en given celle i 2017. Vi har inkluderet variabelen, fordi alle modellerne viste et "knæk" i fittet, dvs. at forskellige dynamikker påvirkede kriminalitetsniveauet for celler med høj kriminalitetsfrekvens i forhold til celler med lav kriminalitetsfrekvens).

Vi tester for baggrundsvARIABLENE ved at konstruere en række interaktionsled. Disse tests har 2 hovedformål:

- at undgå, at analysen forveksler en effekt, der kan tilskrives baggrundsvARIABLE, med en effekt, der kommer fra overvågningskameraerne
- at tage højde for den varians i gadekriminalitet, der kan tilskrives baggrundsvARIABLENE, og dermed få et mere rent billede af effekten af overvågningskameraerne.

Vores regressionsanalyse indeholder også en variabel, som angiver, om der i den givne celle i den givne uge var opsat et overvågningskamera eller ej. Denne variabel indgår som signifikant i sig selv og i interaktion med variableNE for kriminalitetstrenden, kriminalitetsniveauet og sæsonudsvinget. I begge tilfælde er koefficienterne positive. Det indikerer, at overvågningskameraerne har en positiv effekt på kriminalitetsniveauet, hvilket vil sige, at kameraerne medfører en stigning i antallet af anmeldelser.

Robusthedsanalyse – regressionsanalyse

Vi har gennemført en række robusthedsanalyser af regressionsanalysen.

For det første har vi kørt regressionsanalysen uden de lokationer, hvor der er mest gadekriminalitet. Det har vi gjort, fordi det er de lokationer, som har været sværest at finde matchlokationer til, og fordi de kan tænkes at være en drivende faktor for de forskelle, vi observerer. Robusthedsanalysen viser stadig en signifikant forskel på antallet af anmeldelser for henholdsvis kameralokationer og matchlokationer.

I nogle af regressionsmodellerne har vi tydeligt kunnet identificere 3-5 outliers på konkrete celler i konkrete uger. Vores gennemgang af outlierne har vist, at årsagen har været større events på lokationen i den givne uge, fx Distortion Festival for lokationer i København og ugen for ankomst af publikum til Roskilde Festival for en enkelt lokation i Roskilde. I disse tilfælde har vi fjernet outlierne og kørt analysen igen. Dette har dog ikke medført ændringer i konklusionen, eller i hvilke variable der har været signifikante.

Vi har også undersøgt, om der har været en kriminalitetsforebyggende effekt, hvis vi kun undersøger de lokationer, hvor man kunne forvente den største effekt. Vi har derfor undersøgt den mulige forebyggelseseffekt for den ene kameralokation fra hver politikreds, hvor der var mest gadekriminalitet. Denne analyse påviser heller ikke en kriminalitetsforebyggende effekt.

Analysemodel – statistisk hypotesetest

Der vil være en efterforskningsmæssig effekt, hvis politiets opsætning af overvågningskameraer har ført til en signifikant større andel af anmeldelser, som fører til sigtelser på kameralokationer end på matchlokationer. Vi anvender vi en statistisk hypotesetest for at undersøge denne effekt. Vi vælger ikke en regressionsanalyse, fordi andelen af anmeldelser, der fører til sigtelser, ikke forventes at være påvirket af, om en anmeldelse er sket på en bestemt lokation, eller hvornår på året anmeldelsen har fundet sted. I stedet foretager vi en statistisk hypotesetest af, om andelen af anmeldelser, der fører til sigtelser på kameralokationer, er signifikant forskellig fra andelen af anmeldelser, der fører til sigtelser på matchlokationer.

Analysen omfatter de 2 samme kontrolgrupper, som indgik i regressionsanalysen. Vi har også valgt at benytte matching på gadekriminalitet, når vi undersøger den efterforskningsmæssige effekt. Det skyldes, at vi vurderer, at kriminalitetstypen vil have væsentlig indflydelse på sandsynligheden for, at en anmeldelse fører til en sigtelse. Fx vil det ofte være lettere at identificere gerningsmanden ved voldshændelser end ved knallertkørsel til ulempe. Vi vurderer derfor, at matching på gadekriminalitetsmønstret er at foretrække, når vi analyserer den efterforskningsmæssige effekt.

Vi har valgt Pearson's chi-square test som vores statistiske hypotesetest, fordi metoden egner sig godt til at teste, om en forskel mellem 2 værdier er statistisk signifikant. Med vores statistiske hypotesetest tester vi, om den fordeling, vi ser, er signifikant forskellig fra den fordeling, vi ville forvente. Vores forventede fordeling er, at andelen af anmeldelser, der fører til sigtelser, vil være den samme, uanset om der er opsat overvågningskameraer eller ej.

Statistisk hypotesetest

En statistisk hypotesetest er en metode til at afgøre, om en forskel mellem 2 eller flere værdier er statistisk signifikant eller blot skyldes tilfældig variation (en såkaldt nulhypotese). Typisk formuleres en nulhypotese som en antagelse om, at der ikke er en forskel mellem 2 værdier. Nulhypotesen afvises, hvis testen viser en meget lille sandsynlighed for, at den observerede forskel kan forekomme ved ren tilfældighed. Der findes mange typer af statistiske hypotesetests.

Tabel K viser de detaljerede resultater af den statistiske hypotesetest.

Tabel K
Resultater af Rigsrevisionens statistiske hypotesetest

	Sigtelsesandel på matchlokationer	Sigtelsesandel på kameralokationer	Signifikant forskel (ja/nej)
Graffiti	24 %	11 %	Nej
Hærværk	18 %	28 %	Nej
Narkotika	67 %	82 %	Ja
Røveri	15 %	18 %	Nej
Tyveri	1 %	2 %	Nej
Uorden	29 %	38 %	Ja
Vold	38 %	54 %	Ja
Våben	57 %	75 %	Ja
I alt	21 %	34 %	Ja

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelses- og sigtelsesdata fra Rigspolitiet. Anmeldelsesdata dækker perioden 1. januar 2018 - 29. februar 2020. Sigtesdata dækker perioden 1. januar 2018 - 29. februar 2021.

Vi kan nu udregne, hvor mange sigtelser overvågningskameraerne fra pulje 1 har ført til på et år. Udregningen fremgår af boks B.

Boks B

Beregning af, hvor mange sigtelser overvågningskameraerne har ført til på et år

Vi kan beregne, hvor mange sigtelser overvågningskameraerne har ført til på et år, ved at sammenligne sigtelsesandelen på kameralokationerne med matchlokationerne. Vores udgangspunkt er, at der på lokationer, hvor der blev opsat kameraer, i det følgende år var 4.111 anmeldelser.

Vi kan først udregne, hvor mange sigtelser der har været på lokationer uden kameraer. Vi har beregnet, at sigtelsesandelen for disse lokationer ligger mellem 18,9 % og 23,2 %. Der vil derfor være mellem 777 ($4.111 \times 0,189$) og 954 ($4.111 \times 0,232$) sigtelser på et år.

Vi kan derefter udregne, hvor mange sigtelser der har været på lokationer med kameraer. Vi har beregnet, at sigtelsesandelen for disse lokationer ligger mellem 29,8 % og 38,1 %. Der vil derfor være mellem 1.225 ($4.111 \times 0,298$) og 1.566 ($4.111 \times 0,381$) sigtelser på et år.

Vi kan endelig udregne forskellen mellem lokationerne. Dette vil vise, hvor mange sigtelser kameraerne har ført til. Udregningen viser, at kameraerne har ført til mellem 271 ($1.225 \div 954$) og 789 ($1.566 \div 777$) sigtelser på et år.

Vi undersøger også, hvor mange flere sigtelser politiet kunne have opnået på et år, hvis de havde opsat overvågningskameraerne fra pulje 1 på de lokationer, hvor der var mest gadekriminalitet. Beregningerne fremgår af boks C.

Boks C

Beregning af potentiale for flere sigtelser på et år

Vores udgangspunkt er, at der på lokationer, hvor der blev opsat overvågningskameraer, i det følgende år var 4.111 anmeldelser. Vi ved fra resultaterne fra kapitel 3, at politiet kunne have dækket 143,2 % flere anmeldelser, hvis kameraerne fra pulje 1 var blevet opsat på de steder, hvor der var mest gadekriminalitet.

Når vi lægger 143,2 % til de 4.111 anmeldelser, får vi 9.999 anmeldelser ($4.111 \times 1,432 + 4.111$). Det er det antal anmeldelser, vi på baggrund af resultaterne fra kapitel 3 ville forvente, at politiet kunne have dækket, hvis kameraerne var blevet sat op de steder, hvor der var mest gadekriminalitet.

Vi kan beregne, hvor mange procentpoint flere sigtelser opsætningen af kameraer fører til. Det vil være forskellen på sigtelsesandelen for kameralokationer og matchlokationer. Den beregner vi til mellem 6,6 (29,8 % ÷ 23,2 %) og 19,2 procentpoint (38,1 % ÷ 18,9 %).

Vi kan bruge denne forskel til at udregne, hvor mange sigtelser politiet kunne have opnået, hvis de havde opsat kameraerne der, hvor der skete mest gadekriminalitet. Udregningen viser, at politiet kunne have opnået mellem 660 ($9.999 \times 6,6$ %) og 1.920 sigtelser ($9.999 \times 19,2$ %) på et år.

En optimal opsætning af kameraerne ville derfor mindst føre til 389 ($660 \div 271$) flere sigtelser på et år end opsætningen på politiets udvalgte kameralokationer, hvis vi tager udgangspunkt i den mest konservative potentialeberegning. Den mindst konservative beregning viser, at kameraerne kunne have ført til 1.131 ($1.920 \div 789$) flere sigtelser på et år.

Robusthedsanalyse – statistisk hypotesetest

For at robusthedsteste resultaterne har vi har foruden Pearson's chi-square test foretaget en Fisher's exact-test, som er en anden type statistisk hypotesetest. Fisher's exact-testen bekræftede vores resultater.

Kvalitetssikring

Denne undersøgelse er kvalitetssikret via vores interne procedurer for kvalitetssikring. Derudover har der været en særlig kvalitetssikringsproces for effektanalyserne, hvor Rigsrevisionens udviklingskontor for større undersøgelser har haft en særskilt gennemgang af metode og kode.

Standarderne for offentlig revision

Revisionen er udført i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. Standarderne fastlægger, hvad brugerne og offentligheden kan forvente af revisionen, for at der er tale om en god faglig ydelse. Standarderne er baseret på de grundlæggende revisionsprincipper i rigsrevisionernes internationale standarder (ISSAI 100-999).

Bilag 2. Kameraopsætning i de enkelte politikredse

De følgende sider indeholder et visuelt overblik over forskellige aspekter af opsætningen af overvågningskameraer i de enkelte politikredse. Hvert bilag indeholder:

- **Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer.** Opgørelse af potentiel gadekriminalitet for ansøgte kameraer fra de 2 puljer sammenlignet med de øvrige politikredse.
- **Begrundelser for kameraansøgninger.** Politikredsens overordnede begrundelse for de ansøgte lokationer for pulje 1 og pulje 2.
- **Eksempler på kameralokationer.** Kortudsnit for én af politikredsens byer, som viser omfanget af gadekriminalitet. Kortudsnittene viser også, hvor politikredsen ansøgte om kameraer, og/eller hvor der blev opsat kameraer. Der er et kortudsnit for pulje 1 og et kortudsnit for pulje 2.

Bornholms Politi trak sin ansøgning til pulje 1 tilbage. Bilaget for politikredsen indeholder derfor kun informationer relateret til pulje 2.

Politikredsene er indsat i alfabetisk rækkefølge:

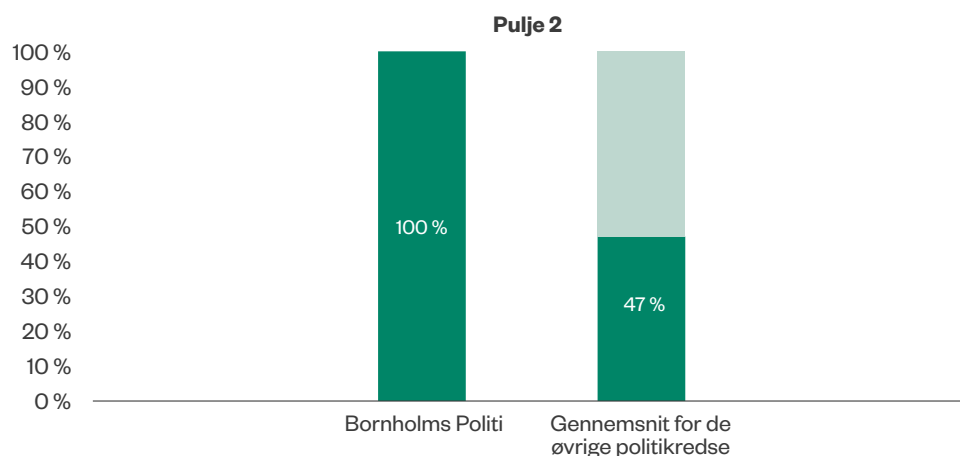
- Bornholms Politi
- Fyns Politi
- Københavns Politi
- Københavns Vestegns Politi
- Midt- og Vestjyllands Politi
- Midt- og Vestsjællands Politi
- Nordjyllands Politi
- Nordsjællands Politi
- Syd- og Sønderjyllands Politi
- Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi
- Sydøstjyllands Politi
- Østjyllands Politi.

Bornholms Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Bornholms Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

Bornholms Politi ansøgte oprindeligt om overvågningskameraer fra **pulje 1**, men trak ansøgningen tilbage, inden kameraerne blev fordelt.

For **pulje 2** ansøgte Bornholms Politi om lokationer til opsætning af overvågningskameraer på 4 lokationer i Rønne. Det er de samme lokationer, der oprindeligt blev ansøgt om ved pulje 1, inden ansøgningen blev trukket tilbage. Begrundelsen var at forebygge vold og uorden i nattelivet.

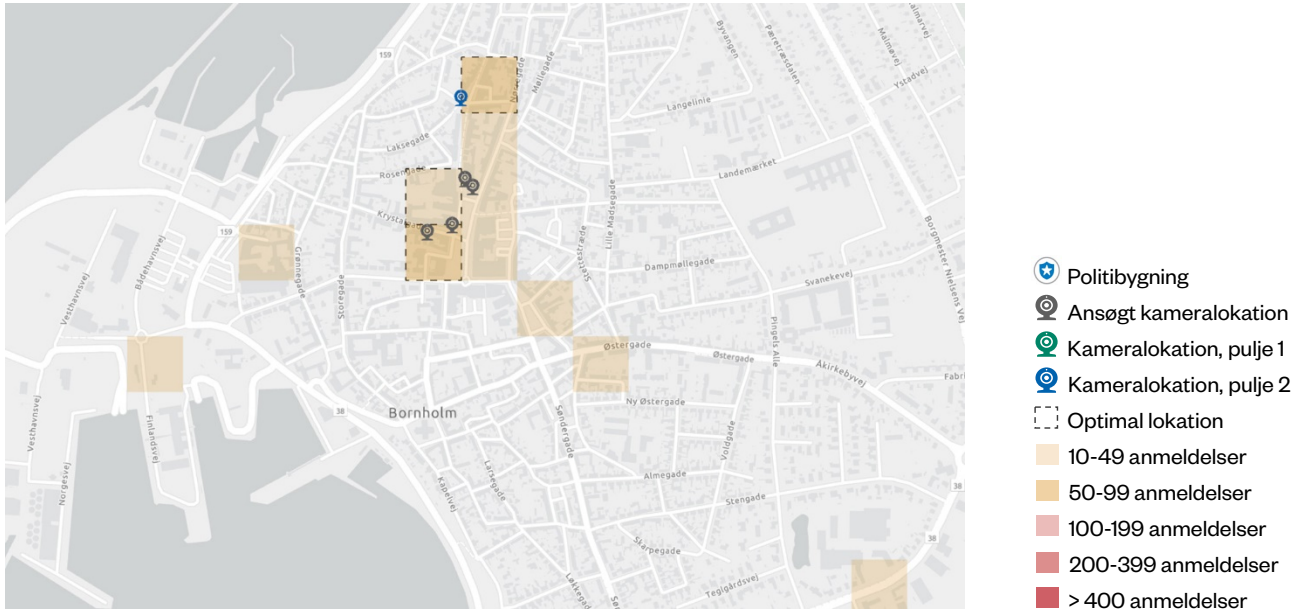

Ingen systematisk analyse

Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit fra Rønne, hvor Bornholms Politi ansøgte om og fik opsat overvågningskameraer i forbindelse med pulje 2. Kortet viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i de forskellige områder af byen.

Rønne - pulje 2

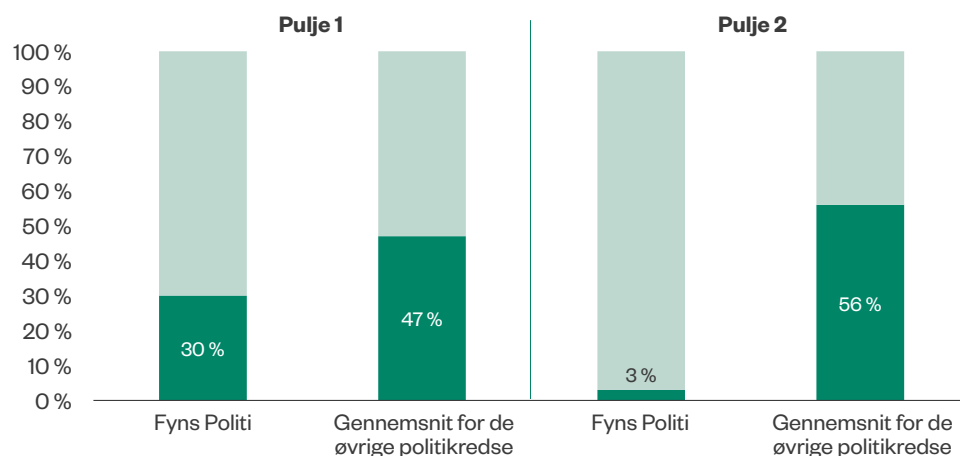
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Fyns Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Fyns Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

For **pulje 1** ansøgte Fyns Politi om lokationer til overvågningskameraer efter samråd med de enkelte borgmestre. På den baggrund ansøgte Fyns Politi om kameraer til 3 byer: Odense, Svendborg og Middelfart. I Odense var kameralokationerne fokuseret omkring de såkaldte "hellesteder" for byens socialt udsatte, som periodevis blev udsat for trusler og overfald. I Svendborg var kameralokationerne fokuseret på områder med uro og salg af euforiserende stoffer og hælervarer. I Middelfart ansøgte politiet om en kameralokation i et industriområde, hvor der foregår tyverier.

Ingen systematisk analyse

For **pulje 2** ansøgte Fyns Politi kun om lokationer i Odense. I ansøgningen havde Fyns Politi fokus på kameralokationer, hvor de kunne identificere personer og/eller køretøjer, som enten ankommer til eller forlader Vollsmose. Med det udgangspunkt ansøgte Fyns Politi om kameraer i de større lyskryds omkring Vollsmose.

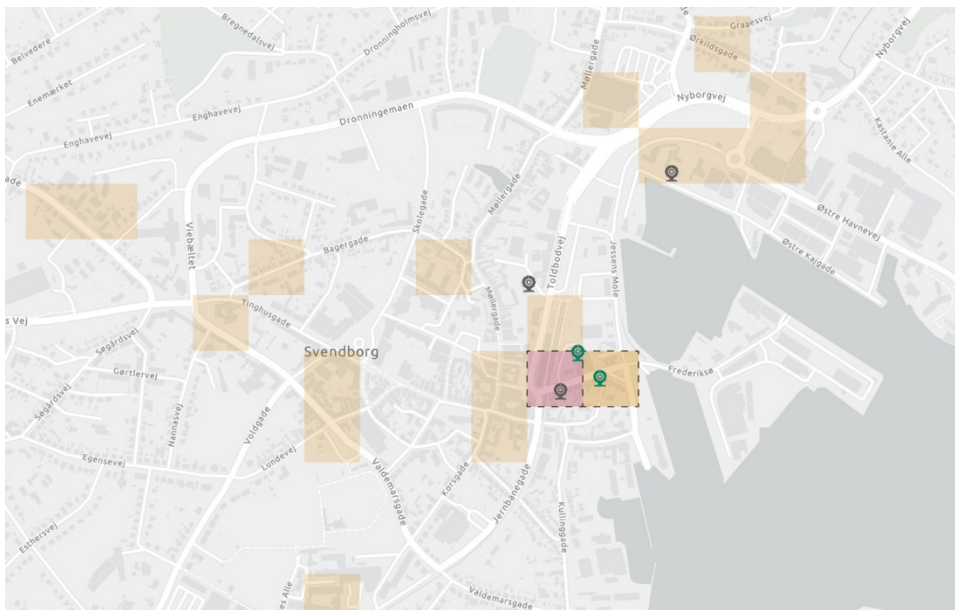

Ingen systematisk analyse

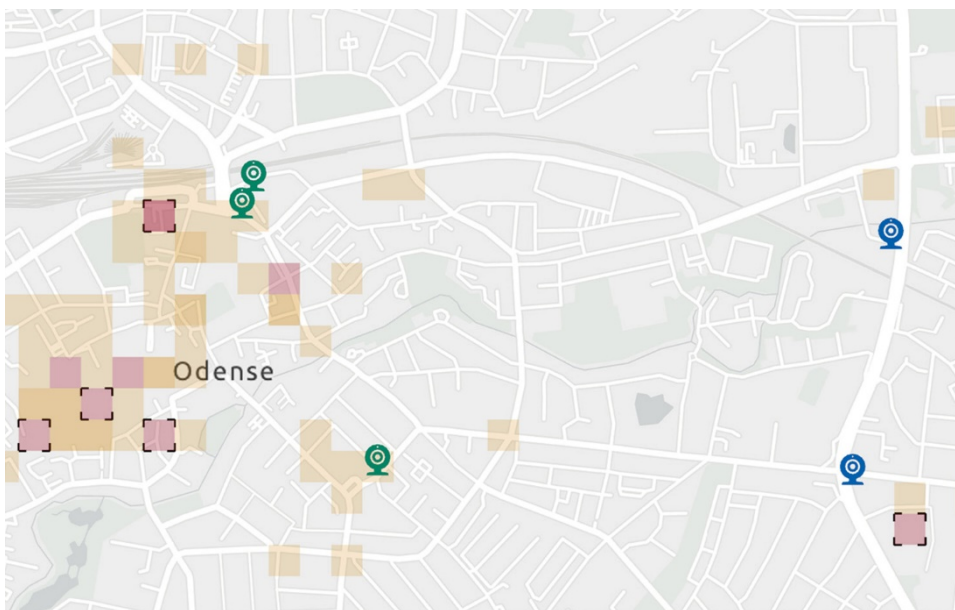
Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit af én af de byer, hvor politikredsen har ansøgt om og/eller fået opsat overvågningskameraer i forbindelse med henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Kortene viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i de forskellige områder af byerne.

Svendborg - pulje 1

Odense - pulje 2

- Politibygning
- Ansøgt kameralokation
- Kameralokation, pulje 1
- Kameralokation, pulje 2
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

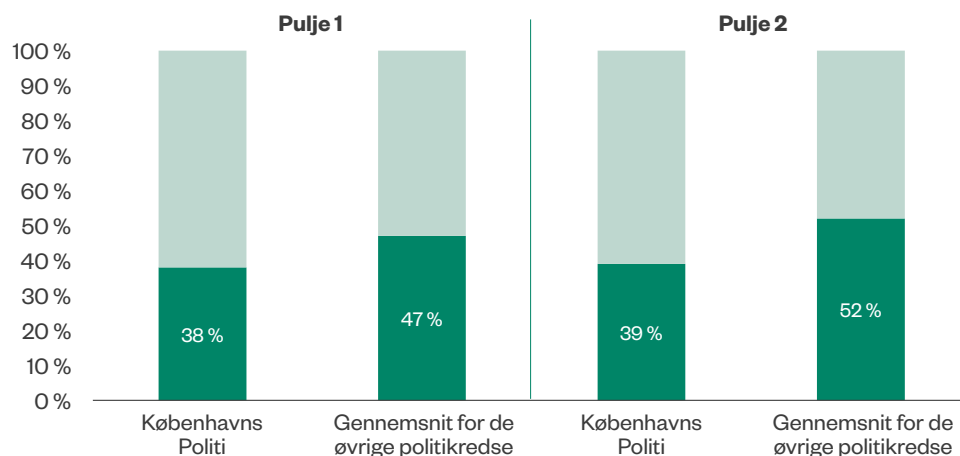
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Københavns Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Københavns Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

For **pulje 1** ansøgte Københavns Politi om overvågningskameraer til opsætning i 2 udpegede områder i politikredsen. Politikredsen begrundede de valgte lokationer med, at de var præget af utryghedsskabende kriminalitet. Der blev også opsat kameraer ved Krakas Plads, som ikke var en del af den oprindelige ansøgning.

Ingen systematisk analyse

For **pulje 2** ansøgte Københavns Politi om overvågningskameraer på baggrund af en analyse af kriminaliteten i politikredsen. Politikredsen begrundede de enkelte lokationer med bl.a. gadekriminalitet, bandeaktivitet, utryghedsskabende grupperinger, eller at det var trafikale knudepunkter. Politikredsen ansøgte også om lokationer på Rådhuspladsen og Kgs. Nytorv/Nyhavn, som ikke var en del af analysen, med begrundelse om, at det var samlingssteder for mange mennesker, og at lokationerne var vigtige af terrorhensyn.

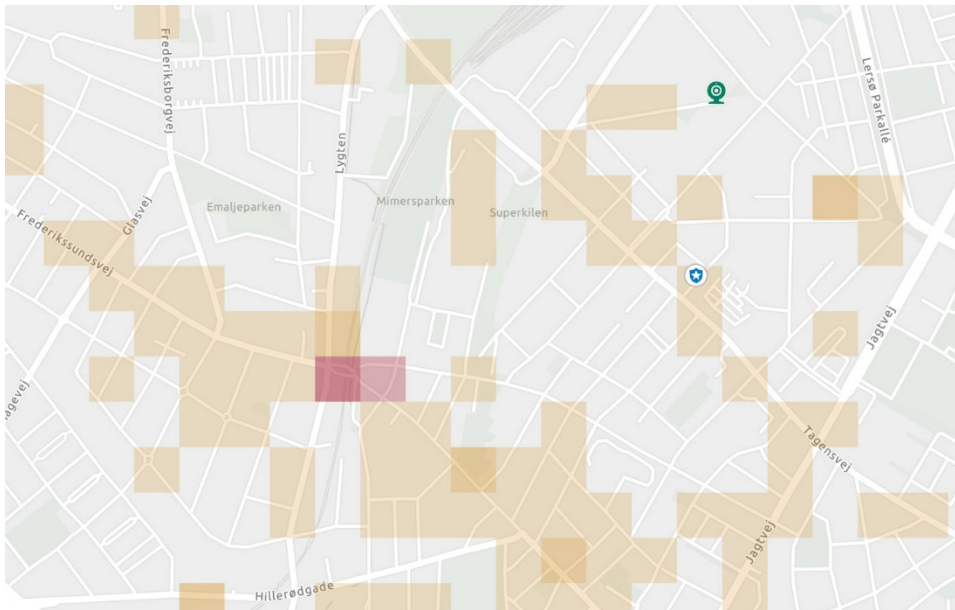

Systematisk analyse

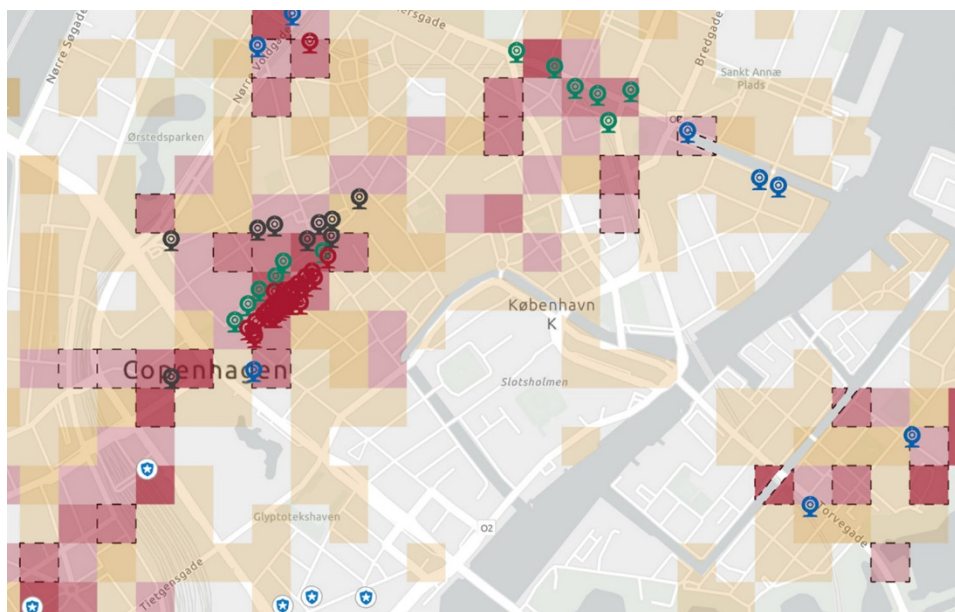
Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit over områder i København, hvor politikredsen har ansøgt om og/eller fået opsat overvågningskameraer i forbindelse med henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Kortene viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i disse områder.

Nordvestlige København - pulje 1

Centrale København - pulje 2

- Politibygning
- Kamera opsat før pulje 1
- Ansøgt kameralokation
- Kameralokation, pulje 1
- Kameralokation, pulje 2
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

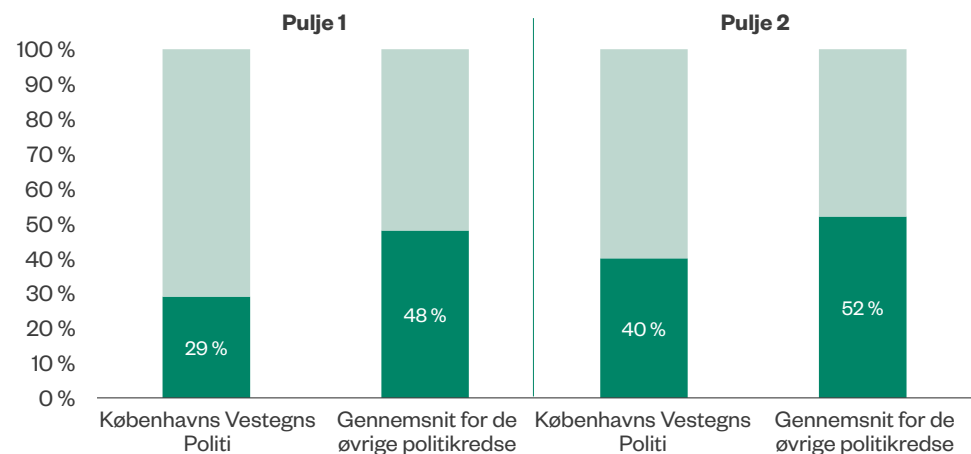
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Københavns Vestegns Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Københavns Vestegns Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

For **pulje 1** ansøgte Københavns Vestegns Politi om lokationer til opsætning af overvågningskameraer på baggrund af en analyse af utryghedsskabende adfærd og kriminalitetstyper, hvor videoovervågning forventes at have en effekt på utrygheden. Politikredsens analyse tog udgangspunkt i områder, som Rigspolitiet i 2017 havde identificeret som hotspotområder.

Systematisk analyse

For **pulje 2** ansøgte Københavns Vestegns Politi om lokationer til opsætning af overvågningskameraer på baggrund af forskellige kriminalitetsrelaterede problemer med utryghedsskabende grupperinger. Problemerne omfattede narkotikahandel, bilbrande, salg af stoffer og oplevet utryghed.

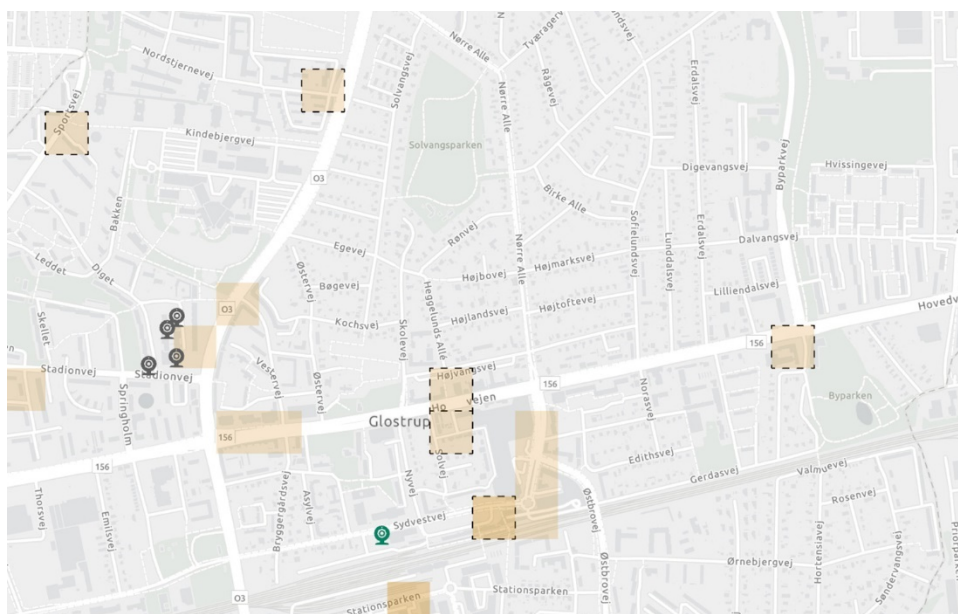

Ingen systematisk analyse

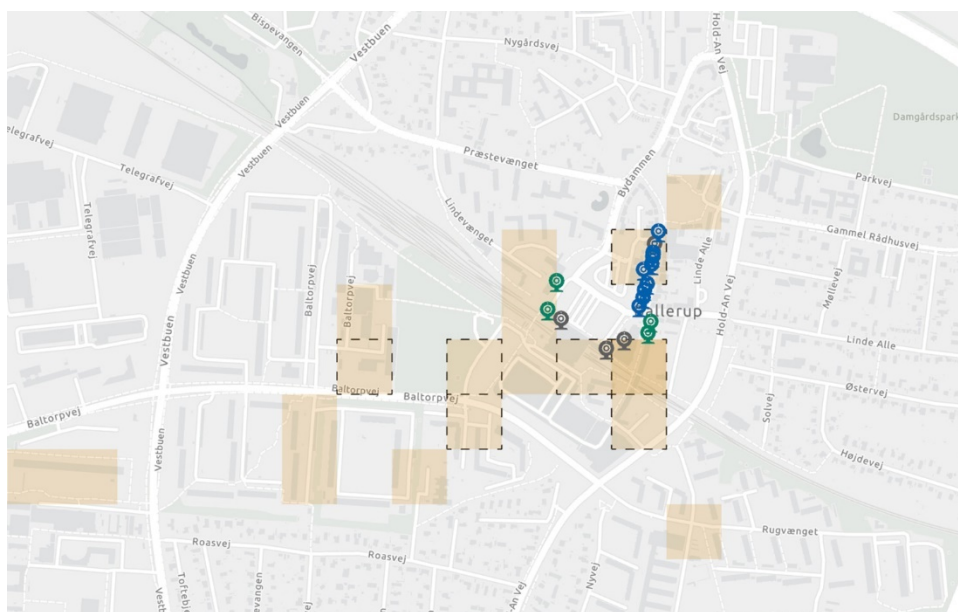
Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit af én af de byer, hvor politikredsen har ansøgt om og/eller fået opsat overvågningskameraer i forbindelse med henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Kortene viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i de forskellige områder af byerne.

Glostrup - pulje 1

Ballerup - pulje 2

- Politibygning
- Ansøgt kameralokation
- Kameralokation, pulje 1
- Kameralokation, pulje 2
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

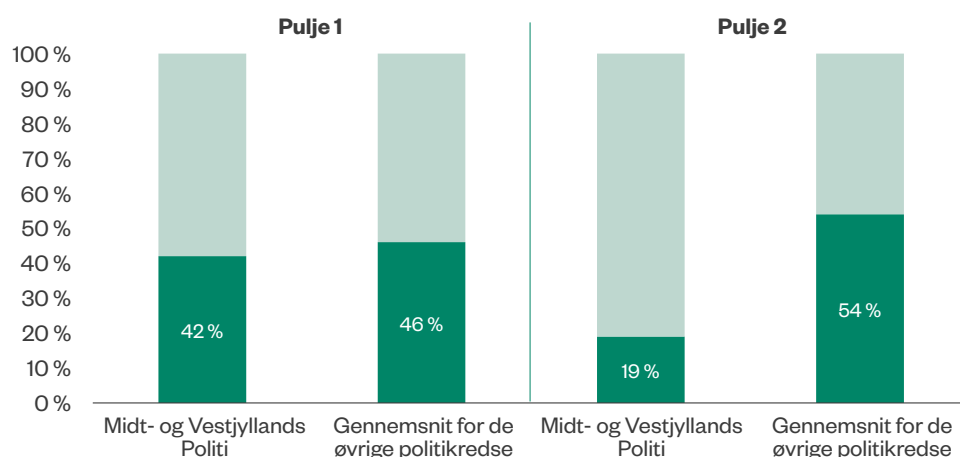
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Midt- og Vestjyllands Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Midt- og Vestjyllands Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

For **pulje 1** ansøgte Midt- og Vestjyllands Politi om overvågningskameraer til Silkeborg, Herning, Ikast, Viborg, Skive, Thisted og Nykøbing. Politikredsen begrundede de valgte lokationer med en analyse af vold/trusler, hærværk, chikanerier, tyveri, indbrud og narkotikahandel på lokationerne.

Systematisk analyse

For **pulje 2** ansøgte Midt- og Vestjyllands Politi om lokationer i Viborg, Skive, Holstebro, Ikast, Thisted, Nykøbing, Struer og Lemvig. Politikredsen begrundede de udvalgte lokationer med, at de var præget af utryghedsskabende kriminalitet, herunder vold, trusler, chikane, tyverier, narkotika og hærværk.

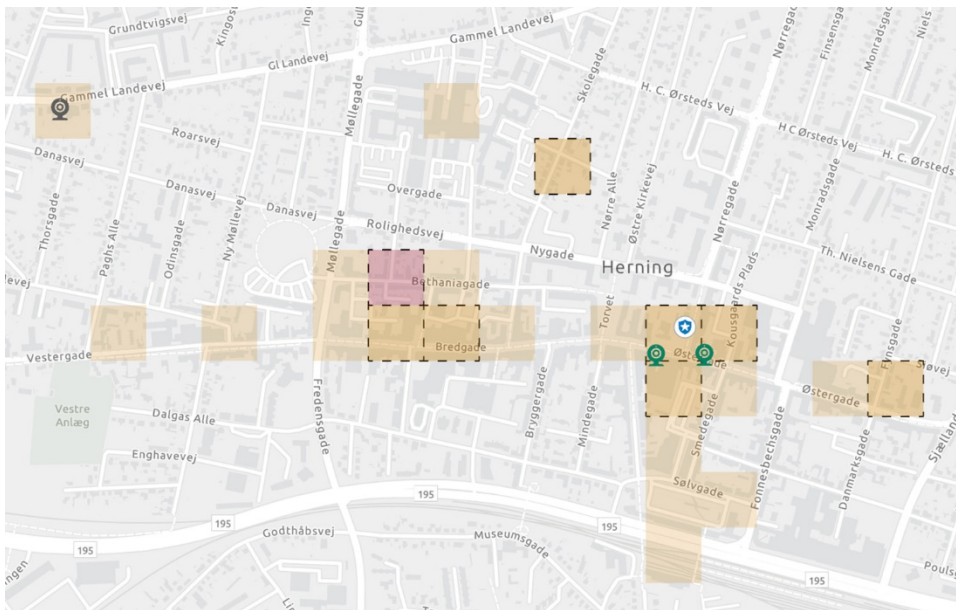

Ingen systematisk analyse

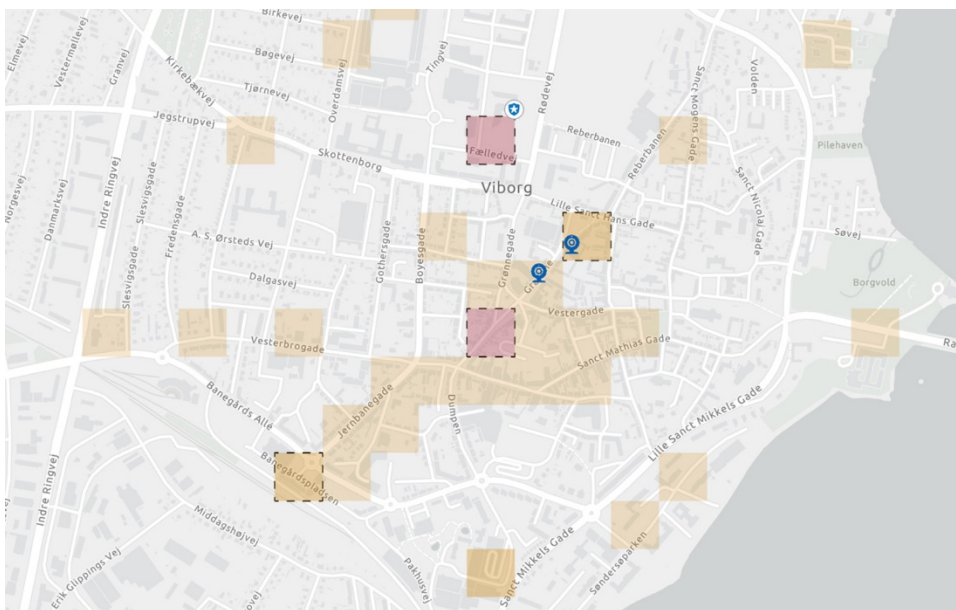
Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit af én af de byer, hvor politikredsen har ansøgt om og/eller fået opsat overvågningskameraer i forbindelse med henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Kortene viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i de forskellige områder af byerne.

Herning - pulje 1

Viborg - pulje 2

- Politibygning
- Ansøgt kameralokation
- Kameralokation, pulje 1
- Kameralokation, pulje 2
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

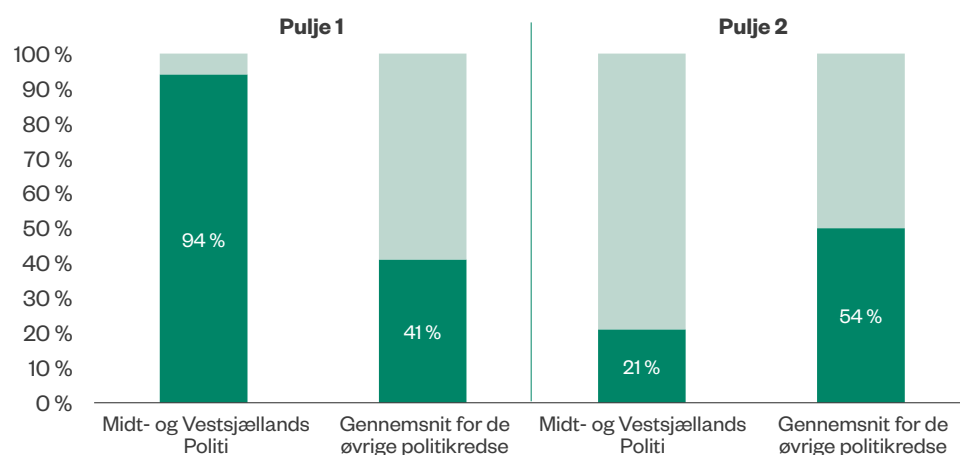
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Midt- og Vestsjællands Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Midt- og Vestsjællands Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

For **pulje 1** ansøgte Midt- og Vestsjællands Politi om overvågningskameraer til Roskilde, Kalundborg og Holbæk på baggrund af en analyse af anmeldelser og hændelser, der bl.a. omfattede vold, trusler, hærværk samt berusede personer og drikkeri.

Systematisk analyse

For **pulje 2** ansøgte Midt- og Vestsjællands Politi om overvågningskameraer til 4 byer. I Hundige var begrundelsen, at der var en verserende bandekonflikt, hvor kameraerne skulle placeres på trafikale knudepunkter for at identificere gerningsmænd og deres køretøjer. I Holbæk ønskede politikredsen, at der blev opsat kameraer på lokationer med vold og uro, som var mødesteder for bander. I Køge ønskede politikredsen at placere kameraer på torvet, da der kunne opstå vold og uro i nattelivet, og på en lokation, der var omdrejningspunkt for salg af narkotika, vold og utryghedsskabende adfærd. I Kalundborg ønskede politikredsen at placere kameraer ved en indfaldsvej for at kunne identificere gerningsmænd, som er skyld i uro eller er en del af bandekonflikterne.

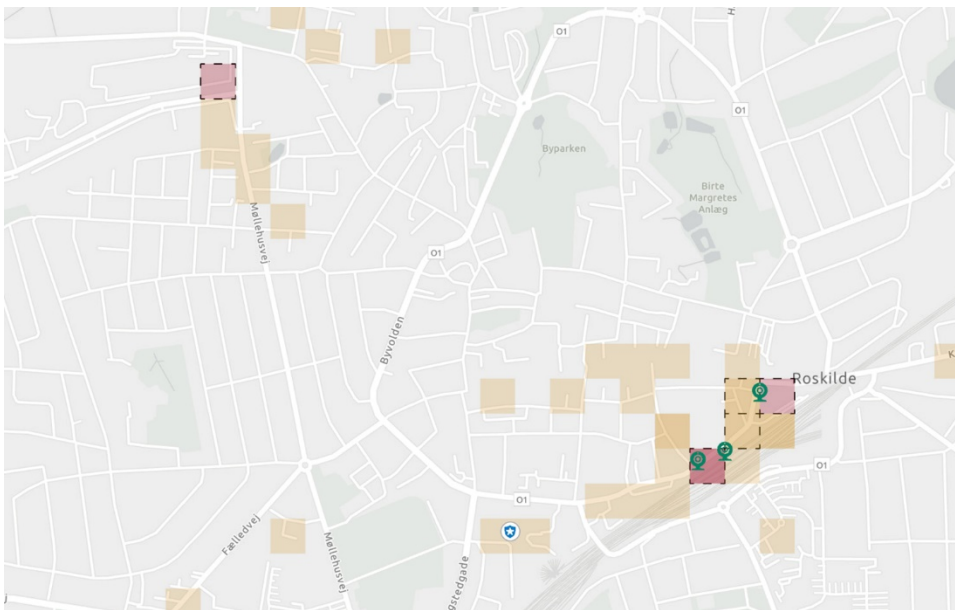

Ingen systematisk analyse

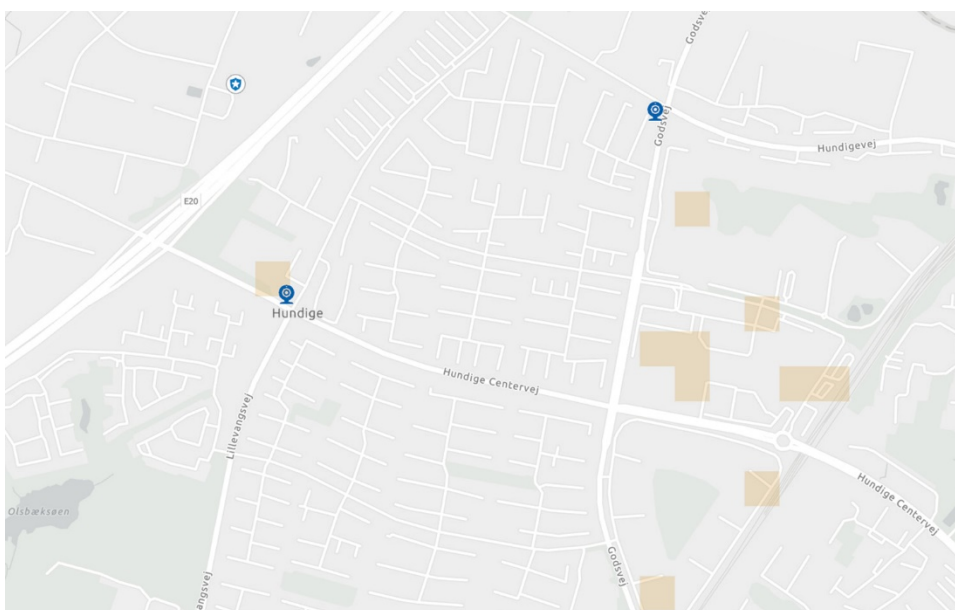
Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit af én af de byer, hvor politikredsen har ansøgt om og/eller fået opsat overvågningskameraer i forbindelse med henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Kortene viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i de forskellige områder af byerne.

Roskilde - pulje 1

Hundige - pulje 2

- Politibygning
- Ansøgt kameralokation
- Kameralokation, pulje 1
- Kameralokation, pulje 2
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

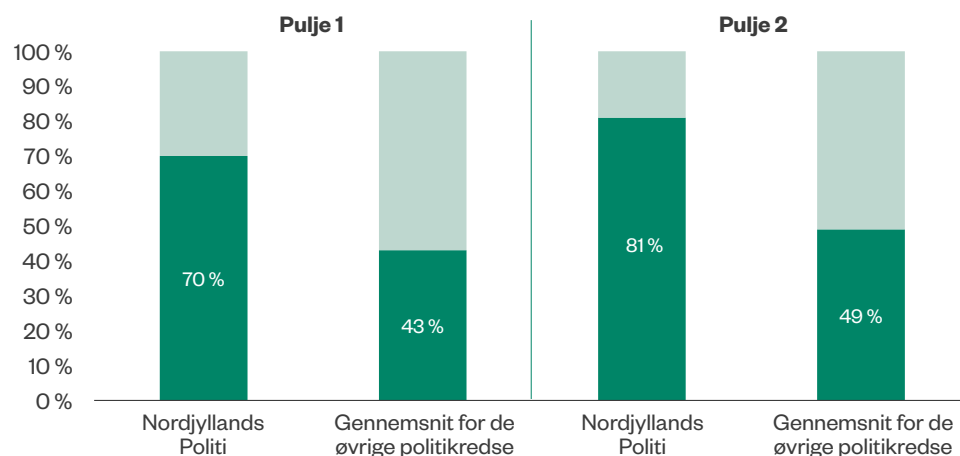
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Nordjyllands Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Nordjyllands Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

For **pulje 1** ansøgte Nordjyllands Politi om overvågningskameraer på lokationer i Aalborg. Politikredsen lagde i ansøgningen vægt på, at lokationerne – især i nattetimerne – var præget af vold og uro. Da der allerede var placeret kameraer på Jomfru Ane Gade, lagde politikredsen vægt på, at kameraerne skulle placeres, hvor folk passerer på vej hjem fra Jomfru Ane Gade. Derudover begrundede politikredsen valget af en lokation på John F. Kennedys Plads med, at det var samlingspunkt ved større begivenheder.

Ingen systematisk analyse

For **pulje 2** ansøgte Nordjyllands Politi om overvågningskameraer i Aalborg og Frederikshavn på baggrund af en analyse af antallet af sager om gadekriminalitet i de 9 største byer. Politikredsen skrev i ansøgningen, at de har kombineret analysen med et strategisk og politisk blik for at tilgode-se andre distrikter end Aalborg, og at de derfor har ansøgt om lokationer i Frederikshavn.

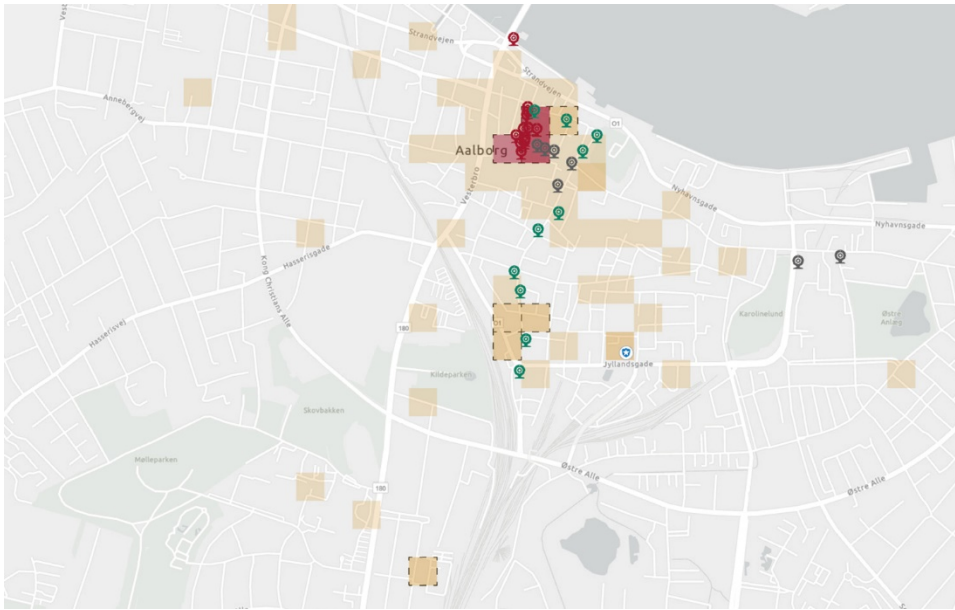

Systematisk analyse

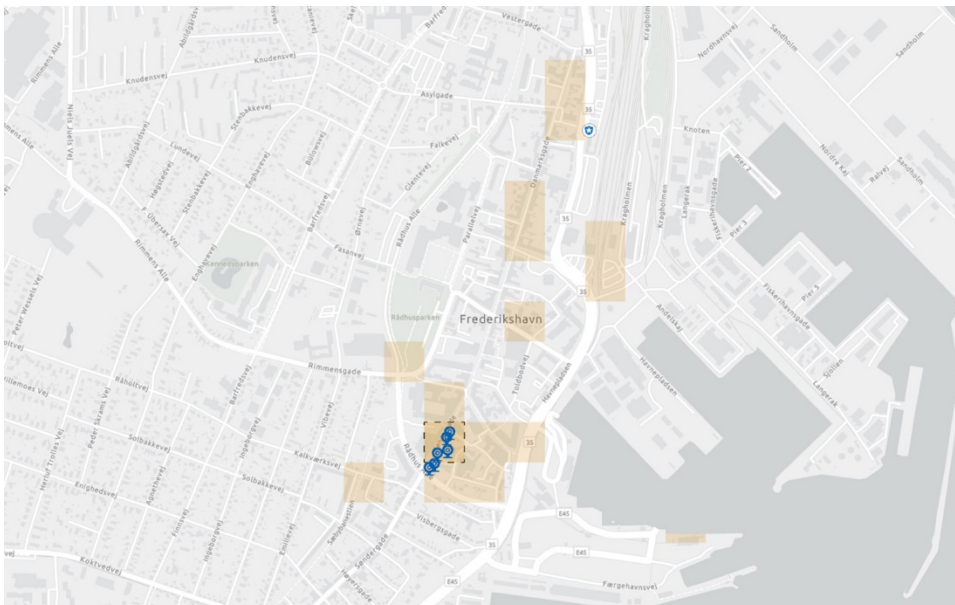
Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit af én af de byer, hvor politikredsen har ansøgt om og/eller fået opsat overvågningskameraer i forbindelse med henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Kortene viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i de forskellige områder af byerne.

Aalborg - pulje 1

Frederikshavn - pulje 2

- Politibygning
- Kamera opsat før pulje 1
- Ansøgt kameralokation
- Kameralokation, pulje 1
- Kameralokation, pulje 2
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

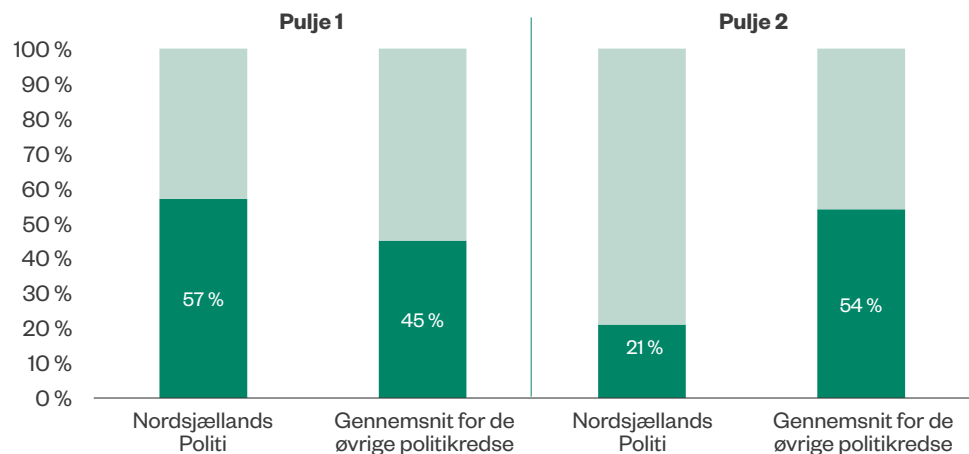
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Nordsjællands Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Nordsjællands Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

For **pulje 1** ansøgte Nordsjællands Politi om overvågningskameraer til lokationer i Helsingør, Hillerød, Lyngby og Helsingør på baggrund af en analyse. Politikredsen begrundede de udvalgte lokationer med, at der var en høj grad af utryghedsskabende kriminalitet, herunder vold, salg af narkotika og tilstedeværelse af bander.

Systematisk analyse

For **pulje 2** ansøgte Nordsjællands Politi om overvågningskameraer til 5 byer. I Lyngby, Frederiksund og Helsingør begrundede politikredsen valget af lokationer med utryghedsskabende adfærd i form af personfarlig kriminalitet i byen. Lokationerne i Holte, Rungsted og ved Isterødvejens udmunding på Frederiksborgvej blev valget af lokationer begrundet med, at kameraerne kunne bruges i efterforskningsøjemed på trafikale knudepunkter.

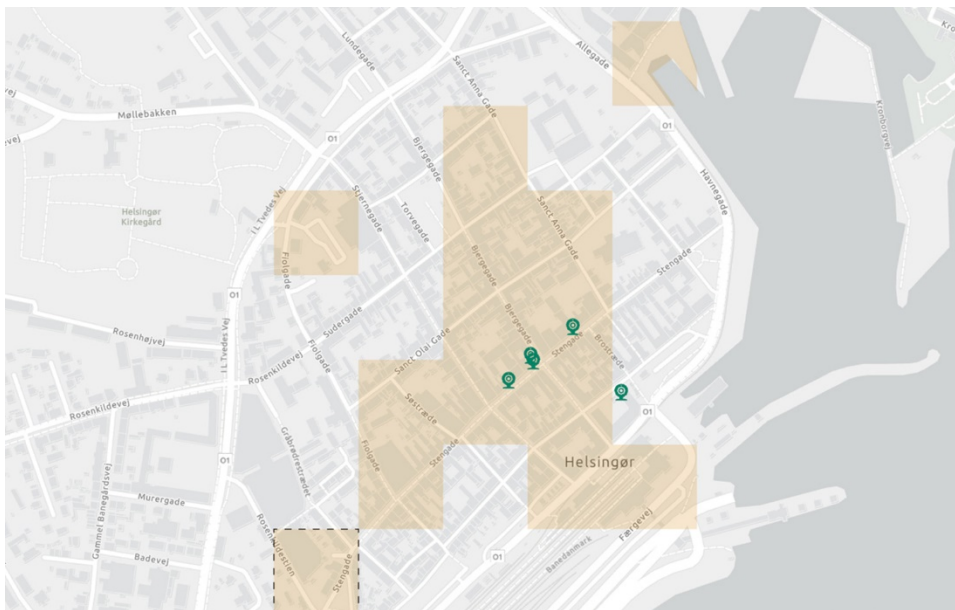

Ingen systematisk analyse

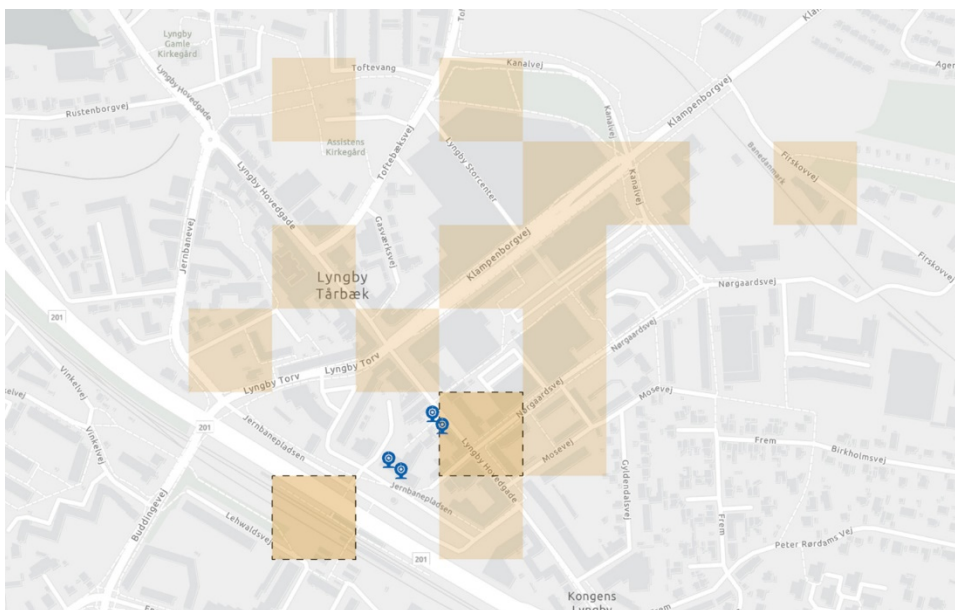
Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit af én af de byer, hvor politikredsen har ansøgt om og/eller fået opsat overvågningskameraer i forbindelse med henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Kortene viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i de forskellige områder af byerne.

Helsingør - pulje 1

Lyngby - pulje 2

- Politibygning
- Ansøgt kameralokation
- Kameralokation, pulje 1
- Kameralokation, pulje 2
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

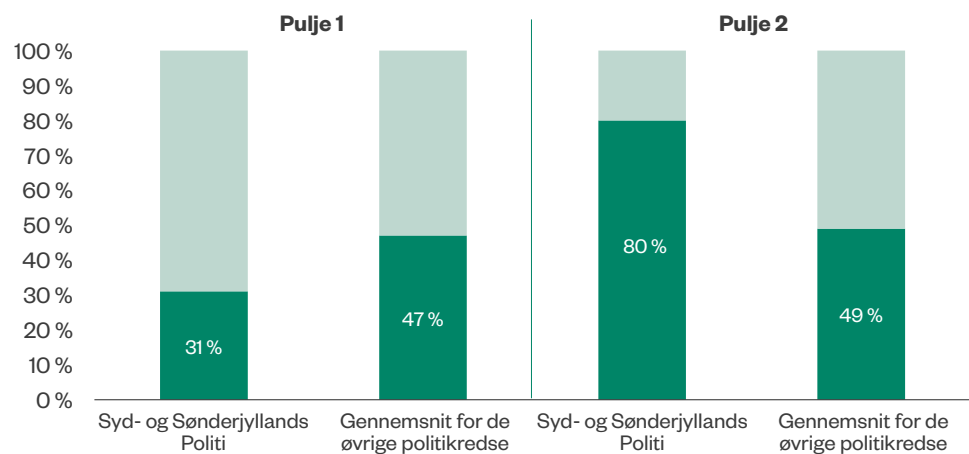
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Syd- og Sønderjyllands Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Syd- og Sønderjyllands Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

For **pulje 1** ansøgte Syd- og Sønderjyllands Politi om lokationer til opsætning af overvågningskameraer på lokationer i Haderslev. Politikredsen begrundede valget af lokationer med, at der var uro og kriminalitet. Politikredsen skrev desuden i ansøgningen, at Haderslevs borgmester havde ytret ønske om overvågning af bymidten.

Ingen systematisk analyse

For **pulje 2** ansøgte Syd- og Sønderjyllands Politi om overvågningskameraer til 6 byer. I Esbjerg begrundede politikredsen valget af lokationerne med, at det var lokationer med gadekriminalitet i forbindelse med nattelivet og uro i forbindelse med bandekonflikter. I Aabenraa beskrev politikredsen, at kameraerne skulle bruges i efterforskningsøjemed. I Varde, Vejle og Sønderborg begrundede politikredsen de valgte lokationer med, at de var præget af vold og uro i nattelivet. I Haderslev begrundede politikredsen den udvalgte lokation med, at kameraet skulle supplere eksisterende kameraer i efterforskningsøjemed.

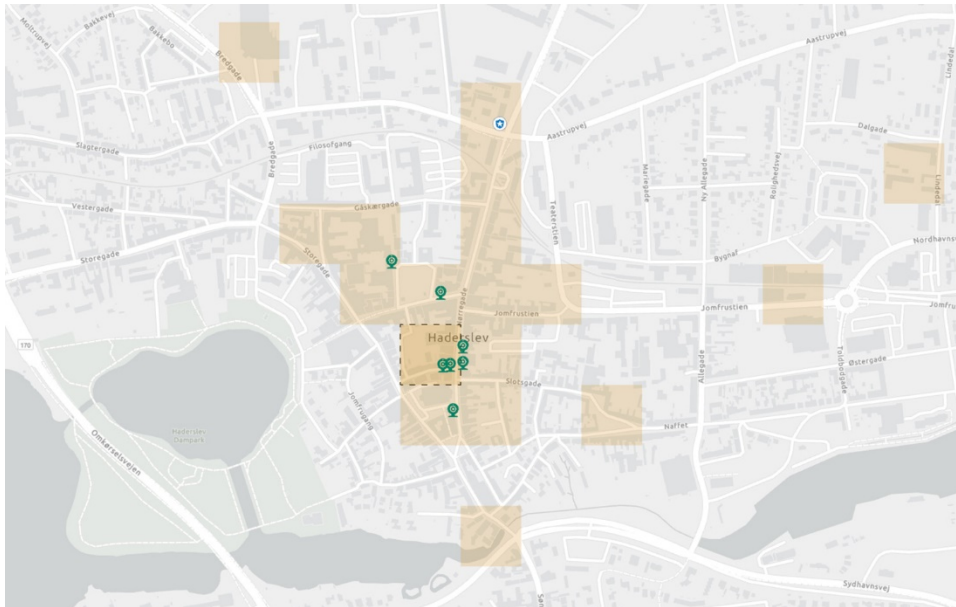

Ingen systematisk analyse

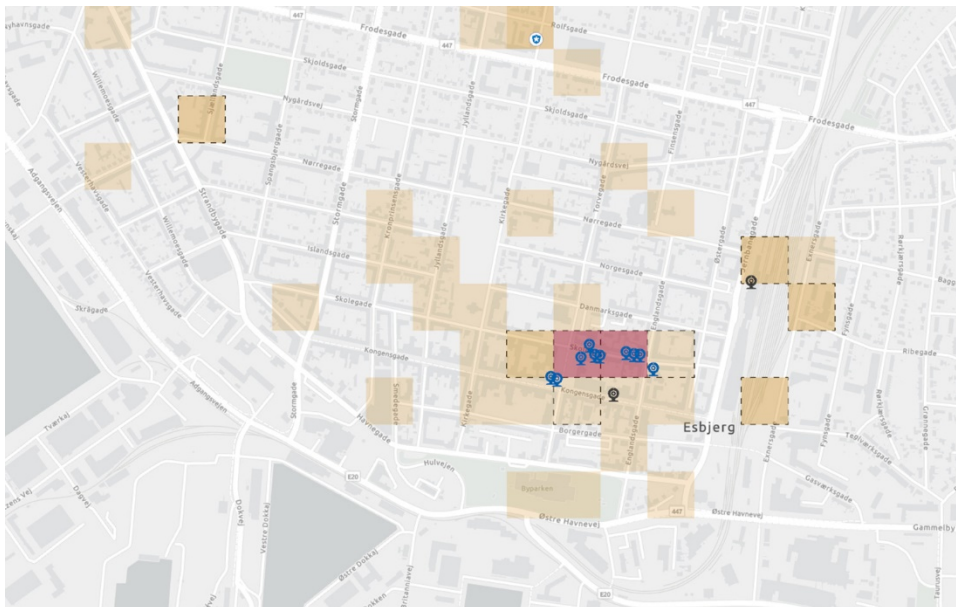
Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit af én af de byer, hvor politikredsen har ansøgt om og/eller fået opsat overvågningskameraer i forbindelse med henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Kortene viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i de forskellige områder af byerne.

Haderslev - pulje 1

Esbjerg - pulje 2

- Politibygning
- Ansøgt kameralokation
- Kameralokation, pulje 1
- Kameralokation, pulje 2
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

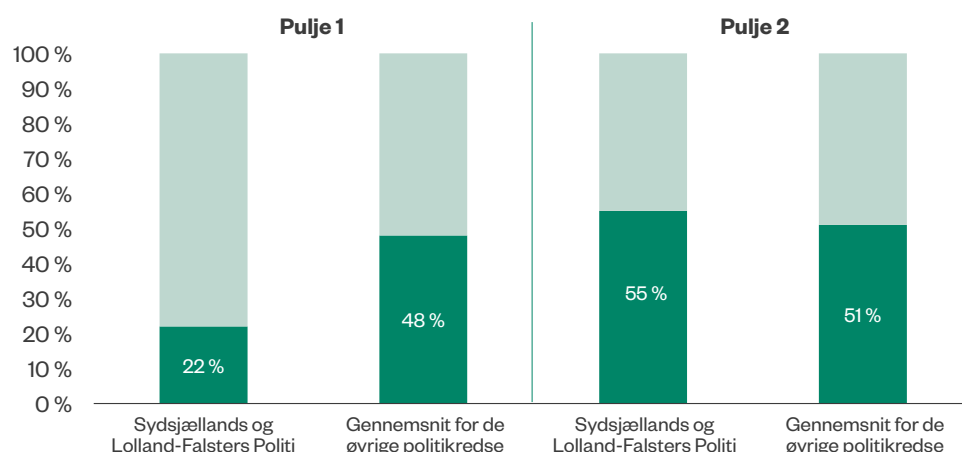
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

For **pulje 1** ansøgte Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi om lokationer til opsætning af overvågningskameraer i Haslev, Nakskov og Slagelse. Politikredsen begrundede de ansøgte lokationer med, at de var præget af uro og uorden samt utryghed på grund af rocker- og bandegruppeeringer.

Ingen systematisk analyse

For **pulje 2** ansøgte Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi om overvågningskameraer til 12 byer på baggrund af en analyse af kriminalitet og uorden i det offentlige rum. I Næstved, Slagelse, Nykøbing Falster og Vordingborg begrundede politikredsen de valgte lokationer med, at der i nattelivet var mange anmeldelser og hændelser. Politikredsen begrundede derudover valget af en lokation i Næstved med, at der var et klubhus for en rockergruppering. Lokationerne i Nakskov, Maribo, Rødby, Korsør, Præstø, Faxe og Sorø blev begrundet med vold og uro.

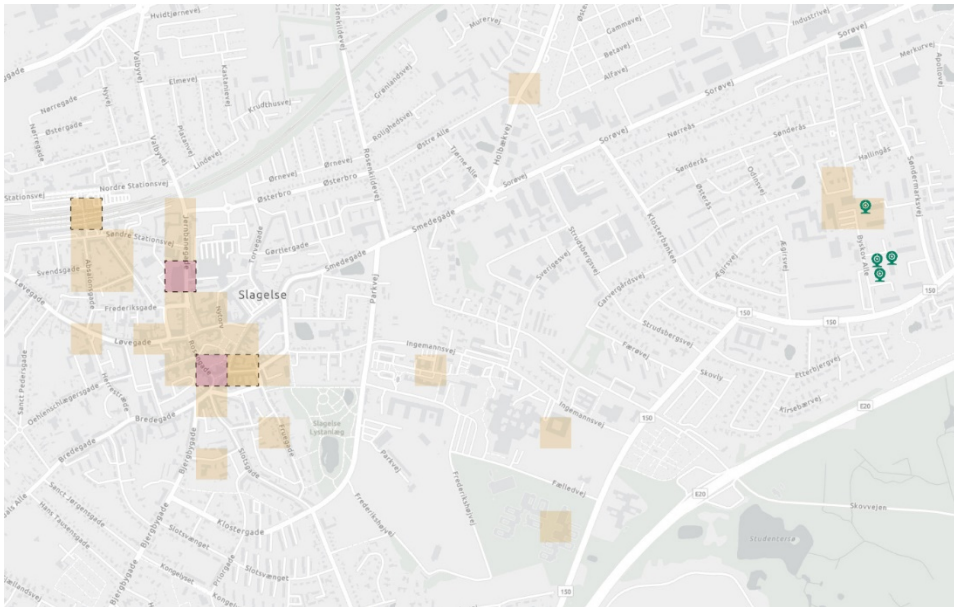

Systematisk analyse

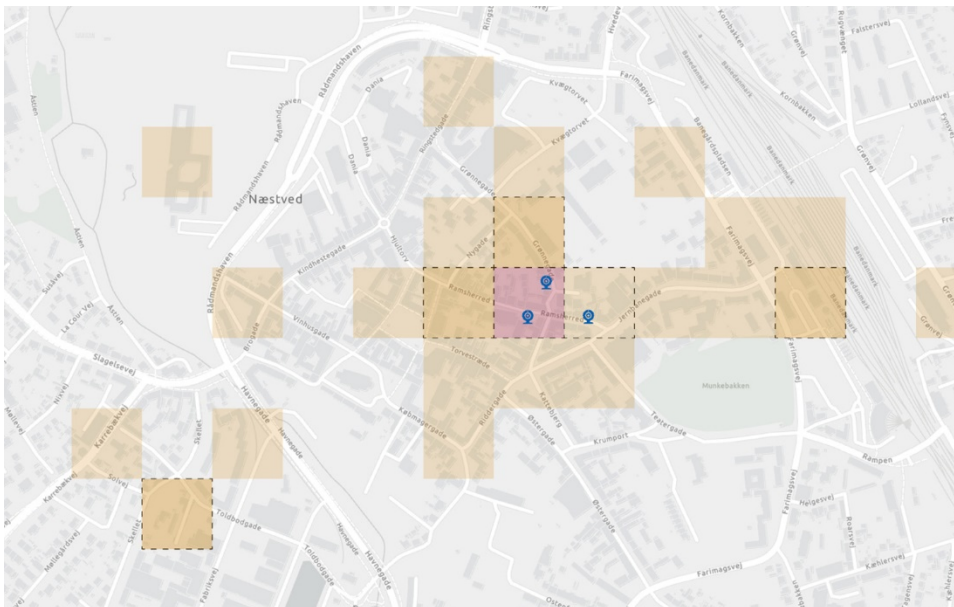
Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit af én af de byer, hvor politikredsen har ansøgt om og/eller fået opsat overvågningskameraer i forbindelse med henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Kortene viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i de forskellige områder af byerne.

Slagelse - pulje 1

Næstved - pulje 2

- Politibygning
- Ansøgt kameralokation
- Kameralokation, pulje 1
- Kameralokation, pulje 2
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

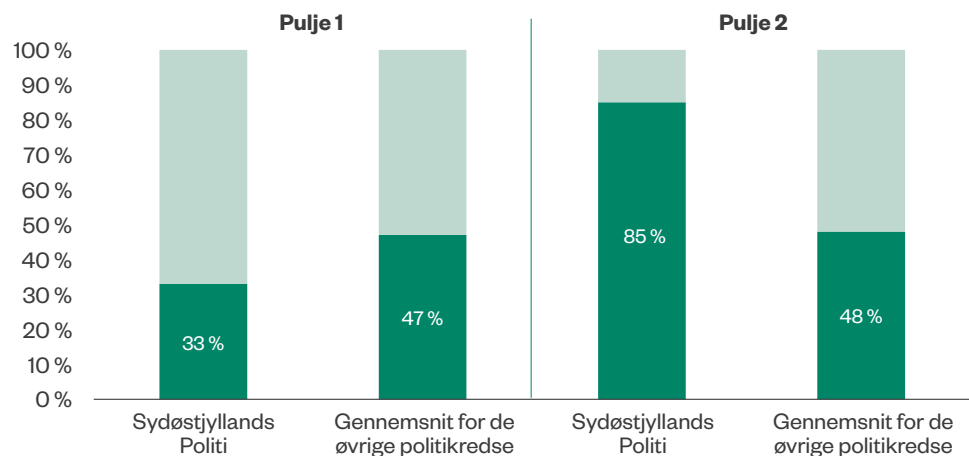
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Sydøstjyllands Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Sydøstjyllands Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

For **pulje 1** ansøgte Sydøstjyllands Politi på baggrund af en drøftelse med Kolding Kommune og en analyse af kriminaliteten i Kolding centrum om opsætning af overvågningskameraer på de mest belastede gader i Koldings natteliv.

Ingen systematisk analyse

For **pulje 2** ansøgte Sydøstjyllands Politi om overvågningskameraer til Vejle, Horsens, Fredericia og Kolding. Politikredsen begrundede valget af lokationer med, at det var områder med natteliv og personfarlig kriminalitet.

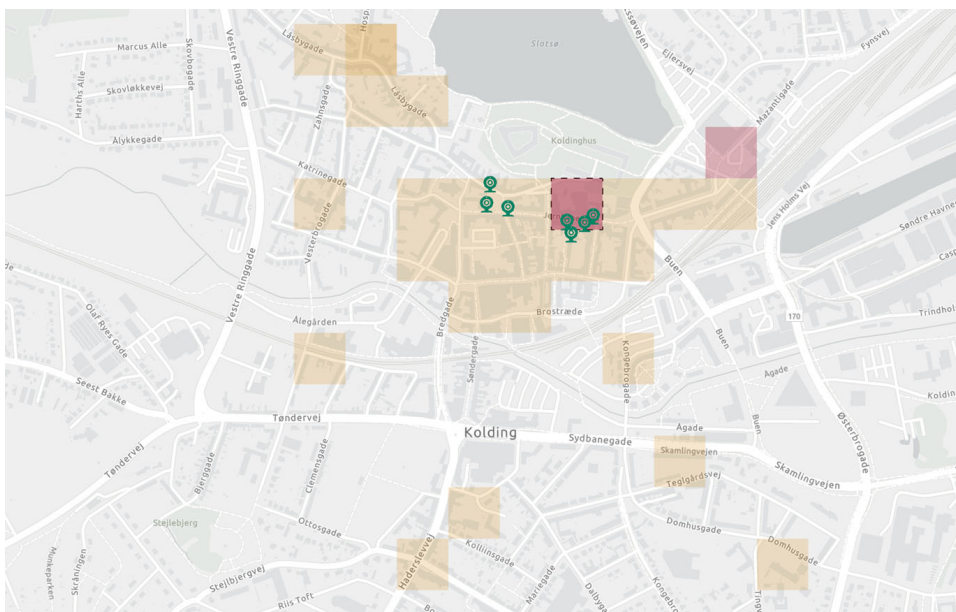

Ingen systematisk analyse

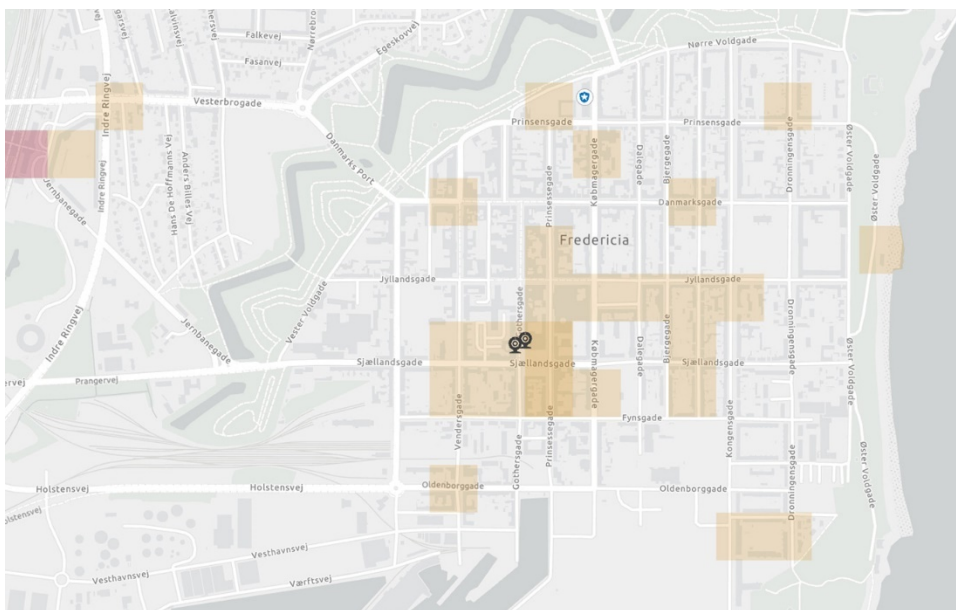
Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit af én af de byer, hvor politikredsen har ansøgt om og/eller fået opsat overvågningskameraer i forbindelse med henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Kortene viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i de forskellige områder af byerne.

Kolding - pulje 1

Fredericia - pulje 2

- Politibygning
- Ansøgt kameralokation
- Kameralokation, pulje 1
- Kameralokation, pulje 2
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

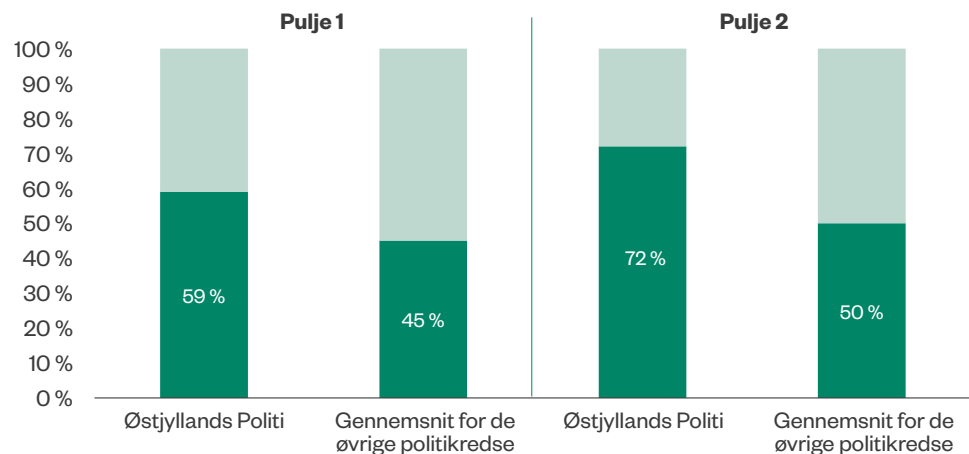
Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Østjyllands Politi

Andel potentiel gadekriminalitet for ansøgte lokationer

Figuren viser, hvor meget de overvågningskameraer, som Østjyllands Politi ansøgte om for pulje 1 og pulje 2, dækkede af den potentielle gadekriminalitet i forhold til gennemsnittet for de øvrige politikredse.

Note: Når vi udregner procentdelen af den potentielle gadekriminalitet, sammenligner vi politikredsens ansøgte lokationer med det tilsvarende antal lokationer fra den politikreds, som havde det højeste niveau af gadekriminalitet. På den måde kan vi finde forskellen på de lokationer med mest gadekriminalitet og de lokationer, som den enkelte politikreds ansøgte om.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Begrundelser for kameraansøgninger

For **pulje 1** ansøgte Østjyllands Politi om opsætning af overvågningskameraer på lokationer i Aarhus, Randers og Grenaa. På baggrund af en analyse udvalgte politikredsen lokationer med natteliv, utryghedsskabende kriminalitet og tyverier. Torvet i Grenaa var ikke en del af analysen. Lokationen blev ansøgt på baggrund af mange voldsanmeldelser samt lomme- og tasketyverier.

Systematisk analyse

For **pulje 2** ansøgte Østjyllands Politi om overvågningskameraer på lokationer i Aarhus, Randers og Odder. Politikredsen foretog en analyse af gadekriminalitet og utryghedsskabende adfærd i kredsen. Politikredsen begrundede de valgte lokationer med en høj koncentration af vold og uro samt tyverier.

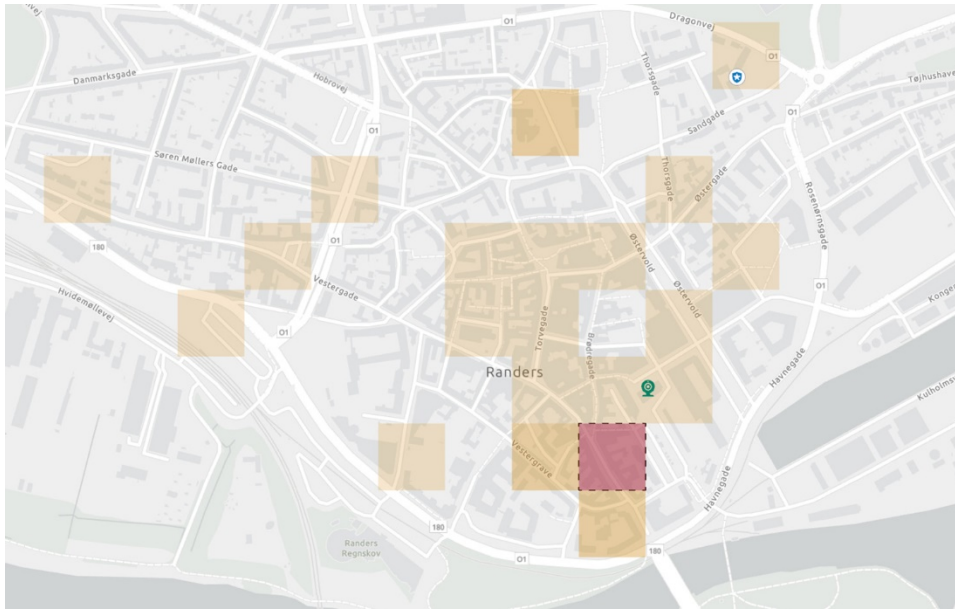

Systematisk analyse

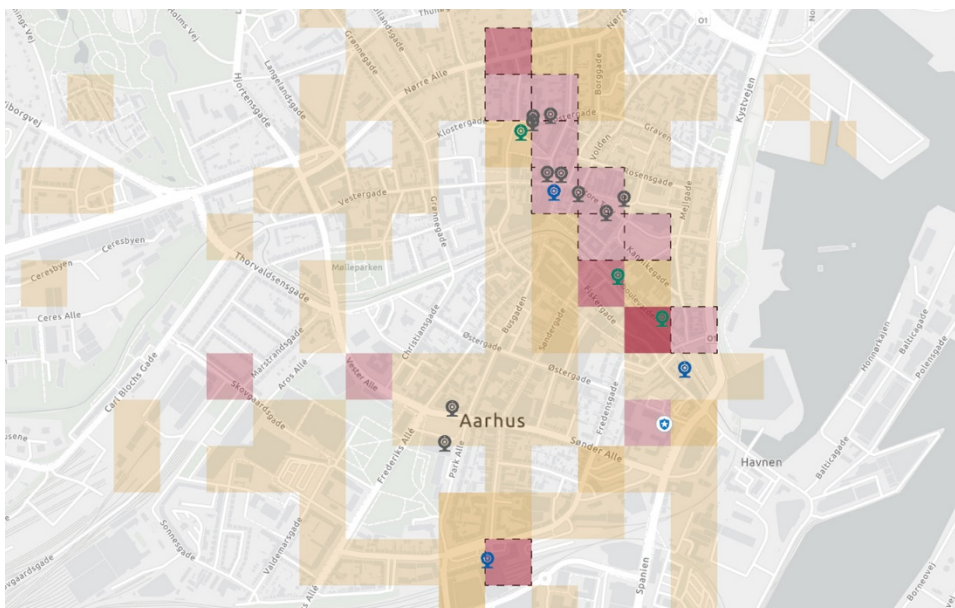
Eksempler på kameralokationer

Denne side viser et kortudsnit af én af de byer, hvor politikredsen har ansøgt om og/eller fået opsat overvågningskameraer i forbindelse med henholdsvis pulje 1 og pulje 2. Kortene viser også, hvor meget gadekriminalitet der er i de forskellige områder af byerne.

Randers - pulje 1

Aarhus - pulje 2

- Politibygning
- Ansøgt kameralokation
- Kameralokation, pulje 1
- Kameralokation, pulje 2
- Optimal lokation
- 10-49 anmeldelser
- 50-99 anmeldelser
- 100-199 anmeldelser
- 200-399 anmeldelser
- > 400 anmeldelser

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af anmeldelsesdata.

Bilag 3. Ordliste

Adressekvalitet	Adresseoplysninger i POLSAS kan være mangelfulde. De bliver derfor kvalitetssikret. Kvalitetssikringen sker automatisk og tildeler sagen en score i forhold til sikkerheden af den geografiske placering. Skalaen går fra 100 til 1, hvor kvalitetskode 100 er en sikker placering og svarer til eksakte adresseoplysninger, mens kvalitetskode 1 betegner de mest usikre adresseoplysninger.
Beredskabet	Når en borger ringer til politiet og anmelder et indbrud, en ulykke eller et overfald, er det beredskabet, der i første omgang tager sig af sagen. Beredskabet styres fra vagtcentralen og tager sig bl.a. af udrykning til hastende opgaver, indledende efterforskning, daglig patruljering og særlige begivenheder, hvor politiet skal yde en indsats, fx ved fodboldkampe. Beredskabet foretager også sagsbehandling.
Celler	Celler refererer til de enkelte firkanter, som vi har inddelt politikredse i for at kunne udarbejde en GIS-analyse. Det er nødvendigt at opdele politikredse i mindre celler for at have enheder, som vi kan analysere. For kapitel 2 om målrettet patruljering er cellerne 200 x 200 meter.
Dispositionskode	Vagtcentralen er ansvarlig for at sende beredskabets patruljebiler ud på opgaver. Det sker med en disposition. Dispositionen kan fx være "beredskabspatrulje til stedet" eller "tilsyn". Hver type af disposition registreres med en 4-cifret dispositionskode. Dispositions-koden angiver således, hvilken opgave en given patruljebil er sendt ud for at løse på registreringstidspunktet.
Efterforskning	Politiets efterforskningsafdelinger håndterer mere alvorlige og komplicerede sager, fx drab, grov vold og organiseret kriminalitet.
Efterforsknings- og analyseenhed	Alle danske politikredse har en efterretnings- og analyseenhed. Det er disse enheder, som gennemfører analyser af kriminalitetsmønstret i politikredsen.
Euklidisk afstand og Manhattan-tilgang	Den euklidiske afstand er den direkte afstand (luftlinje) mellem 2 punkter i et koordinatsystem. Modsat måler man ved Manhattan-tilgangen afstanden i horisontale og vertikale linjer.
Geografisk analyse	En analyse af data, som har et geografisk aspekt. Det kan fx være togstrækninger, politibygninger og kommunegrænser. Geografiske analyser udarbejdes i GIS-software (geografisk informationssystem), som kan håndtere geografiske data.
Hotspotområde	Et område med et særligt højt kriminalitetsniveau. Hotspot benyttes også som en analytisk tilgang, der bygger på antagelsen om, at data om tidligere kriminalitet kan indikere, hvor fremtidens kriminalitet kommer til at foregå. Det kunne fx tænkes, at der historisk ofte er opstået vold og uro uden for bestemte værtshuse fredag og lørdag aften. Dette vil indikere, at der alt andet lige også kan forventes vold og uro uden for de samme værtshuse på fremtidige fredag og lørdag aftener.
Kriminalitetsmønster	Den geografiske fordeling af forekomsten af forskellige kriminalitetstyper på tværs af politikredsen. Vi benytter politiets anmeldelses- og hændelsesdata til at måle kriminaliteten.
Kriminalitetspoint	En værdi, som beskriver omfanget og alvorligheden af kriminalitet eller hændelser i et område. Hver kriminalitetstype vægtes i forhold til alvorlighed ved hjælp af Rigspolitiets pointmodel.
Kvasiekserperiment	En metode, hvor vi har 2 grupper af observationer: en indsatsgruppe og en kontrolgruppe. Indsatsgruppen modtager en indsats, mens kontrolgruppen ikke gør. Et kvasiekserperiment adskiller sig fra et naturligt eksperiment ved, at det ikke er tilfældigt, hvilke observationer der bliver en del af henholdsvis indsatsgruppen og kontrolgruppen. Indsatsgruppen modtager en indsats i form af opsætning af et overvågningskamera, mens kontrolgruppen ikke gør.

Lokalpoliti	Lokalpolitiet indgår ikke i politiets kerneberedskab, men arbejder i lokalområderne, hvor de i samarbejde med andre lokale aktører og myndigheder arbejder med forebyggelse og for at skabe tryghed. Lokalpolitiet arbejder ud fra en "community policing"-tilgang med fokus på synlighed, tilstedeværelse mv. Lokalpolitiet bidrager desuden ud fra en konkret vurdering til beredskabsopgaver og mindre sagsbehandlings- og efterforskningsmæssige opgaver.
Matching	Statistisk metode til at sikre sig, at 2 forskellige grupper (fx en indsatsgruppe og en kontrolgruppe) er så ens og sammenlignelige som overhovedet muligt.
Matchlokation	I Rigsrevisionens effektanalyser bruger vi betegnelsen matchlokationer for de lokationer, som indgår i kontrolgruppen. Kontrolgruppen udgøres dels af kameralokationerne, før der blev opsat et kamera, dels af lokationer, som ligner kameralokationerne mest muligt.
Måltrettet patruljering	Rigsrevisionen anvender begrebet måltrettet patruljering til at beskrive situationer, hvor mængden af patruljering generelt set afspejler omfanget af kriminalitet i et område. Ovenstående er udtryk for Rigsrevisionens egen definition, da Rigspolitiet ikke har defineret betydningen af begrebet.
Patruljeoplæg	Politikredsens efterforsknings- og analyseenheder udarbejder patruljeoplæg. Oplæggene beskriver opgaver, som beredskabet kan løse i løbet af en vagt. Patruljeoplæg kan bygge på operative analyser til brug for analytisk patruljering. Patruljeoplæg kan fx indeholde oplysninger om potentielle gerningssteder og gerningsmænd.
Patruljering	Vagtcentralerne benytter forskellige dispositioner afhængigt af den opgave, som de sender beredskabets patruljebiler ud for at løse. Denne undersøgelse kigger kun på den del af beredskabets udetid, hvor politiet er sendt ud med én af de dispositioner, som er drevet af kriminalitetsmønstret. Se bilag 1 for en udtømmende liste over dispositions-koder.
Patruljeringsmønster	Den rute, som beredskabets biler har patruljeret. Alle patruljebiler er udstyret med en GPS-enhed, som løbende registrerer data for, hvor patruljebilen har kørt i løbet af dagen.
Patruljeringstid	Den samlede mængde tid, som beredskabet i en given tidsperiode har patruljeret med henblik på at løse opgaver drevet af kriminalitetsmønstret i et givent område. Patruljeringstiden kan fx være brugt på udrykningsopgaver eller på patruljering i områder med høj kriminalitet.
Patruljezoner	En politikreds kan inddeles i en række patruljezoner. Vagtcentralen kan benytte disse til at styre patruljebilerne, så de fordeles på tværs af zonerne. Det bidrager til en spredning af patruljebilerne og kan medvirke til, at politikredsen kan reagere med kort responstid på hændelser i hele politikredsen. Der benyttes forskellige betegnelser for kørezoner på tværs af politikredsen. Nogle politikredse kalder dem køredistrikter eller patruljedistrikter.
Pointmodel	Pointmodellen er en metode til at opgøre alvorligheden af anmeldelser. Metoden er udviklet af Rigspolitiet og har været anvendt i mange år. I metoden vægtes anmeldelser med en score fra 1 til 100 point, således at anmeldelser med en score på 100 er de mest alvorlige. Nedenfor ses eksempler på point for forskellige typer af anmeldelser og hændelser: 20 point: lommetyveri 50 point: røveri mod forretning 80 point: voldtægt ved anvendelse af/trussel om vold.
POLCAM	POLCAM er politiets kameraregister. Folketinget vedtog i juli 2020 en lov, der bl.a. gør det obligatorisk for private og offentlige virksomheder at registrere deres overvågningskameraer i POLCAM. Det fremgik af loven, at justitsministeren kan fastsætte en frist for, hvornår registreringen skal være gennemført. Forpligtelsen vil træde i kraft den 1. juli 2021.
Potentiel gadekriminalitet	Et mål for, hvor meget gadekriminalitet der skete på givne lokationer (fx lokationer, hvor politikredsen har ansøgt om kameraopsætning) sammenlignet med de lokationer i kredsen, der havde mest gadekriminalitet.

Regressionsanalyse	En statistisk analysemetode, der kan teste, om der er en statistisk sammenhæng mellem den afhængige variabel og én eller flere baggrundsvariable.
Responstid	Den tid, der går, fra et alarm 112-opkald modtages af én af politiets vagtcentraler, til en patruljebil er fremme på gernings- eller skadestedet. Der måles responstid på følgende udvalgte opgaver: <ul style="list-style-type: none">• overfald/slagsmål• husspektakler• spirituskørsel• røveri• igangværende indbrud• færdselsuheld• personredning• drukneulykke• togulykke• flyulykke• bygningsbrand• transportmidler (brand)• gas• større forurening• andre politirelaterede årsager.
Retshåndhævelsesloven	Retshåndhævelsesloven (lov nr. 410 af 27. april 2017) trådte i kraft den 27. april 2017. Retshåndhævelseslovens § 9 fastslår, at politiet kun må behandle personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner. Når politiet opsætter overvågningskameraer, indsamler de personoplysninger og foretager derfor en behandling af personoplysninger.
Robusthedsanalyse	En supplerende analyse, der har til formål at efterprøve pålideligheden eller robustheden af en primær analyse.
Sigtelsesandel	Sigtelsesandelen dækker over, hvor stor en andel af anmeldelserne der fører til en sigtelse.
Statistisk hypotesetest	En metode til at afgøre, om en forskel mellem 2 eller flere værdier er statistisk signifikant eller blot skyldes tilfældig variation (en såkaldt nulhypotese). Typisk formuleres en nulhypotese som en antagelse om, at der ikke er forskel mellem 2 værdier. Nulhypotesen afvises, hvis testen viser en meget lille sandsynlighed for, at den observerede forskel kan forekomme ved ren tilfældighed. Der findes mange typer af statistiske hypotesetests.
Tærskelværdi	Politiet skal have patruljeret mere end 30 minutter mere i en celle på 200 x 200 meter, end kriminalitetsniveauet gav anledning til, før Rigsrevisionen kategoriserer cellen som overpatruljeret. De 30 minutter er tærskelværdien. Det omvendte gælder, før cellen er underpatruljeret.
